COLECȚIA SFINX

SEVER NORAN

SFÎRȘITUL „MARELUI PREOT”

COLECȚIA SFINX

SEVER NORAN

SFÎRŞITUL „MARELUI PREOT"

EDITURA MILITARĂ — 1971

Coperta colecției
Dumitru Ionescu
Ilustrația copertei
N. Nobilescu

Redactor : E. GROZEA

Bun de tipar 05.05.1971. Apărut 1971. Hîrtie tipar de 50 g/m². Format 540×840/16. Coli de tipar 10,5. B. 332.

Tiparul executat sub comanda nr. 10 265 la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1 București
Republica Socialistă România

ÎN LOC DE PREFAȚĂ

Ne aflam pe colina cea mai înaltă de pe malul asiatic al Bosforului, nu departe de cetatea lui Murad al IV-lea, peste drum de ruinele celebrei cetăți Ediculè. De acolo, de sus, puteam cuprinde cu privirea Bosforul, Cornul de aur și pintenul pe care s-a aflat cîndva seraiul, devenit în zilele noastre muzeul Topkapi.

Ghidul ne adusese aici cu gîndul mărturisit de a ne oferi posibilitatea să vedem Europa cu ochii cu care osmanlîii priviseră malul european al Bosforului, atrași de fabulosul Bizanț. În jurul nostru vegetația era săracă : printre măslinii sălbatici, înalți cît un stat de om, iarba crescuse alburie, parcă fără clorofilă, ca niște proeminențe filiforme ale pămîntului calcaros pe care-l călcam în clipele acelea.

Ghidul căruia ne obișnuisem să-i spunem Didi — îl chema Rîdvan Orkon — vorbea rar, psalmodiind parcă. Cu mîna întinsă spre cartierul Pera, ne povestea cum reușise Mehmet al II-lea, cuceritorul Constantinopolului, să pătrundă în apele Cornului de Aur, a cărui intrare era zăgăzuită de un lanț uriaș. Corăbiile turcești escaladaseră colina pe care astăzi se află piața Taksîm, Galata și cartierul comercial al Istanbulului și coborîseră, ca într-o lansare uriașă de pe docuri, drept în apele Haliciului — ale Cornului de Aur.

Cu ochii subțiați de lumina puternică a zilei, vedeam parcă aievea cățărarea greoaie a corăbiilor și auzeam parcă strigătele surugiilor și edecarilor, îndemnînd sutele sau poate miile de boi

care trăgeau spre înaltul colinei uriașele poveri obișnuite doar pe drum de ape...

— Înainte de a pleca de aici, a spus ghidul, la o vreme, aș vrea să vă arăt un monument ciudat: o piatră rătăcită pe această colină... E copia fidelă a celei de la Persepolis datorită căreia, acum un veac și mai bine, Grötenfeld a reușit să descifreze scrierea cuneiformă. Iat-o acolo. E chiar în vîrful colinei. Nimeni nu știe cine a adus-o aici. E plină de litere cuneiforme, ca toate pietrele de acest fel aflate la Muzeul de antichități orientale, și descrise de Legrain, Lutz și Poebel...

Am urcat spre vîrful colinei, să privesc îndeaproape piatra rătăcită aici de cine știe cînd. Aveam un motiv aparte pentru a o privi? Fără îndoială că da.

Grupul de excursioniști din care făceam parte — grup sosit cu motonava Transilvania — a început să coboare spre autocarul care ne aștepta. Eu stăteam aplecat asupra pietrei cu pricina, cînd am simțit o mînă așezîndu-se pe umărul meu și am auzit glasul șoptit al unei fete.

— Ți-ai amintit de... „fachir" și de afacerea cuneiformelor, nu-i așa?

— Cum de ai ghicit? am întrebat-o.

— Pentru că te cunosc. Ai promis, cîndva, că o să scrii istoria acestei afaceri a cuneiformelor în care pînă și Shakespeare a avut un rol. De ce n-o faci?

— Voi scrie...

— Nu te las atît de ușor. Uite, jură aici, cu mîna pe piatra asta rătăcită, copie a celei de la Persepolis, jură aici pe colina de pe care osmanlîii au privit prima oară Europa... jură că vei scrie.

Am rîs.

— Îți plac cuvintele mari, teatrale...

— Recunosc. Dar sînt sigură că o asemenea istorie ar plăcea și că ar fi, în același timp, interesantă.

— Bine, bine. Voi scrie. Nu-i nevoie să jur.

Nici eu nu credeam că o să-mi țin promisiunea. Și, tocmai de aceea, sutele de minarete ale moscheelor din Istanbul mi s-au părut, în clipa rostirii acestor cuvinte, niște uriașe semne de mirare.

În dimineaţa aceea de primăvară timpurie, nimic nu prevestea uluitoarele evenimente care m-au făcut să trăiesc cele mai palpitante clipe din viaţa mea. Cerul era senin, înalt şi albastru, Dîmboviţa îşi mîna liniştită apele tulburi reflectînd în contururi frînte sălciile abia înverzite, iar oamenii se grăbeau — ca şi mine de altfel — să ajungă la serviciul lor, citind, în mers, titlurile articolelor din ziarele de dimineaţă şi făcînd slalom printre maşini şi tramvaie.

O zi obişnuită, fără un colorit aparte, care s-o scoată din anodin şi s-o fixeze în memorie.

Şi totuşi, ziua aceasta n-am s-o pot uita niciodată. Deîndată ce am intrat în biroul meu, am avut o surpriză : maiorul Ovidiu Bota, „faimosul" maior Bota, omul care scotea din impas cercetările împotmolite, mă aştepta. Îl cunoşteam doar din vedere.

— În sfîrşit, ai sosit ! a exclamat el. Te numeşti Radulian, nu-i aşa ?

Am salutat stîngaci şi m-am prezentat.

— Locotenentul Radulian Andrei.

— După cîte am aflat, ai absolvit facultatea de arheologie, a continuat el. Conform ordinului şefului, vei lucra cu mine o perioadă de timp...

Îl priveam fără să scot nici un cuvînt, stînd în poziţia de drepţi, aşa cum se cuvenea din partea unui tînăr locotenent căruia unul dintre cei mai buni criminalişti din centrală îi

făcea cinstea de a-l lua colaborator. Puțini se bucurau de această favoare.

— Știi că îmi placi, tinere? Nu ești deloc curios. Nu întrebi în ce problemă vom colabora?

— Mi-o veți spune la timpul potrivit, tovarășe maior, am răspuns eu.

— Iată un răspuns ca la carte. Ei bine, timpul potrivit a... sosit. Ia loc și pregătește-te să asculți.

Maiorul era înalt de statură. Deși nu avea decît cel mult patruzeci de ani, părul îi era alb, complet alb, contrastînd plăcut cu tenul măsliniu. Sprîncenele întunecate, zburlite spre fruntea înaltă, brăzdată de cute, scoteau și mai mult în evidență albastrul ochilor.

Știam că fusese poreclit „fachirul". Nimeni nu putea spune cine îl botezase, dar oricine îți putea spune de ce: Bota părea un veritabil vrăjitor care-și uluia spectatorii prin acțiunile sale, un om cu o logică de netăgăduit și cu o intuiție care nu da greș. Glumea descori și asta deruta. Sub masca jovialității, care fascina și încurca adversarul, Bota își păstra sîngele rece al omului receptiv la orice amănunt.

— Aseară, a venit la noi un profesor universitar. Nicolae Ștefănescu. Îl cunoști?

— Da. L-am avut la cursul de asiriologie. Un adevărat savant.

— Vorbește-mi despre el. Tot ce știi.

— Din păcate, nu prea cunosc multe despre dînsul. Este specialist în asiriologie, după cum am mai spus. Între anii 1930—1940 a făcut parte din grupul de arheologi care sub auspiciile Societății Națiunilor a lucrat pe locul fostei Ninive, în Irak. În facultate se spune că profesorul Ștefănescu a reușit să descifreze peste o mie de tăblițe cu scriere cuneiformă.

— Interesant...

— E un dascăl cam de modă veche. Nu iei examenul cu una cu două.

— Și pentru asta îl socotești de modă veche? a întrebat maiorul, zîmbind.

N-am știut ce să mai zic. Eram încurcat. Bota m-a rugat să continui.

— Profesorul Ștefănescu este membru *honoris causa* al Academiei suedeze și al celei engleze și a predat, o vreme, la

Sorbona. După război, am auzit că a lucrat iar în Irak, la săpăturile din sud, din vechea Caldee, unde şi-a avut leagănul civilizaţia sumeriană. A, da ! Pe cînd eram în anul trei, îmi amintesc că profesorul Ştefănescu a lipsit aproape tot timpul. Se zvonea că lucrează la Nippur, unul din cele cinci oraşe sumeriene, care împreună cu Ur, Uruk, Lagaş, Eridu... fără să mai socotim Suruppak, leagănul lui Noe al sumerienilor, actualul Faro, toate în Akkad...

— Stop ! Stop ! N-am de gînd să mă prezint la examenul de asiriologie ! a glumit Bota. Altceva ?

— Cam atît, tovarăşe maior. Dacă doriţi mai multe date, le pot afla.

— Deocamdată-i suficient şi atît. E ora şapte şi douăzeci. La nouă, profesorul va fi la noi. O să-l primim împreună. Întrucît de-acum vei lucra cu mine, îţi vei lua calabalîcul şi te vei muta în biroul meu. Camera 10, etajul doi. Pînă la ora nouă sper că vei fi mutat. Ordinul de... repartiţie ţi se va confirma şi de şeful dumitale. Am vorbit cu dînsul. Du-te, raportează-i şi la nouă fără zece să fii gata să-l primim pe profesor. Nu ştiu de ce ne vizitează. Te pomeneşti că te-a descoperit cu vreun examen lipsă la facultate...

Fără să mă privească, maiorul a ieşit din încăpere. După cîteva clipe de nehotărîre, am început să-mi strîng lucrurile în vederea mutării.

•

Maiorul Bota l-a invitat pe profesorul Ştefănescu să ia loc. Din clipa în care acesta intrase, „fachirul" îl privea cu o curiozitate nedisimulată.

Omul care ne vizita se apropia de şaptezeci de ani, dar, în ciuda vîrstei, obrajii săi păreau ai unui bărbat de cel mult cincizeci. Avea ochi negri, privirea pătrunzătoare — vulturească aş zice — sprîncene stufoase şi arcade proeminente. Riduri adînci îi brăzdau fruntea şi nu mă îndoiam că soarele, arşiţa şi vînturile uscate ale Mesopotamiei le sculptaseră.

— Nu ştiu cum să încep, a rostit, vădit încurcat, profesorul Ştefănescu, privind drept în ochii maiorului Bota, de

parcă ar fi vrut să-l hipnotizeze. Specialitatea mea este asiriologia. Sînt profesor universitar. Numele mi-l cunoaşteţi. Am fost anunţat.

Maiorul Bota s-a prezentat şi el, apoi a arătat spre mine.

— Locotenentul Radulian. Un fost elev de-al dumneavoastră.

— Daaa ? s-a mirat profesorul şi m-a privit atent. Parcă mi-l amintesc. Aţi fost, pare-mi-se, în serie cu Negreanu şi Uţu...

— Da, domnule profesor, am confirmat eu. Cei doi au terminat pe primele locuri. Eu m-am situat mai pe la mijloc. Cursul de asiriologie ni l-aţi predat dumneavoastră. Seminariile le conducea tovarăşul Zahan, asistentul dumneavoastră. Dînsul cred că mă va recunoaşte cu uşurinţă. Ne vedeam mai des şi...

— Îmi pare bine că la convorbirea noastră se află şi un absolvent al facultăţii unde predau eu. Sarcina mea va fi mult mai uşoară, a spus profesorul, privind spre Bota. Am venit la dumneavoastră pentru...

Bătrînul meu profesor era încurcat.

— Vă ascultăm, a intervenit Bota.

— Sînt, în aceste clipe, ca un şcolar care, scos la tablă, nu ştie de unde să înceapă. Acum două săptămîni am venit dintr-o călătorie în Irak. Am lucrat peste patru luni la Adab şi Kisurra, în perimetrul Nippur...

— Vizita dumneavoastră este în legătură cu această ultimă călătorie ?

— Parţial, da. De fapt, am venit la dumneavoastră din cauza... E vorba de o greşeală a menajerei mele.

Ochii de un albastru metalic ai fachirului au lucit într-un mod ciudat.

— Greşală a menajerei dumneavoastră ? A furat ceva ? Dacă a furat ceva sau...

— A, nu ! Madam Zahan e o femeie de încredere. O am în serviciul meu din anul 1935, de cînd am lucrat la Mosul, în cadrul unei expediţii internaţionale. Madam Zahan are o purtare ireproşabilă. Despre altceva e vorba.

Bota era numai ochi şi urechi.

— Menajera mea a francat greşit o scrisoare. O scrisoare pentru Irak, a spus profesorul lăsîndu-şi puţin capul în jos, astfel că îl privea pe Bota de sub arcadele-i proeminente.

— Tot nu vă înțeleg, a rostit rar, apăsat, fachirul. Doriți, cumva, să... să găsim noi scrisoarea ?

— A, nu ! Nu ! Scrisoarea s-a întors de la poștă singură. Iat-o.

Zicînd acestea, profesorul Ștefănescu i-a întins maiorului un plic.

— Citiți adresa.

— David Roweland... Irak, a citit Bota, apoi a ridicat privirea mirată spre profesor. Tot nu înțeleg.

— Deschideți plicul, vă rog.

Maiorul s-a executat. Din interior au ieșit la iveală niște fotografii.

— Vrei să te apropii să le privești, tinere ? m-a invitat profesorul.

M-am dus spre biroul fachirului și dintr-o privire mi-am dat seama ce reprezentau fotografiile respective.

— Sînt tăbliţe cu scriere cuneiformă, am spus. Ar trebui o lupă pentru a le studia...

— S-a întîmplat ceva în legătură cu aceste fotografii ? a întrebat Bota.

Profesorul Ștefănescu a aprobat dînd din cap.

— Fotografiile trebuiau să ajungă în Irak, la domnul Roweland, pe care îl cunosc de treizeci de ani. Roweland este englez. Lucra la Mosul, la Ninive, cînd l-am văzut prima oară. Era trimisul lui British Museum. În ultimul meu voiaj am colaborat cu el la Adab. E un arheolog eminent. De talia lui Cyrill Gadd, ba poate a lui Arno Poebel, cel mai mare asiriolog din ultimii ani.

— A, așa ! Mda. Totuși... nu înțeleg : ce s-a întîmplat cu aceste fotografii ? a spus Bota, cu o ușoară undă de nerăbdare în glas.

Profesorul a tușit încurcat.

— Trec drept specialist al dialectului denumit convențional „sumer nord". Am convenit cu Roweland, la cererea acestuia, să colaborăm în continuare, chiar dacă ne despart trei mii de kilometri. Roweland îmi trimite fotografii de pe unele tăbliţe deosebit de interesante și mai greu de interpretat, scrise bineînțeles în „sumer nord", eu le descifrez și i le trimit înapoi. Astfel, eu sînt la curent cu ce se descoperă acolo, iar el are și opinia mea în interpretare...

— Deci aceste clişee... şase la număr, se înapoiau la Roweland după descifrare ?

— Da. Numai că, să vedeţi... greşeala menajerei mele m-a dus la o descoperire ciudată. Mda, acesta e termenul.

Mă reaşezasem pe locul meu, de unde vedeam bine profilurile celor doi. Bota se aplecase înainte, peste biroul său.

— Din cele şase clişee trimise lui Roweland şi descifrate de mine, două au fost schimbate, domnule maior. Sustrase de cineva şi înlocuite cu altele.

— Înlocuite ? a întrebat, mirat, Bota.

— Acestea două nu mi-au fost trimise de Roweland, a spus profesorul, întinzînd lui Bota două fotografii.

Maiorul le-a privit fără prea mult interes. Pentru el, fotografiile cu pricina semănau ca două picături de apă cu celelalte. Cuneiforme şi iar cuneiforme.

— Aţi putea spune ce cuprind clişeele schimbate ?

Profesorul se aştepta parcă la o asemenea întrebare. Şi-a deschis servieta şi a aşezat pe masă cîteva foi de hîrtie pline de cifre şi cuvinte anapoda.

— Fraze în sumeriană, fără nici o noimă, apoi cifré aiurite. Am un dicţionar alcătuit de mine... dacă domnul locotenent ar vrea să se distreze... i-l pot împrumuta. Eu am făcut traducerea în română a cîtorva pagini. Mai sînt două. N-am mai continuat, că nu spun nimic.

— Fotografiile înlocuite erau deosebit de interesante ? a întrebat Bota ?

— Nu aş putea spune... La un loc, cele şase conţineau o variantă mai veche a poemului Ghilgameş, strălucit realizat de babilonieni. Ceea ce probează, vorba lui Samuel Noah Kramer, că aceştia au făcut un „împrumut" literar de la sumerienii care i-au precedat.

Bota s-a ridicat în picioare, a privit comparativ două fotografii — una originală şi una schimbată.

— Mda. Şi calitatea hîrtiei fotografice diferă.

Continua să le privească atent, dintr-un anumit unghi, şi bănuiam că-l interesează amprentele.

— Nu cumva e o greşeală ? a întrebat maiorul.

— Nu înţeleg...

— Poate că asistentul dumneavoastră a greşit clişeele... A amestecat unele vechi...

— Cine ? Ady Zahan ? Băiatul menajerei mele ? Exclus !

— Dumneavoastră, personal, închideaţi plicurile ?

— Nu totdeauna, a spus profesorul Ştefănescu... E drept, uneori lăsam pe Ady să...

— Poate că, în graba expediţiei, s-au vîrît din greşeală nişte fotografii vechi...

Profesorul l-a privit din nou pe Bota de sub arcadele proeminente.

— Orice e posibil, a spus el. Dar aceste cuvinte în sumeriană şi aceste cifre aflate pe fotografiile schimbate îmi par străine. Nu se leagă. Nu spun nimic. Cineva o fi avut nevoie de prima variantă a poemului lui Ghilgameş şi a substituit clişeele... Cele schimbate nu spun însă nimic. Absolut nimic.

Maiorul Bota şi-a ciupit obrazul stîng. Mai tîrziu aveam să-mi dau seama că „fachirul" făcea acest lucru cînd era contrariat.

— Iertaţi-mă, domnule profesor. Deci cineva a schimbat două clişee, dorind, probabil, să aibă un facsimil din izvoarele poemului Ghilgameş...

Intenţionat, Bota a făcut o pauză, apoi a urmat.

— Domnule profesor, vă rog să ne spuneţi... dar, deschis, fără nici o reticenţă, această substituire de clişee v-a... deranjat şi din alt motiv ?

Profesorul şi-a încleştat maxilarele. Pe fruntea lui, brăzdată de cute adînci, au apărut cîteva linii alburii.

— Nu... adică n-aş putea spune nimic precis. Înţeleg. Poate era cazul să mă adresez organelor de miliţie. Regret că v-am deranjat.

Cuvintele profesorului Ştefănescu păreau forţate. Mi-am dat seama că refuza să colaboreze cu noi. Ceva îl deranjase. Ce anume ? Nu-mi puteam da seama...

— Probabil că Ady Zahan, asistentul meu, a încurcat lucrurile, a spus profesorul. Ady e băiatul menajerei mele. În 1941 amîndoi au venit în România, obţinînd, mai tîrziu, naturalizarea... Mda. Ady o fi vîrît nişte clişee mai vechi în locul celor trimise de Roweland.

Evident, pe profesorul Ştefănescu îl zădărîse întrebarea maiorului Bota. Refuza să spună de ce ni se adresase. Voise să reclame doar schimbarea clişeelor ? Categoric, nu ! Atunci, de ce nu-şi mărturisea pînă la capăt, gîndurile ? Ce-l intrigase, oare, în această substituire de clişee ?

— Cred că v-am deranjat degeaba, a spus profesorul Ştefănescu, ridicîndu-se din fotoliul în care stătuse. În orice caz vă mai las clişeele, poate aveţi nevoie...

— Ne-a făcut deosebită plăcere, a spus „fachirul", cu uşoară ironie în glas.

Profesorul a salutat printr-o înclinare a capului şi a ieşit.

— Ciudată comportare a profesorului dumitale, mînzule, a spus Bota. Mă ierţi că-ţi zic aşa. Dar, pînă să ajungi gloabă bătrînă ca mine, mai ai mult de alergat. Te supără dacă-ţi zic „mînzule" ?

— Nu, tovarăşe maior.

— Ei bine, Raduliene, află că pe profesor l-a deranjat altceva în substituirea asta de clişee... Păcat că nu ne-a spus ce anume... Păcat ! Poate că n-a vrut să se lanseze în presupuneri fanteziste. Un savant ca dînsul nu-şi poate permite aşa ceva... Ştii ce te rog, mînzule ? Să iei clişeele astea şi să le studiezi cu atenţie. Să traduci corect conţinutul celor schimbate. Cere-i profesorului Ştefănescu dicţionarul sumeriano-român alcătuit de dînsul şi dă-mi, te rog, o traducere exactă a textului redactat în cuneiforme, de pe cele două fotografii schimbate.

— Am înţeles, tovarăşe maior.

— Şi, încă ceva : stabileşte exact traseul spre poştă al plicurilor expediate de profesorul Ştefănescu către Roweland.

— E cazul să fac o vizită profesorului acasă ?

— Ai deplină libertate de acţiune...

o

Vila în care locuia profesorul Ştefănescu avea două etaje şi o mansardă. La parter locuia inginerul Hoban — un om liniştit, care jinduia mereu după meleagurile gospodăriei de stat unde lucrase. De dorul ei, Hoban transformase cei o sută şi ceva de metri pătraţi de teren ce înconjura vila într-o adevărată grădină cu tot felul de plante indigene şi exotice, pe care le îngrijea în timpul său liber. Era necăsătorit, ca şi Octav Marinescu, doctorul care ocupa cealaltă garsonieră de la parter.

La primul etaj locuia profesorul împreună cu singurul său nepot. Ştefănescu avusese un băiat care, cu cîtva timp înainte de evenimentele pe care am început să vi le relatez, murise într-un accident de automobil.

— Am rămas doar cu Mihăiță, care-i orfan, mi-a spus profesorul Ștefănescu, dîndu-mi să înțeleg că ambii părinți ai copilului se prăpădiseră în accidentul de automobil.

La etajul doi locuia Ady Zahan, asistentul profesorului și mama lui Ady, care se ocupa, din anul 1935, de menajul lui Ștefănescu. Ady se născuse în Irak. Tatăl său făcuse parte din gărzile generalului kurd Mullah Mustafa al Barzani și murise într-o ambuscadă, în anul 1933, în apropiere de sondele de la Kirkuk, pe cînd Mohamad-Ady avea cinci ani. La recomandarea lui Roweland, profesorul Ștefănescu luase în serviciul său pe văduva celui ucis iar aceasta, împreună cu copilul, îl urmase pe profesor în România, unde obținuse naturalizarea, schimbîndu-și și numele : din Zaharîk, în Zahan. Băiatul, căruia colegii de școală i-au spus Ady, nume derivat de la Mohamad, urmase facultatea de arheologie, devenind, prin anul 1956, asistentul profesorului. Mama lui Ady era mahomedană, aparținînd sectei sunite, dar aici, la București, uitase de religia ei și nu-l educase pe fiul său în spiritul nici unei religii.

Tot la etajul doi locuia Mirela Negrea, studentă la Institutul de arte plastice. Mirela era rudă mai depărtată cu Ștefănescu. Era o fată frumoasă, dar puțin cam excentrică, vopsindu-și părul cînd verde, cînd albastru. Mirela era protejata mamei lui Ady, care vedea într-însa o viitoare noră. Dar fata nu dădea nici o atenție apropourilor bătrînei, iar Ady nu dădea nici o atenție fetei. Ady era tăcut, rezervat, mereu întunecat, pe cînd Mirela era o fire veselă. Uneori lucra ore în șir sculptînd tot felul de animale fantastice.

Toate aceste date despre locatari le-a obținut cu destulă greutate de la profesorul Ștefănescu, în chiar după-amiaza zilei în care acesta venise la noi. Dorind să nu fac vîlvă, hotărîsem să-l vizitez pe Ștefănescu îmbrăcat civil, putînd fi luat drept un fost student, ceea ce nu era deloc neadevărat.

— Domnul profesor lipsește. Îl așteptăm să vină din moment în moment, a spus menajera deîndată ce mi-a deschis ușa. Aveți treburi cu dînsul ?

— Da. I-am fost student...

— O să vă fac o cafea... Pînă atunci, vi-l trimit pe nepoțelul domnului profesor aici în salon, să vă țină de urît.

Menajera a dat să iasă. Am încercat s-o opresc :

— Nu vă deranjaţi...

— A, nu-i nici un deranj ! Mihăiţă !

În salon şi-a făcut apariţia un băieţel de vreo şase ani. Menajera a ieşit.

— Bună ziua ! Îl aşteptaţi pe bunicul ? Eu sînt nepotul lui.

— Îmi pare bine.

— Sînteţi arheolog ? Ştiţi, eu am să mă fac arheolog, ca bunicul. Tata a fost doctor. Dar eu vreau să fac săpături, să descopăr comori. Anul trecut am fost cu bunicul la Nippur. Ştiţi unde vine asta ? În Irak. Am mîncat portocale şi roşcove pe săturate. Şi smochine. Ştiţi cum sînt smochinele ? Albastre şi dulci ca mierea. Cînd se usucă devin cafenii.

Îl ascultam pe Mihăiţă distrat, cercetînd interiorul salonului, mobilat cu mult gust. Sărind de la una la alta, copilul ajunsese să vorbească despre Ady.

— Nu-mi place de nenea Ady. E prea tăcut. Parcă-i îmbufnat mereu. Cu Mirela e altceva. Ne împăcăm bine. Să vedeţi ce lucrează ! Tot felul de aiureli, de zici că-s monştri de pe catedrala aia din Paris, cum am văzut în film : cîini cu aripi, pisici cu braţe, de zici că-s maimuţe... Da' mie tot îmi place de Mirela. Chiar dacă Ady zice că-i Rusalcă, pentru că are părul verde...

Menajera a intrat aducîndu-mi cafeaua.

— Dacă ştiam că ai să-i impuiezi capul domnului cu tot felul de poveşti, nu te mai chemam, a spus ea, cu imputare în glas.

Mihăiţă s-a strîmbat, apoi a dat bună ziua şi a ieşit.

— E un copil tare bun. Nu-i nici o jumătate de an... la Crăciun, părinţii lui s-au prăpădit într-un accident de automobil. Domnul George, băiatul domnului profesor, a fost într-un sat, dincolo de Titu, dar la întoarcere, ştiţi cum e iarna, polei... maşina a derapat...

O ascultam cu gîndurile aiurea. Aş fi vrut s-o întreb despre scrisoarea aceea greşit francată, care se întorsese de la poştă, dar apucasem să-i spun că sînt un fost student al profesorului. N-avea rost să-mi declin adevărata calitate în care venisem. Dacă era ceva de aflat, ceva care ne-ar fi putut interesa,

nu puteam afla decît pe căi ocolite. Voiam totuși să aflu „traseul" scrisorilor către Irak : prin ce mîini treceau de la profesor pînă la poștă.

Norocul m-a favorizat, tocmai cînd credeam că n-am nici o șansă să aflu. În timp ce-mi beam cafeaua, s-a auzit soneria. Bătrîna s-a grăbit să deschidă. În prag am zărit o tînără înaltă, zveltă, cu părul de culoarea fuiorului de cînepă udat de ploaie. Din locul în care mă aflam îi vedeam profilul : fruntea ușor bombată, nasul mic, puțin ridicat în sus, buzele pline, roșii, iar bărbia mică, rotundă.

— Ai vreun comision pentru oraș, tanti ? a întrebat fata, cu glas melodios, puțin cîntat.

— Azi n-am, Mirela. Dar nu vrei să intri ? Îți servesc imediat o cafea. Hai, hai...

Mai mult cu sila, fata a intrat. În clipa cînd mi-a fost prezentată, am privit-o cu multă curiozitate. Avea ochi mari albaștri, și gene lungi, mătăsoase.

— Tanti, să nu-mi dai o cafea mare, că e aproape șapte seara și nu mai dorm toată noaptea.

— Bine, Mirela.

Bătrîna a dispărut. Peste cîteva secunde s-a întors aducînd o cafea mică.

— Domnișoara Mirela Negrea e un fel de nepoată a domnului profesor, a ținut să-mi spună madam Zahan. Noi două ne înțelegem de minune. Mirela e ca și fata mea... Așa e ? Cînd pleacă în oraș, face cumpărături și pentru mine. Eu sînt reumatică, mă urnesc mai greu de acasă.

— Mulțumesc pentru cafea, tanti. E timpul să plec. Îl așteptați pe unchiul ? mi s-a adresat ea, pe neașteptate.

— Da-a. Sînt reporter... am... am fost studentul dumnealui și vreau să organizez un concurs pentru televiziune despre civilizația sumerienilor...

— Aveți o muncă frumoasă, domnule Radulian. Foarte frumoasă. Mi-ar place și mie să fiu ziarist...

— Iar mie să fiu sculptor. Numai că, a fi gazetar nu-i chiar atît de greu. „Meseria" de sculptor cere însă... talent. Mihăiță v-a lăudat. E grozav de încîntat de lucrările dumneavoastră...

— E singurul care a pătruns în atelierul meu. Am un atelier la mansardă. O caricatură de atelier, de fapt...

— În ce an sînteţi ?

— Trei. Încă puţin şi... gata ! Iar anii trec. Vîrsta...

— N-aveţi de ce vă plînge, am spus eu, hotărît să-i fac un compliment.

— Mi-a părut bine de cunoştinţă, domnule Radulian. Cînd voi deschide o expoziţie personală, o să vă invit... La revedere, tanti. Bună ziua, domnule reporter...

După plecarea fetei am avut senzaţia că toată camera s-a întunecat.

— Dacă aţi şti ce fată bună-i Mirela ! Uff ! Şi Ady al meu care nu poate s-o sufere ! Păcat ! Mi-aş fi vrut-o ca noră... E atît de săritoare la toate...

„E clar, mi-am zis, Mirela face comisioanele bătrînei, deci tot ea duce la poştă plicurile profesorului".

În clipa în care îmi spuneam acestea, soneria s-a auzit din nou şi menajera a deschis uşa profesorului Ştefănescu.

— Vă aşteaptă un domn, l-a anunţat madam Zahan, luîndu-i pardesiul şi pălăria.

— A, dumneata eşti, tinere ? Să trecem dincolo, în biroul meu. Poftim. Pe aici.

L-am urmat într-o încăpere ai cărei pereţi erau acoperiţi de dulapuri-bibliotecă, cu vitrine strălucind de curăţenie. În loc de cărţi, pe multe din rafturi se aflau diferite exponate, ca într-un muzeu miniatural de arheologie. Văzînd că le privesc cu oarecare curiozitate, profesorul s-a grăbit să mi le arate pe îndelete, cu răbdarea unui veritabil arheolog. După mai bine de o jumătate de oră — în care aflasem pe unde lucrase profesorul în Mesopotamia şi de unde îşi colecţionase piesele expuse — am avut, în sfîrşit, răgazul să-i spun pentru ce venisem.

Profesorul mi-a dat relaţii despre locatarii vilei, apoi mi-a arătat o mulţime de clişee cu scriere cuneiformă, explicîndu-mi cum colabora cu Roweland.

— Nu ştiu ce să mai cred, a spus el în încheiere. Probabil că cineva a avut nevoie de cele două „file" de ceramică pe care se afla începutul poemului lui Ghilgameş şi a sustras două fotografii, punînd altele în loc.

— Cine ar fi putut avea asemenea fotografii ? am întrebat.

— Sînt cu sutele, tinere. Peste tot, în lumea noastră. Gîndeşte-te că s-au descoperit peste patruzeci de mii de tăbliţe nu-

mai în secolul nostru. Pentru a facilita munca savanţilor, a specialiştilor, s-au făcut sute de mii de còpii. Chiar eu, aici în casă, am vreo şapte sute de asemenea còpii. Ele sînt, să zic aşa, stas : au dimensiuni tip, hotărîte încă din 1926, de la Congresul ţinut la Hissarlîk... localitate ridicată pe ruinele Troiei... Ştiu eu ? Poate că...

— Poate că ?...

— Să fi pornit „amestecate", de la mine, de aici ? În ultima săptămînă s-a văruit în toată casa. A fost harababură mare. S-or fi amestecat şi fotografiile astea. Cele două „file" or fi fost introduse din greşeală în plic de către Ady. O să-l întreb pe asistentul meu. N-aş vrea să faceţi vîlvă. Poate că e o greşeală de-a lui Ady... Oricum, textul care explica fotografiile originale, cele dispărute, se găsea în plic, n-a fost şi el substituit. Primind textul, Roweland — care are multe còpii, desigur, acolo — şi-ar fi dat seama imediat că s-au rătăcit cele două originale... Avînd textul autografiei, al descifrării şi alte còpii... Nenorocirea ar fi ca Roweland să nu aibă alte còpii... Hm ! Ei, nu-i nimic ! Ţipă el dacă o fi cazul...

Am zîmbit.

— Oricum, afacerea asta m-a pus pe gînduri. Transmite-i maiorului Bota că n-ar strica să faceţi uneori sondaj prin plicurile mele. Îl rog chiar ! Dacă vreţi, fac şi o cerere scrisă în acest sens.

— E necesar acest lucru. Dar nu la noi. La procuratură, pentru a se obţine o ordonanţă în acest sens.

— Perfect ! Chiar mîine mă voi adresa procuraturii. Vreau să se lămurească lucrurile. Eu nu pot face cercetări, deoarece plicurile pe care le trimit nu mai vin înapoi, să-mi dau seama dacă cineva a substituit vreo fotografie. Acum s-a întîmplat să constat asta din... vina menajerei... Uite, pe viitor, eu am să fac un semn imperceptibil aici...

Profesorul a luat un clişeu de pe unul din rafturi.

— Un semn aici, pe fotografie. Cu cerneală. În colţul de jos. Dacă veţi găsi în plicurile expediate de mine clişee fără acest gir, înseamnă că nu-i o simplă întîmplare... Ne-am înţeles, tinere ? Din partea mea, aveţi toată libertatea să controlaţi... Ba chiar vă rog. O să vă dau hîrtia pe care o voi obţine de la procuratură. Iar dacă descoperiţi ceva, spuneţi-mi şi mie. Bine ?

Profesorul m-a privit pătrunzător.

— Îţi place arheologia ? m-a întrebat el tam-nesam, înainte de a ne despărţi şi, fără să mai aştepte răspunsul, a continuat : E frumoasă, nu-i aşa ? Cred că ai urmat facultatea din pasiune. Pentru plăcerea dumitale. Că alta ţi-e meseria. Nu eşti arheolog...

•

A doua zi dimineaţa i-am raportat lui Bota rezultatul vizitei mele la profesor.

— Ştefănescu înclină să creadă că cele două clişee au nimerit din greşeală în plicul expediat de dînsul, am încheiat eu informarea.

— Bine, dar unde sînt cele două originale ? Cum îşi explică dispariţia lor ? a întrebat Bota şi sprîncenele lui negurii s-au răzvrătit către frunte.

— Au avut curăţenie generală în toată casa. S-or fi rătăcit printre cele şapte sute de alte clişee asemănătoare. Cînd te uiţi la ele, tăbliţele seamănă... Doar la cercetarea cu lupa se pot diferenţia.

— Mda. Ei bine, vom ţine cont, deîndată ce ne va aduce autorizaţia procuraturii, de rugămintea profesorului şi voi organiza controlul plicurilor expediate de dînsul. Din cele ce mi-ai spus, reiese că Mirela duce plicurile la poştă. N-ai vrea s-o supraveghezi puţin pe Mirela cînd duce aceste plicuri ?

— Cum ordonaţi, am zis eu şi o bucurie ciudată mi-a încălzit inima. Dar, nu credeţi, tovarăşe maior, că ne-am alarmat degeaba ? Profesorul e uneori distrat. Aşa o fi şi asistentul. Poate că...

— Ţine minte „mînzule" : mai bine o alarmă falsă decît somnul nepăsării. Cine-i înţeleptul care a spus asta ? A, era să uit : ce-ar fi să cerem la miliţia din Piteşti relaţii despre accidentul de circulaţie al băiatului lui Ştefănescu ? În cîteva zile am avea datele necesare. Şi, încă ceva : află te rog, de unde îşi procură lutul Mirela Negrea. Lutul pentru mulajele ei. Bine ?

Eram nedumerit. Ce voia Bota la urma-urmei ? Ce rost avea să aflu de unde își procură Mirela argila ?

o

Convenisem cu profesorul Ștefănescu să mă anunțe cînd trimite plicurile pentru Irak, ca să pot urmări traseul urmat de acestea și să aflu cine schimbă clișeele — dacă, într-adevăr, se schimbau.

La vreo săptămînă după vizita mea la profesorul Ștefănescu, am primit un telefon prin care acesta mă anunța că obținuse autorizația procuraturii și că a doua zi, după-amiază, avea să expedieze un plic. Imediat i-am raportat lui Bota și, ajutat de un coleg, am supravegheat casa profesorului. Mirela a ieșit în oraș, condusă pînă la poartă de madam Zahan, am văzut-o cu ochii mei vîrînd în poșetă plicul dat de bătrînă, apoi s-a îndreptat pe drumul cel mai scurt spre poștă. Aici a vîrît plicul în cutia pe care scria „par avion" și a plecat. Colegul meu a luat măsuri pentru recuperarea plicului în timp ce eu m-am luat după Mirela. Aceasta a umblat aiurea vreo jumătate de oră prin oraș, apoi a intrat într-un cinematograf. Am intrat și eu. Mai erau zece minute pînă la începerea filmului și în hol era o înghesuială de nedescris. Abia am reușit s-o regăsesc pe Mirela. Fata întrebase ceva pe un individ înalt, a cărui față n-o văzusem — poate îl întrebase dacă nu are un bilet în plus — apoi parcă pe o femeie cu părul oxigenat și după aceea s-a îndreptat spre ieșire. I-am tăiat calea.

— A, dumneata ? a spus ea, surprinsă. Gazetarii au timp, se vede treaba... Vreți să intrați ? Nu mai sînt bilete.

— Atunci, n-are rost să mai stau, am zis eu și am urmat-o în stradă.

Cișmigiul era aproape. Primăvara aprinsese parcă, în coroanele arborilor, sute de luminițe roșii, albe, roz. Lalelele și stînjeneii, ba chiar și trandafirii își desfăcuseră petalele pentru a primi boarea de seară.

Am invitat-o pe Mirela să facem împreună cîțiva pași prin grădină. A acceptat fără mofturi și, mai bine de un ceas, am rătăcit pe alei, discutînd despre muzică și sculptură. Fata mă privea, din cînd în cînd, amuzată de răspunsurile mele. Îmi dădeam seama că operam cu niște noțiuni străine de domeniul sculpturii și asta o distra, probabil. La rîndu-mi o priveam pe

furiș. Avea profilul fin, de statuetă japoneză. Uneori eram atît de aproape de dînsa încît, la adierile vîntului, părul de culoarea fuiorului de cînepă se unduia spre mine, împiedicîndu-mă să-i văd obrajii albi, în contrast cu buzele roșii, fără fard.

Cadrul romantic în care ne aflam și farmecul Mirelei nu mă împiedicau însă ca, din cînd în cînd, să mă răzvrătesc împotriva romantismului desuet. Situația mi se părea, uneori, de-a dreptul caraghioasă. Pornisem s-o supraveghez pe Mirela — așa ordonase „fachirul" — și cînd colo, mă lăsam subjugat de farmecele ei. „Mare minune — mi-am zis, la un moment dat — că n-o întreb dacă știe ceva de fotografiile schimbate !"

Se apropia ora opt. Înserarea cuprinsese aleile și lumina zilei mai stăruia doar peste vîrfurile copacilor.

— E tîrziu, a spus fata, privindu-și ceasul. E timpul să mă întorc acasă. Vă mulțumesc pentru companie...

— Mi-a făcut o deosebită plăcere să mă plimb cu dumneavoastră. A fost o favoare excepțională pentru un... un gazetar, credeți-mă. Poate, cîndva, o să-mi dați voie să vă vizitez atelierul.

— Caricatura de atelier...

— Cum vreți să-i ziceți. Sînt curios să vă văd lucrările...

Fata s-a oprit locului și m-a învăluit în privirea ochilor săi mari, albaștri, cu gene mătăsoase.

— Cu o condiție !

— Accept orice condiție.

— Atelierul acesta ține de ceva intim și nu-s de acord să-l viziteze oricine, un om de pe stradă, un necunoscut...

— Nu înțeleg...

— Îl veți putea vizita peste o vreme. Dacă însă vom păstra între noi bariere de netrecut...

Tot nu înțelegeam. Ce vroia să spună ?

— Cînd nu vom mai fi atît de oficiali... Zău, nu știu cum să-ți spun, dar uneori ai privirea unui anchetator.

A rîs, dîndu-și capul pe spate.

— Spun prostii. La revedere domnule Radulian. Seara asta de primăvară e de vină că vorbesc aiurea. Cred că nici eu nu știu ce vreau să spun, ce-i cu mine... La revedere. Spune drept : m-ai urmărit de la poștă, așa-i ?

Am rămas înlemnit.

— Îţi plac chiar atît de mult ? Scuză-mă domnule gazetar !... Sînt stupidă, nu-i aşa ? Iartă-mă. La revedere. Poate ne vedem poimîine aici, la ora asta ? Sper ca pomii să nu-şi scuture floarea pînă atunci.

A dispărut. Eu am stat locului, fără să mai pot scoate nici un cuvînt. Fata observase, aşadar, c-o urmărisem !

•

Ajuns la serviciu, a doua zi dimineaţa, am comunicat lui Bota, în rezumat, ceea ce făcusem în după-amiaza zilei precedente. Colegul meu recuperase scrisoarea de la serviciul de cartare. Maiorul Bota a deschis plicul. Ei bine, toate fotografiile aveau, în colţul din dreapta jos, semnul de recunoaştere hotărît de Ştefănescu.

— Deci, cînd cu vizita profesorului a fost un accident, o încurcătură, a murmurat Bota.

— Iar Mirela Negrea... şi menajera n-au nici o vină.

— Da ? Îţi face plăcere să constaţi, nu-i aşa ? Ia spune drept, Raduliene, e... drăguţă această Mirela ? Stai ! Nu-mi mai răspunde ! E clar ! Trebuie să te înveţi să te stăpîneşti, în meseria noastră. Dacă roşeşti la orice întrebare mai directă, nu-i bine. Deci, totul e în regulă, vizita profesorului a fost gratuită, omul s-a speriat degeaba. Clişeele au pornit încurcate de la el. A fost o simplă întîmplare. Accidentul nu s-a mai repetat...

„Fachirul" îşi trecea mereu mîna prin părul alb-argintiu.

— Aţi folosit un cuvînt cam neobişnuit, am spus eu.

— Care ?

— Aţi spus că profesorul s-a *speriat*. Nu înţeleg...

— Păi tocmai, asta nu înţeleg nici eu ! De ce era speriat ? Sau mi s-a părut doar mie ? Ei, a naibii treabă ! Să ştii că m-am înşelat. Mă înşelai deci ? Tu nu observaşi, aşa-i mînzule ?

În ajun, un coleg de-al meu, care-l cunoştea mai bine pe Bota, îmi atrăsese atenţia să nu-l sîcîi cu întrebările pe maior, pentru că asta îl deranjează foarte mult. Iar un indiciu sigur că te ia peste picior este folosirea exagerată a perfectului simplu, ca oltenii. De aceea, la întrebările lui n-am mai răspuns nimic.

— Ai luat de la profesor dicţionarul acela sumeriano-român ?

— Mi l-a promis pentru azi...

— Bine. Mă voi duce să-l iau eu. Dumneata vei traduce textul de pe clișeele schimbate. Profesorul a transcris acest text din cuneiforme în litere latine. Mîine îmi vei prezenta traducerea. Vei lucra azi după-amiază. Nu uita să urgentezi trimiterea dosarului acela de la Pitești. A, era să uit ! Nu-i nevoie să mai afli de unde își procură domnișoara Mirela lut. Am aflat eu. Plec să fac o vizită profesorului la facultate. Să-l cunosc și eu pe Ady Zahan. Dumneata îl știi. Ți-a fost conducător de seminar. Și-apoi, o să-i fac profesorului o vizită acasă. Sînt tare curios să aflu cum arată această Mirela. Revin la ora trei. Te rog așteaptă-mă. O să-ți dau dicționarul. Apoi o să mergem să bem un coniac împreună. Știu că snobii îl recomandă numai după masă, dar eu declar că nu sînt snob. La revedere, mînzule !

•

În ziua aceea, pe la trei și un sfert, eu și Bota eram așezați pe două scaune înalte, avînd în față două păhărușe de coniac, într-unul din barurile de pe Brezoianu. Deodată și-a făcut apariția lîngă noi un individ nu prea înalt, cam rotofei, îmbrăcat într-o haină de vinilin cu pantaloni largi, șifonați și destul de murdari. Avea înfățișarea unui vagabond.

— 'nă șefule ! a spus el, deîndată ce a dat ochii cu maiorul Bota. S-a aranjat chestia aia. O să meargă ca pe roate. Pot să vorbesc de față cu 'mnealui ?

Bota a încuviințat.

— Am dus lutul unde trebuia. Fata a fost bucuroasă. A zis că o să-i mulțumească domnului gazetar Radulian...

— Mie ? am exclamat eu, fără voie. I-ați... i-ați trimis Mirelei lut în numele meu ?

Bota și-a ciupit obrazul stîng. (Mai tîrziu aveam să înțeleg și semnificația acestui tic nervos. Cînd își ciupea obrajii, Bota era enervat).

— Mata ești gazetaru' ? a întrebat, uimit la rîndu-i, individul cu înfățișare de vagabond. Păi să știi că ai trecere la fată ! Nu știa cum să-ți mulțumească. E haioasă. A-ntîia de crocodil. Da' pentru că-i duc lut, dom'le șef, îmi dai niște lovele, să pot sufla ca lumea într-o sticlă ?

— Bineînțeles, Mitică.

— Duc lut de trei ori pe săptămînă. Aşa m-am ofertat, aşa mi-a zis şi fata. Beau şi eu un coniac, dom'le şef ?

Bota a comandat un coniac mare şi am ciocnit cu Mitică.

— Eşti isteţ, a zis Bota, trăgînd cu ochiul spre mine.

Omul cu înfăţişare de vagabond a prins mişcarea.

— Nu mă lua la talente, şefule, că nu ţine. Eu ştiu ce pot. Iar în chestia aia, află şefule că fata duce plicurile drept la cutia cu maimuţe de la poştă. Nici o mişcare ! Ia plicul de la baba, îl bagă în poşetă, ţine firu' drept la poştă, acolo îl bagă la cutioară şi... gata ! Nici o dileală.

„Aşa ! Deci a organizat o dublă supraveghere a fetei, mi-am zis eu, surprins de-a binelea. Nu numai eu, ci şi acest Mitică a urmărit-o pe Mirela. Asta înseamnă că Bota nu stă pe loc. Acţionează. Şi încă pe ascuns. Începe să-şi pună în funcţie talentele de „fachir"...

Mitică a mai tras o duşcă din paharul cu coniac.

— Pe mine să nu te superi, dom'le Radulian, a spus Mitică, la un moment dat. Dar trebuie să raportez şefului că aseară ai fost cu fata în parc. Puteam să-ţi fur pantofii şi nu simţeai, să mor eu. Te uitai la ea, cum mă uit eu la sticla aia cu coniac. Nu degeaba mi se zice Mitică Matolu.

Nu ştiam ce să răspund. Surprizele se ţineau lanţ. Începuseră cu lutul trimis în numele meu.

— Acum, să mor eu, dacă cred că 'mneata eşti gazetar. Aşa-i şefule ? E de meseria matale ?

Bota a încuviinţat.

— Locotenent, nu-i aşa ? Se vede după puf şi cum roşeşte cînd îl ici la fix. Mă scuzi, dom'le Raduliene... Eu sînt cam desferecat la gură...

Maiorul l-a ameninţat, în glumă, cu degetul.

— Tac, dom'le şef. Mitică Matolu tace cînd trebuie. Aşa-i dom'le „fachirule" ? Auleo, m-am scăpat, de ! Nu te superi că ţi-am zis fachir, dom'le şef ? Da, aşa-ţi ziceau cînd erai la „brigada veselă"...

Surprinzător : Bota rîdea !

— Ştiu eu că nu stai pe cuie, ca fachirii, dar... Mişto era la brigada veselă ! Să prinzi păsări de noapte ! Ce mai fete ! Aşa-i, şefule ? Iar 'mneata, cu două cuţite în spate, n-ai dat ortu' popii. Mai ceva decît un fachir adevărat !

Am aflat, în sfîrşit, de ce i se spunea „fachirul" şi de către borfaşi.

— La „brigada veselă" ne-am cunoscut, așa-i... șefule ? M-ai prins cu o pipiță a-ntîia. Fugise de-acasă. Optspe ani. Mă iubea... Mai bea un coniac ?

La ieșirea din bar, aveam pesemne figura unui copil bosumflat. Bota a mers cîtva timp în tăcere, apoi m-a întrebat, pe neașteptate, de ce sînt supărat.

— De ce aș fi, tovarășe maior ? Sînt cam dezorientat. Surprins de cele aflate de la Mitică... Surprins de acțiunile dumneavoastră...

— Ooo ! Trebuia cumva să-ți... dau raportul ce fac, mînzule ? a zîmbit Bota și-n ochii lui albaștri au apărut sclipiri metalice. Poate am s-o fac în viitor. Dacă va fi cazul. Deocamdată... Ei, la revedere. Aștept, pentru mîine, textul tradus. Dacă nu merge, nu te chinui. Găsim un expert. Chiar am ochit unul. Sper să mă ajute. La revedere...

Ne-am despărțit la intrarea în Cișmigiu dinspre Brezoianu. Maiorul stătea în partea cealaltă a grădinii, undeva pe strada Nuferilor. Eu am revenit la podul Mihai Vodă și am luat tramvaiul 12. Locuiam pe Mărășești...

o

A doua zi i-am prezentat maiorului Bota traducerea textului de pe cele două fotografii.

— Textul e foarte încîlcit, mai bine zis, cuvintele nu se leagă și sînt multe cifre, am explicat eu. Unele cuvinte nici nu sînt din sumeriană. Nu le-am găsit în dicționarul profesorului Ștefănescu. Or fi din limba akkadiană, sau asiriană. În concluzie, textul e de neînțeles.

— Mulțumesc, mînzule. A fost greu ? Ai lucrat mult ?

— Pînă către miezul nopții. Greu n-a fost, chiar așa, dar... Îmi pare rău că nu se înțelege nimic. Or fi tăbliță mai noi, de pe vremea cînd Sumerul a căzut sub stăpînirea akkadienilor, sau a babilonienilor...

Mi s-a părut mie, sau Bota a zîmbit ironic ?

— Văd că ai subliniat un cuvînt, a zis el, redevenind serios.

— Da. Cuvîntul *Samarah*. Nu e în dicționarul profesorului. *Samarah* — poate că fac o confuzie — e, pare-mi-se, numele unui bandit care, în anii 1930—1940, opera în împrejurimile Bagdadului.

— Numele unui bandit ? Ei, drăcie ! a exclamat Bota şi, pentru prima oară de cînd lucram cu dînsul, am sesizat că era surprins.

— Da. Despre acest *Samarah,* care a murit prin '44, a scris un englez. L-a făcut eroul unui roman de groază. S-ar putea să mă înşel, totuşi. Cuvîntul acesta se leagă de cele două care urmează *„Samarah, marele preot"*.

— *„Samarah"* o fi vreun nume obişnuit azi în Irak. Cum e Atila la unguri... Vechi de sute de ani...

— Tot ce se poate, tovarăşe maior.

— Şi *dacă nu* ? Uite ce e, s-a însufleţit Bota, trecîndu-şi grăbit mîna prin părul argintiu... Eu zic să nu ne pripim în a trage concluzii. De fapt, nici nu ştiu ce concluzii să trag. Ştii cum devine cazul, mînzule ? Ca în proverbul cu piatra aia din baltă. Un prost o aruncă şi nu ştiu cîţi înţelepţi se chinuie s-o scoată, făcînd calcule nemaipomenite. Aşa şi noi. Cineva a încurcat două clişee din zăpăceală, iar noi vrem să fim mai grozavi decît un savant de talia lui Ştefănescu. Ce-ar fi să ne lăsăm păgubaşi ? Hm ! Zău că aş lăsa totul baltă dacă profesorul n-ar fi fost atît de speriat şi dacă, acum, n-ar fi apărut acest *„Samarah, mare preot" !* Ce dracu mai e şi cu ăsta ?

Maiorul a tăcut cîtva timp.

— Puneţi stop ! a hotărît el. Nu strică, totuşi, să vedem ce-i cu accidentul acela, în care şi-a găsit moartea fiul profesorului.

— M-a anunţat de la registratură că a sosit un extras din dosar trimis de Miliţia din Piteşti.

— Bine... bine... a murmurat Bota şi s-a cufundat într-una din tăcerile acelea prelungi, cu care urma să mă obişnuiesc cu vremea şi-n cursul cărora a-l întrerupe pe Bota era, poate, egal cu a trezi din transă un fachir.

•

Citind hîrtiile sosite de la Piteşti, am aflat că George Ştefănescu, fiul profesorului, provocase un accident de circulaţie care-i fusese fatal. Venind spre Bucureşti, la ieşirea din comuna Spătaru, se angajase cu viteză într-o curbă periculoasă şi lovise din spate o basculantă. Organele de anchetă constataseră că vina aparţinea lui George. Acesta fusese sub influenţa

alcoolului. Frînele maşinii erau bune, dar nu fuseseră acţionate la timp.

— Cam sumară relatarea din acest extras, am spus eu, maiorului Bota. Se menţionează doar faptul că George Ştefănescu a decedat. Se ocupă, adică, doar de „şofer", de conducătorul auto. Menajera profesorului mi-a spus că în accident au murit ambii părinţi ai lui Mihăiţă...

— Şi în hîrtiile alea nu scrie asta ? De ce oare au trimis doar un extras ? ..

•

Asta a fost toată discuţia noastră despre cele relatate de Miliţia din Piteşti. Bota părea absent. Nu-l mai interesa nimic.

„O fi avînd alt caz, altă cercetare", mi-am zis eu şi mi-am văzut de treabă. După vreo două săptămîni, avînd ceva de rezolvat cu colegii din secţia de unde plecasem, am vorbit şi cu fostul meu şef.

— Cred că ar trebui să revin la... bază i-am spus acestuia. Nu-i pot fi de nici un folos maiorului Bota.

— Bota pretinde că nu se poate dispensa de dumneata ca specialist în arheologie.

— Practic, nu fac nimic. Rezolv unele probleme care n-au nici o legătură cu arheologia... A fost, acum cîtăva vreme ceva... un fel de foc de paie, cu un profesor Ştefănescu, dar a trecut. Acum mi se dau nişte sarcini care nu au nimic de-a face cu specializarea mea. Dimineaţa mă întreabă cum am dormit, mă trimite după vreun dosar. Îmi cere să studiez nişte cazuri vechi, îl ajut la alte cercetări...

— Stai liniştit, Raduliene ! Bota nu te-ar ţine în preajma lui ca specialist, dacă n-ar avea nevoie... Ovidiu Bota mi-a fost coleg. Îl cunosc bine. E un vulpoi bătrîn. Stă la pîndă. A mirosit el ceva. Acum adulmecă fără să facă zgomot, să nu se transforme în pisică cu clopoţei...

Am luat de bună explicaţia şefului meu şi mi-am continuat activitatea, fără să-mi mai pun întrebări. Între timp, am întîlnit-o de cîteva ori pe Mirela. Ca şi prima oară, am discutat tot felul de banalităţi. Fata mi-a mulţumit pentru că-i găsisem un om care s-o aprovizioneze cu argila necesară mulajelor ei, dar nu s-a mai dat în vorbă despre atelierul ei şi o eventuală vizită din parte-mi.

Încetul cu încetul, întîlnirile noastre s-au rărit. Mirela pretexta că e ocupată, că o aştepta sesiunea de examene de sfîrşit de an...

o

La vreo două luni după vizita profesorului la noi, într-o dimineaţă, telefonul a sunat. De-abia intrasem în birou. Era ora şapte.

— Cu maiorul Bota sau cu asistentul său, am auzit o voce în aparat şi imediat mi-am dat seama că vorbea profesorul Ştefănescu.

— Bună dimineaţa, domnule profesor, am spus. Aici Radulian.

— Dumneata eşti ? Bună dimineaţa, tinere. Ai putea veni pînă la mine ?

— Desigur ! Doriţi să vin chiar acum ?

— Te aştept.

În mai puţin de douăzeci de minute mă aflam la uşa apartamentului locuit de profesor. Ca şi data trecută, mi-a deschis menajera. Aceasta m-a poftit în biroul unde mă aştepta Ştefănescu.

— Ia loc, tinere, mi-a spus profesorul. Trebuia să vă comunic ceva. De aceea am dat telefon. Dar prin telefon nu puteam să discut...

Chipul profesorului părea mai întunecat decît oricînd. Cutele de pe fruntea-i ridată de arşiţa Mesopotamiei păreau şi mai adînci.

— Iată aici ziarul *Daily Telegraph*. L-am cumpărat crezînd că e din 22 ale acestei luni. Or, acasă, am constatat, cu surpriză, că e de luna... trecută ! Priveşte pagina aceasta. Ştii engleză ?

— Relativ.

— Iată aici, acest anunţ din partea lui British Museum. Roweland a fost numit director pentru Orientul Mijlociu şi rechemat la Londra. Deci prietenul meu nu mai este la Bagdad sau Nippur. Înţelegi ? Asta înseamnă că... Evident, nu mai înţeleg nimic. Eu trimiteam plicurile la Nippur, iar el se află de o lună de zile la Londra. Ce zici de asta ?

— Poate că a fost numit director, dar n-a plecat în Anglia... Pînă nu lichidează treburile de la Nippur...

— Da. Ar fi posibil și asta, a murmurat, domolit, profesorul.

— Iertați-mă că vă întreb : s-a mai întîmplat să se schimbe clișee ? Ați mai observat ceva care să vă îndreptățească unele temeri că ceva nu-i în regulă ? am întrebat eu.

— Nu. Maiorul Bota a fost de cîteva ori pe la mine, pe la facultate și mi-a spus că a organizat un sondaj la poștă, să vadă dacă toate clișeele aveau semnul acela discret, făcut de mine. Deci erau, ca să zic așa... „originale".

În clipa cînd spunea aceasta, a sunat telefonul.

— Cred că e Bagdadul. Am cerut să vorbesc cu Roweland.

Într-adevăr, i se dăduse legătura cu Bagdadul.

— Cu profesorul Roweland, a spus el în engleză. Cum ? Nu este acolo ? Cu cine vorbesc ? A, mister Morton ? Roweland e plecat la șantierul de la Tello-Lagaș ? Am citit în ziare că a fost numit la Londra... Cum ? Va pleca abia peste o lună ? Mulțumesc. Transmiteți-i salutări din partea mea...

Profesorul a închis telefonul, apoi mi-a zîmbit, cerînd parcă îngăduință din partea mea.

— Mi-am făcut gînduri degeaba. Și v-am alarmat, ca și data trecută, tot fără nici un rost. Ce să fac ? Sînt deosebit de susceptibil în ultima vreme... De la moartea fiului meu...

Mi-am luat inima în dinți.

— Iertați-mă, domnule profesor, dar am impresia că e ceva care... care vă deranjează în mod deschis în legătură cu corespondența dumneavoastră cu Roweland. Vă alarmați de îndată ce există vreo neregulă. Aveți vreun motiv special ?

— Motiv special ? Nu... nu...

În clipa cînd spunea ultimele cuvinte, s-a auzit o bătaie în ușă și în birou și-a făcut intrarea un tînăr înalt, bine făcut, cu părul negru, ondulat, pe care-l cunoșteam de la facultate. Era Zahan, asistentul profesorului.

— Intră Ady, intră, a spus profesorul Ștefănescu. Ți-am vorbit de acest domn ? Nu ? Ei bine, ghicește cine-i !

— Seamănă cu un student... cu Andrei Radulian. S-ar putea să fie chiar el, a spus Ady.

— Ai ghicit ! E unul din foștii noștri studenți. Ai memorie, Ady ! Acum, nu știu cu ce se ocupă...

Profesorul îmi oferise posibilitatea să ascund motivul pentru care venisem la el. Dacă aș fi spus că sînt ofițer, Zahan s-ar fi mirat de vizita mea.

— Fac gazetărie, am spus.

Asistentul lui Ştefănescu şi-a trecut mîna pe frunte şi, în clipa aceea, mi-am dat seama că Ady avea o cicatrice care pornea din dreptul urechii drepte şi se oprea la colţul sprîncenei. Pe vremea cînd îl cunoscusem Ady nu avea această cicatrice. Zahan avea ochii negri, iar obrajii proaspăt raşi păreau livizi, albăstrui. Nasul coroiat semăna cu ciocul unei păsări de pradă. Niciodată nu-mi fusese simpatic asistentul lui Ştefănescu.

Văzînd că privesc atent spre cicatricea de pe fruntea asistentului său, profesorul s-a simţit dator să explice :

— Ady a fost în maşină cu George cînd s-a întîmplat nenorocirea. A fost lovit la cap... Contuzie şi tăietură...

Aflam pentru prima oară că în maşină fuseseră trei persoane şi asta mă făcea să-mi întăresc convingerea că datele trimise în legătură cu accidentul erau, într-adevăr, superficiale. Şi, deodată, mi-am amintit de cuvintele rostite într-una din seri de Mirela.

— De la accidentul acela, unchiul nu mai e în apele lui. Şi-a repugnat asistentul, îmi spusese fata.

L-am privit pe Ady cu multă atenţie. Profesorul îi vorbea foarte frumos, era atent la tot ce-i spunea Zahan. Atunci, de unde pînă unde ideea că Ştefănescu nu-şi mai agrea asistentul. Să fi atenuat totul trecerea vremii ?

Pe Zahan îl ţineam minte mai ales de la un seminar la care nu fusesem prea bine pregătit. Aproape o jumătate de oră mă hărţuise cu întrebările despre arta sumeriană, despre „Stela vulturilor", „Statuia lui Gudeo", „Peruca de aur" şi influenţa artei sumeriene asupra celei akkadiene, despre descoperirile lui Leonard Wooley la Ur. Îmi dăduse notă de trecere după ce îmi ţinuse o adevărată dizertaţie despre dezvoltarea artei în Lagaş...

o

Ieşind de la profesor am privit spre cerul gri-lăptos. Soarele lumina puternic şi obişnuita căldură a zilelor de sfîrşit de iunie începea să învăluie oraşul.

— Ce ai văzut acolo sus ?

Inima mi-a zvîcnit. Lîngă mine se ivise Mirela. Am salutat-o încurcat parcă.

— N-am văzut.. nu-i nimic deosebit. Admiram cerul de vară. Astăzi seamănă cu o pînză de in nealbită.

— Ce comparație !

Nu știam dacă îi plăcuse sau dacă mă lua peste picior.

— Încotro ? am întrebat-o eu.

— La poștă. Duc un plic din partea unchiului. O scrisoare către un domn din Irak.

Zicînd acestea, a deschis poșeta, a vîrît mîna înăuntru și a scos un plic.

— Iată-l. Mergeai spre bulevardul Ardealului ? Da ? Atunci te rog să... duci dumneata plicul. Adică, nu ! Hai să mergem împreună.

Mirela era îmbrăcată într-o rochie care avea în partea de jos mici franjuri roșii, ca și poșeta din pînză ce părea mai degrabă un fel de traistă moțească în miniatură.

— N-ai mai fost de mult pe la unchiul meu...

— Recunosc.

— Ai scris întrebările pentru concursul acela despre sumerieni ? Spuneai că mă anunți să-l urmăresc și eu. La radio sau la televiziune ? Unde o să fie dat ?

— Încă nu l-am scris. N-am avut inspirație.

— Și mie mi se întîmplă. Zile întregi stau degeaba, nu pot să lucrez nimic, e — ca să zic așa — o perioadă de gestație și-apoi, deodată, mă apucă febra, intru în atelier și lucrez ca o nebună, ziua și noaptea. Apoi iar mă lenevesc și stau. Ideile vin, se duc, unele prind rădăcini, dar dacă vreau să le dau viață mai devreme decît trebuie, ratez. Nu iese nimic bun.

Ajungînd la poșta din Cotroceni, Mirela a scos din poșetă plicul pe care mi-l arătase și l-a vîrît în cutie, răsuflînd — așa mi s-a părut — ușurată.

— Eu iau troleibuzul către Universitate, a spus ea, deodată. Ei, dar de ce te-ai înnegurat ?

Am zîmbit.

— Știu eu ?... Aveam impresia că o să-mi spui să mergem împreună în grădina botanică. E la doi pași. Și...

Mirela a rîs, dîndu-și capul pe spate, cum avea obiceiul altădată.

— După examene, o să mergem... Tare aș vrea să merg cu dumneata undeva departe, tare departe... Știi să întreții o conversație plăcută, ești drăguț și-mi place timiditatea dumitale,

care nu dispare nici cînd mă priveşti, uneori, ca un anchetator. La revedere ! A venit troleibuzul.

Rămas singur, am pornit pe cheiul Dîmboviţei, cu capul plecat, ca după o nereuşită. La două luni de la vizita profesorului, cînd lucrurile mi se păreau liniştite, iată că totul începea să se încălzească din nou. Profesorul Ştefănescu se alarmase iarăşi, avea reţineri faţă de noi, nu vroia să ne spună ce-l neliniştea, cu adevărat, în privinţa corespondenţei sale cu Roweland. Evident, datele despre accidentul de circulaţie în care muriseră părinţii lui Mihăiţă erau incomplete. Dar, oare, asta avea vreo legătură cu fotografiile tăbliţelor de argilă, scrise cu litere cuneiforme ? Sub ochii mei, Mirela pusese la poştă plicul primit de la menajeră. Atunci ? Mirela îmi spusese că, de la accident, profesorul nu-şi mai agreează asistentul. Or, eu văzusem altceva...

Ajungînd la birou, i-am raportat maiorului Bota despre vizita la profesorul Ştefănescu. Sprîncenele negre şi stufoase ale „fachirului" s-au răzvrătit de îndată spre fruntea bronzată. Mi-a cerut amănunte, m-a rugat să-i descriu pînă şi fizionomia şi gesturile profesorului în timpul discuţiei de la telefon. După ce m-a „bombardat" cu întrebările, Bota a tăcut pe neaşteptate, intrînd într-una din tăcerile acelea prelungite.

— Cine dracu o mai fi şi mister Morton ăsta ? a izbucnit el, după o vreme. Ascultă, mînzule, dacă aş avea certitudinea că ar fi folositor, zău că ţi-aş lua bilet de avion pentru Bagdad. Să afli cine-i acest domn Morton. Dar, să lăsăm astea ! Spune, ai vreo nedumerire ?

— Da.

— Te ascult.

— Aţi mai controlat corespondenţa profesorului Ştefănescu, aşa cum v-a rugat el ?

Bota şi-a trecut mîna dreaptă prin părul alb-argintiu.

— Mda. E timpul să-ţi spun, mînzule. Cred că a venit vremea. Cum ai zis, cînd am început lucrul împreună ? „La timpul potrivit, îmi veţi spune". A venit timpul, mînzule.

A făcut o pauză, apoi a urmat :

— După primul sondaj la care m-ai ajutat şi dumneata cu colegul dumitale, sondaj la care totul a fost în regulă, — ţi-aminteşti, nu-i aşa ? — ei bine, am continuat să controlez plicurile. Rezultatul a fost surprinzător. La fiecare trimitere am găsit clişee schimbate. Dar n-am mai spus nimic

profesorului. Şi nici dumitale. Cîndva îţi voi explica. Atît deocamdată...

Acum înţelegeam, în sfîrşit, de ce maiorul Bota nu renunţase la colaborarea mea. Fostul meu şef avusese dreptate. „Vulpoiul" stătuse la pîndă, adulmecase mereu. Îi adusesem oare, azi, elemente care să justifice ieşirea lui din expectativă ?

La vreo cîteva zile după vizita făcută profesorului Ştefănescu, în timp ce studiam un dosar, maiorul Bota a intrat în birou şi s-a oprit drept în faţa mea :

— Lasă hîrţoagele, Raduliene, şi pregăteşte-te de plecare. Vom merge împreună la o reconstituire. Aseară a avut loc un accident de circulaţie.

— Şi... ?

Bota m-a privit ţintă. A ridicat mîna stîngă şi şi-a ciupit obrazul.

— Iertaţi-mă, am zis. Sînt gata în cîteva secunde.

În maşină, maiorul mi-a dat cîteva explicaţii sumare.

— Accidentul s-a petrecut în Ferentari, în faţa sucursalei magazinului Eva. Circumscripţia 35 de miliţie ne-a rugat să venim şi noi.

După aceste cuvinte, Bota a intrat în muţenia care-l copleşea din cînd în cînd, apoi şi-a scos din buzunarul de la piept nişte notiţe şi a început să le cerceteze atent.

— Hm ! Se pare că-ţi place fata, mînzule, a spus el, pe neaşteptate, cum avea obiceiul. Mirela, desigur.

— De ce aş ascunde, tovarăşe maior ? Îmi place, am spus eu, fără nici un tremur în glas.

— Ai început să te dezbari de timiditate, Raduliene. Şi asta e bine. Al dracului de bine pentru un lucrător de securitate. Fata-i frumuşică. Dar nimeni nu ştie ce hram poartă... fetele frumoase ! Plicurile conţin clişee schimbate, totuşi.

— V-am raportat : în faţa mea a vîrît plicul primit de la madam Zahan. Mirela n-are nici în clin nici în mînecă cu sustragerea clişeelor. Poate după ce plicurile ajung la poşta centrală...

— Am verificat. Am urmărit echipele de cartare şi pe cele care colectează corespondenţa de pe străzi... Nici un rezultat. Nu se întîmplă nimic la poştă. Accentuez : *nimic*.

— Atunci, probabil că menajera sau... Ady face substituirea.

— Probabil.

Maiorul a pufnit, tușind sec, ceea ce însemna că nu era de acord cu ceea ce spusesem eu.

— Nu prea îți place asistentul Zahan, mînzule. Te-a frecat bine la examene, hm ? Cît privește Mirela, nu știu ce mă face să cred că, din cauza întîlnirilor voastre, fata o să aibă ceva neplăceri, în curînd. Am eu presimțirea asta...

Am crezut că Bota glumește.

— Vă gîndiți că n-o să-și mai vadă de examene ?

— Oo ! Dar știi că ești încrezut, mînzule ? Speri ca fata să-și piardă capul din cauza dumitale ? Nu, băiete, la altceva m-am referit.

Felul acesta de a mi se vorbi în enigme mă răscolea. Așteptam după fiecare discuție de acest fel ca Bota să-mi dea vreo explicație. Dar maiorul nu făcea asta. „Mda, bine l-au poreclit, îmi ziceam. Astea-s adevărate fachirisme"...

o

Era pentru prima oară cînd asistam la reconstituirea unui accident de circulație. Ceva mai anost nici nu se poate. Mașina care mimează accidentul e fîțîită încoace și încolo, omul care se lasă... călcat e întors și el din drum, pentru a se reuși — cum explica savant unul din mulțimea curioșilor — ca cele două mobile, cu viteze diferite, să se întîlnească exact în locul în care se produsese accidentul.

— Probabil vrei să mă întrebi de ce ne pierdem vremea urmărind reconstituirea asta, a spus Bota, la o vreme. Drept vorbind, nici eu nu prea știu. O martoră, femeia de colo, cu pălărie de pai argintie, pretinde că l-ar fi auzit pe rănit zicînd „Alah", după ce a fost lovit. Ba, mai mult : crede că omul n-a fost doar lovit de mașină, ci... împușcat. Celălalt martor, uite, tînărul acela înalt, cu pistrui pe față, pretinde că mașina care a produs accidentul era urmărită de alta, cu număr străin, că pe tăblița din spate a mașinii a văzut litere arabe. Acum îți explici de ce am venit aici ?

— Da.

— În orice caz, nu doar să ne aflăm în treabă mînzule ! N-am încotro : de două luni și ceva, de cînd am devenit...

specialist pentru probleme orientale, ori de cîte ori un beţiv sparge vitrina la un bar şi strigă „Alah", eu trebuie să fiu trimis la faţa locului...

Iar îmi vorbea în doi peri. Îşi ironiza situaţia sau vorbea serios, cu amărăciunea omului deranjat pentru fleacuri ?

— Hai mai aproape să auzim ce zice femeia.

Ne-am făcut loc prin mulţimea curioşilor.

— Tocmai ne adăpostisem de ploaie, ici-şa, la „Eva", am auzit glasul femeii cu pălărie de pai. Uite, bărbatu-meu poate să spună... Vorbeşte, Nicule, că nu ţi-e gura legată, eram acilea, să privim vitrinele, că ziua nu vine cu mine la „Eva"...

— Orice bărbat cu scaun la cap nu intră cu nevastă-sa la magazinul ăsta.

S-au auzit rîsete.

— Tovarăşe Stana, vă rog, fără asemenea glume, a spus ofiţerul de miliţie care conducea cercetările.

— Dar a fost bine că am venit la „Eva", a continuat femeia. Era zece şi ceva seara. Şi ploua cu găleata. Ne-a prins ici-şa. Am văzut şi accidentul. Ce, parcă poţi vedea în fiecare zi aşa ceva ? La noi, în Bucureşti, vezi un accident din an în paşte. Citeam într-o revistă că la New York în fiecare minut e un accident. Ehe !...

Din nou rîsete. Cel care conducea cercetările s-a simţit obligat să intervină energic.

— Unde se găsea victima... omul care a fost accidentat ?

— A alergat spre maşină. O fi crezut că-i taxi.

— Dar nu era taxi, a intervenit un tînăr înalt, slab, cu obrajii pistruiaţi. Era o maşină particulară. Un Fiat 1500 de culoare roşie sau vişinie.

— Numele dumneavoastră ?

— Ion Ardeleanu. Locuiesc pe strada Dorului la numărul... Cînd omul acela a alergat spre maşină, şoferul a încetinit mai întîi, apoi a accelerat lovindu-l, trîntindu-l la pămînt.

Ofiţerul de miliţie a pus o întrebare tuturor martorilor.

— Poate cineva să-l descrie pe omul de la volan ?

Nici un răspuns.

— Era ploaie mare, nu se vedea bine, că era întuneric...

— Tovarăşe Stana, te rog să ne spui mai departe cum s-au petrecut lucrurile.

Bărbatul femeii guralive a ridicat puţin capul şi a tuşit încurcat :

— Ne-am repezit și l-am luat de jos. Omul sîngera de la piept ori de la braț, deși fusese lovit la șold.

— Nu cumva s-a tras în el ?

— Cu vreun pistol ? Se poate, tovarășe milițian. Dar eu n-am auzit. Bubuia al dracului, parcă se rupsese cerul. Și apa cădea în șuvoaie. Apoi... apoi l-am dus spre adăpost. Tînărul a alergat să dea un telefon la Salvare. Deodată, a apărut o altă mașină... una mai luxoasă, din care a dat fuga spre noi un om.

— Un doctor, Nicule, a ținut să precizeze femeia cu pălărie de pai.

— Da. Un doctor. „Ce s-a întîmplat ?" a întrebat el. Sînt medic. Dați-mi voie... Apoi l-a cercetat pe omul lovit de mașină și a zis să-l ajutăm să-l urce în mașina lui să-l ducă la spital. L-am dus pe rănit și doctorul a plecat cu el. Asta-i tot.

— Ba nu e tot, tovarășe, a sărit femeia. Cînd omul era căzut ici-șa, jos, și-l ținea bărbatu-meu, a zis „Alah". Zău că a zis Alah !

— Nu vă luați după ea, tovarășe milițian. O fi zis omul „Ah" și nevastă-mea a înțeles altceva.

Mulțimea curioșilor a început să rîdă. Iritat puțin, ofițerul care conducea cercetările a cerut să se facă liniște.

— Poate cineva să-l descrie pe rănit ?

— Să vă spun eu cum arăta, că l-am văzut bine, de, ca femeia. Era brunet, cu părul cîrlionțat, cu fața măslinie. Eu zic că era indian. Semăna cu Raj Kapoor, din filmul „Vagabondul".

— Tovarășe Ardeleanu, spuneați azi, la noi, la miliție, că mașina doctorului...

— Avea număr străin, iar pe tăblița cu numărul erau și niște litere arabe...

Între mine și maiorul Bota a apărut, ca din senin, un maior de miliție care l-a salutat cu multă căldură pe „fachir".

— Ei, ce zici de toate astea ? l-a întrebat noul venit pe Bota.

— Deocamdată... nimic, ce să zic ? Femeia cu „ici-șa" poate să fie de bună credință, dar poate să se fi înșelat. La fel tînărul cu pistrui.

— O fi fost vreo răfuială între niște străini veniți ca turiști în România. La ora asta sînt peste o sută de mii pe litoral... Cunoști toate amănuntele în legătură cu acest caz ?

— Ce am auzit aici, a răspuns Bota.

— Așaa ? Păi atunci nu știi ceva foarte interesant.

Ochii lui Bota, de un albastru dur, au căpătat luciri metalice.

— Vrei să-mi explici ?

— Azi dimineață, la secție la noi, tînărul pistruiat a declarat că n-a venit la „Eva" la zece și jumătate seara, așa, de florile mărului. A fost invitat „special"...

Între timp reconstituirea și cercetările s-au terminat. Tînărul înalt și pistruiat tocmai își făcea loc să plece.

— N-ai vrea să stai de vorbă cu el, cu Ardeleanu ?

— Desigur... Te rog invită-l... am mașina aici...

o

Peste o jumătate de oră ne aflam în biroul maiorului Bota. Tînărul care asistase la accident stătea în fața noastră, trăgînd cu poftă dintr-o țigară. Obrajii lui prelungi, palizi și pistruiați erau ușor împurpurați din cauza timidității.

— Știți, de două săptămîni sînt singur acasă. Părinții au plecat la băi, la Geoagiu, a început el să povestească. Acum cîteva zile, cineva a făcut o glumă telefonică, să-i zic așa. Suna și, de îndată ce ridicam receptorul, tușea o dată scurt, aștepta un pic și închidea. Am fost sigur că vreun coleg de facultate se ține de farse.

— De cînd a început „gluma" asta ? a întrebat Bota.

— De... de patru zile. Nu ! De cinci. De duminică. Individul suna, eu ridicam, iar el tușea în aparat și închidea. Am fost sigur că e o glumă, că-i un coleg... Știți, sînt student la chimie, în ultimul an. Ieri, ce mi-a venit, am tușit și eu tot așa. Mi-am zis : „dacă-i glumă, apoi să fie pînă la capăt". Dar, minune ! De îndată ce am tușit, individul a vorbit. Știți ce a spus ? *Astă-seară la zece, la „Eva" din Ferentari.* Și.... a închis.

— N-a mai spus și altceva ?

— Ba a bolborosit nu știu ce. Parcă „sal'tare"... „Samara", „Sărmane"... N-am înțeles bine.

„Fachirul" s-a ridicat de pe scaun.

— Nu cumva „Samarah" ? a întrebat el.

— Samarah ? Poate. N-am înțeles, v-am spus.

Am privit o clipă spre maior. Acesta s-a întors spre mine și, preț de o clipă, ni s-au încrucișat privirile. Amîndoi ne

gîndeam la acelaşi lucru. Întrezăream legătura dintre cuneiformele profesorului Ştefănescu şi accidentul din seara precedentă, de la „Eva". Cuvintele *„Samarah"* — *„marele preot"* le găsisem pe una din tăbliţele schimbate, descifrate de profesor şi arătate de el cînd ne vizitase cu două luni în urmă.

— De cîte ori vi se dădea telefon pe zi ?

— De regulă, o singură dată. Dimineaţa, cam pe la şase. De aceea am şi crezut că-i vreun coleg, care mă trezeşte să mă apuc de învăţat. Ştiţi, e sesiune de examene... Iertaţi-mă, tovarăşe maior, credeţi că există vreo legătură între aceste telefoane şi accident ? Eu cred că-i doar o coincidenţă. M-am dus acolo să-l prind pe individul care-mi face bancuri. Eram sigur că mă chemase un coleg. S-a mai întîmplat să am asemenea invitaţii misterioase.

Maiorul şi-a încruntat sprîncenele negre, apoi a zîmbit.

— Şi eu cred că-i o coincidenţă. Pentru orice eventualitate iată aici telefonul meu de la birou, iar cel de acasă, îl găseşti în cartea de telefon. Te rog foarte mult să-mi dai de ştire dacă... gluma reîncepe. De acord ?

Ion Ardeleanu a încuviinţat.

o

După plecarea studentului, maiorul a respirat o dată adînc, apoi s-a întors spre mine.

— Ce zici de toate astea, mînzule ?

— Nu ştiu ce să cred. Întîmplările s-au succedat prea repede şi n-am avut vreme să-mi formez o părere. Credeţi că există vreo legătură între cuneiformele profesorului Ştefănescu şi acest accident ?

— Dracu s-o mai descurce ! a izbucnit, pe neaşteptate, „fachirul". Pînă acum o jumătate de oră credeam... vîram mîna în foc că nu ! Acum, poftim ! A intervenit un cuvînt, un „ceva" bolborosit de un ins la telefon şi iată-mă iar în alarmă. Fir-ar să fie de „Samarah" !

Maiorul era agitat. Pentru prima oară de cînd lucram împreună îl vedeam astfel. Se plimba de colo pînă colo prin cameră, ciupindu-şi din cînd în cînd obrajii sau trecîndu-şi mîna prin părul argintiu.

— Ar fi o şansă dintr-o mie, a murmurat el, într-un tîrziu. Hm ! Hai la bufet, mînzule, să bem cîte o pepsi. Sau,

poate că-i mai bine să bem o cafea. Una mare să-mi limpezească puţin creierii...

Maiorul şi-a strîns lucrurile de pe birou şi a închis sertarul, cînd am auzit o bătaie în uşă. Secretara anunţa sosirea unui oarecare Mitică Toncea.

— A ! Matolu ! Să intre ! a spus bucuros Bota.

Mitică, îmbrăcat parcă puţin mai curăţel, şi-a făcut de îndată apariţia.

— S-a făcut dom'le şef ! Uite aici marfa, obiectu' adică. Dar să fiu al mamii, dacă mai fac aşa ceva !

Spunînd acestea, Mitică a aşezat pe biroul fachirului o poşetă de damă.

— E ultima oară că mai dilesc. Eu, şefule, m-am lăsat de mult de meseria asta. Dar dacă mi-ai dat orden...

— Ai făcut totul în interes de serviciu, Mitică. Şi ai lucrat bine...

Zicînd acestea, maiorul s-a îndreptat spre unul din geamurile încăperii şi a privit în poşetă, stînd cu spatele spre noi.

— Ai lucrat bine, Mitică.

— Nu mă lua la talente, dom'le şef, că nu ţine. A'ncoa nişte lovele. A, ştiţi că l-am mai văzut alaltăieri... pe domnul locotenent cu artista ?

Bota i-a retezat-o.

— Lasă asta, Mitică. Serviciul...

— A, şi dînsul era tot în interes de serviciu ? Aşa da, înţeleg...

Maiorul a rîs din toată inima. Am zîmbit şi eu.

— Dar cu lutul cum te descurci ?

— Fac mereu transporturi. Rău am ajuns, dom'le şef ! Acum, pentru nişte bănuţi în plus, fac şi... evacuarea. Ce strică fata, îmi dă să duc la gunoi... Resturi de statui, de oale. Am ajuns rău, şefule ! De m-ar vedea ai mei din gaşca în care „lucram", cînd dumneata erai la „brigada veselă", ar rîde cu gura pînă la urechi de mine...

După plecarea lui Mitică, Bota a vîrît poşeta în dulap, fără să zică nimic. Eram intrigat. Înţelegeam foarte bine că Bota ceruse lui Mitică să fure cuiva o poşetă. Dar cui ? Al cui era obiectul furat ?

„Curat fachirism, mi-am zis eu. Îmi dă dispoziţii anapoda, mă ia peste picior, îmi aruncă nişte vorbe în doi peri..."

Era gata să ies din cameră, cînd a sunat telefonul. Bota s-a oprit în prag, aşteptînd să ridic receptorul.

— Cu tovarăşul locotenent Radulian, vă rog, am auzit în aparat glasul unei femei.

— Eu sînt.

— Aici Mirela. Mirela Negrea.

— Mirela ? ! am exclamat eu, fără voie.

— Da. Eu. Să nu te mire că-ţi ştiu numărul de telefon. Am nevoie de tine. Să nu te miri de nimic. Am ştiut, am dedus dintr-o discuţie cu unchiu, cine eşti. Trebuie să-ţi vorbesc chiar azi. Te aştept la mine. Etajul doi. Uşa din dreapta scării. Vino pe la opt seara. La ora aceea, voi fi, cu siguranţă, acasă. Te rog să vii...

Pînă să mai zic ceva, fata a închis. Maiorul m-a privit ridicînd din sprîncene.

— Mirela ?

— Da, tovarăşe maior.

— De unde ştie cine eşti ? Parcă-i spusesesi că eşti gazetar. Şi de unde ştie numărul de telefon ? I l-ai spus, cumva ?

Vocea lui Bota avea ceva care irita, o asprime cu care nu eram obişnuit. Simţeam că îl intrigase acest telefon.

— A dedus cine sînt dintr-o discuţie cu profesorul Ştefănescu. Habar n-am cum de-mi ştie telefonul, sînt şi eu uimit. Mi-a cerut să-i fac o vizită astă-seară, la ora opt. Doreşte să o sprijin, s-o ajut, dar nu ştiu în ce sens, în ce problemă...

— De ce la opt şi nu mai devreme ?

— Din cîte am înţeles, pînă la opt nu va fi acasă.

— Hm ! Ciudat ! Eu *credeam* că este acasă...

Eram stupefiat ! „Credea" că Mirela este acasă ? Cum adică? De unde pînă unde maiorul putea să „creadă" acest lucru ? Ce ştia el despre Mirela, despre drumurile ei din ziua aceea ?

Ne-am dus la bufet, am băut cîte o cafea şi-apoi am revenit în birou. Bota a scotocit în poşetă, a luat ceva, a închis poşeta în fişet şi a ieşit. S-a întors abia pe la ora trei. În tot acest timp, eu am lucrat la încheierea unui dosar fără prea multă importanţă.

— Ascultă, mînzule, a spus el, de îndată ce a intrat și s-a așezat la biroul lui. Ai putea să-mi spui cu cine credea că vorbește individul ălă de la telefon ?

— Care individ ?

— Cel cu... gluma, cu farsa făcută lui Ardeleanu.

— Păi... știu eu ?

— Omul era convins că vorbește cu altcineva. În nici un caz cu studentul nostru. Hm ! Sînt cam multe coincidențe în toată afacerea asta. Firul nu se leagă însă. Iar acest *Samarah*, acest bandit cu nume istoric, nu vrea să-l lege. Nu vrea și pace...

— Cel mai bun lucru, tovarășe maior, ar fi să vizităm rănitul la spital, adică accidentatul. O convorbire cu el poate ne-ar oferi ceva indicii. Să dau un telefon la miliție să întreb la ce spital se află accidentatul de la „Eva", individul care, după spusele femeii, l-a invocat pe Alah ?

— Întreabă, mînzule, întreabă. Nu costă nimic...

Răspunsul lui Bota era iarăși în doi peri. M-am făcut că nu bag de seamă și am format numărul de telefon al circumscripției 35. Mi-a răspuns chiar ofițerul de miliție care făcuse reconstituirea accidentului.

— Vreți să știți unde-i rănitul ? a întrebat el, după ce m-am prezentat.

— Da. Maiorul Bota dorește să aibă o discuție cu accidentatul.

— Îmi pare rău, dar nu vă pot ajuta. La această oră nu știu dacă e mort sau viu, dacă e indian sau japonez, român sau eschimos. Mă înțelegeți ?

— Cum ? Încă nu l-ați vizitat la spital ?

— La ce spital să mă duc ?

— Păi... unde a fost internat omul acela...

Cîteva clipe n-am mai auzit nimic în aparat.

— Alo, alo, mă auziți ? am întrebat eu.

— Vă aud, vă aud. Din păcate însă nu vă pot spune nimic despre accidentat. Pentru că omul... omul acela *n-a ajuns* la nici un spital.

— A murit ?

— Nu-i clar ? N-a ajuns la nici un spital ! La morgă nu-i, la spital nu-i ! L-am căutat în toate spitalele din București. Am cercetat pe toți internații din ultimele 36 de ore. Nimic ! Accidentatul a dispărut. S-a evaporat. S-a evaporat o dată cu

doctorul care l-a culeș de pe stradă. S-au volatilizat amîndoi. Cînd voi da de vreo urmă, vă voi telefona.

— Am înțeles. Vă mulțumesc.

Omul de la celălalt capăt al firului a închis. M-am întors spre Bota, cu gîndul să-i relatez cele aflate.

— Și eu am înțeles, a zis „fachirul", fără nici o inflexiune în glas. Rănitul de la „Eva" a dispărut. Era de așteptat. Doar nu era să ne aștepte pe noi să-i luăm interogatoriul. Nu-s de loc proști... Nuu...

Bota a tăcut cîteva clipe, apoi a reluat :

— Ne-au tăiat firul, pricepi ? Să nu ne ofere nici o pistă. Interesant de știut ce motive avea domnul acela din fiatul vișiniu să se răfuiască cu... „Raj Kapoor" ? Și cine l-a luat apoi pe „indian" ? Nu cumva la ora asta omul cu mașina luxoasă, cu număr străin, o fi plecat spre graniță avînd, cum se zice, un rănit la bord ? Ia să controlezi, mînzule ! Iar dacă n-a ajuns un asemenea „tandem", cere-le celor de la graniță să fie atenți și, cînd o apărea, să-l rețină pînă venim și noi. Dacă-i vorba de litere arabe la mașină, cred că punctul de frontieră Giurgiu e cel dintîi vizat...

Cîteva clipe s-au scurs în tăcere.

— Fir-ar al naibii de *„Samarah — mare preot"* ! Uite, asta mă enervează cumplit. Dacă n-ar fi asta, aș separa cuneiformele lui Ștefănescu de accidentul ăsta stupid. Schimbarea clișeelor continuă ! La fiecare expediere, două-trei fotografii sînt înlocuite...

— Vă descifrează cineva clișeele schimbate ?

— Am găsit un expert. Îmi face și traducerea în română.

Eram gata să întreb : „cine e acest expert ?" dar am tăcut, știind că lui Bota nu-i place să fiu prea curios.

— Plutim în necunoscut, Raduliene. De azi, de la reconstituirea aceea, totul parcă ia altă turnură. Un rănit — sau un mort — dispare fără urmă, luat de un medic care nu e medic și care, pare-se, nu-i cetățean român... E vorba de o bandă ? Nu-i vorba de o bandă ? Cine-i omul de la volan ? Ce avea de împărțit cu victima ? Banda și-a luat corpul delict ca să nu avem nici o posibilitate de urmărire. Și, totuși, există una : mașina. Fiatul 1500 de culoare vișinie. Cîte asemenea mașini or fi în București ?

— Destul de puține, am spus eu. Știu că acest tip n-a fost importat în cantitate mare. Un prieten de-al meu, un ziarist,

Costea Marin, a vrut să-şi ia o asemenea maşină. Nu s-au dat decît în anumite condiţii, în ordinea înscrierii şi n-au apucat decît puţini, că s-au importat doar o sută şi ceva de bucăţi.

— Vrei să te ocupi de chestia asta ? Află te rog cine, din Bucureşti, are fiat 1500 vişiniu. Bine, mînzule ?

— Da, tovarăşe maior.

— Aşaa. Şi-acum să mergem mai departe cu... presupunerile. Ion Ardeleanu a fost chemat la „Eva". Invitaţia nu-i era adresată însă lui, ci altcuiva. Ei bine : cui ?

Am ridicat din umeri..

— Am impresia că ne afundăm în negură, mînzule...

— Pe mine mă surprinde telefonul nepoatei profesorului...

— Şi pe mine, Raduliene. Şi pe mine...

Era în tonul lui Bota cunoscuta ironie care mă deranja îngrozitor. Mai bine mi-ar fi spus pe şleau că mă bănuia de cine ştie ce indiscreţie exploatată de Mirela ! Asta m-ar fi enervat mai puţin decît tonul ironic şi... compătimitor al „fachirului".

— Cred că Mirela a găsit cartea de vizită la profesorul Ştefănescu. Altfel nu-mi explic am spus eu, cu jumătate de glas.

— Tot ce se poate, Raduliene. Aş vrea însă să-ţi amintesc că, acum vreo două luni, fata ţi-a mai servit una. Îţi aminteşti ? Te-a întrebat dacă o urmăriseşi de la poştă... Îi plac loviturile de teatru, nu-i aşa ?

„Formidabilă memorie aveţi !" era să exclam eu. M-am stăpînit însă şi, cu un glas cît mai liniştit, am confirmat :

— Da. Se pare că-i plac gesturile teatrale. Am să-i spun acest lucru chiar în seara asta.

Maiorul Bota m-a privit pe sub sprîncene şi, după ce a respirat adînc, a început să-şi ciupească obrazul stîng.

•

Locuiam, pe vremea aceea, într-o garsonieră, pe bulevardul Mărăşeşti, la etajul opt al unui bloc nou. Din balcon, stînd pe şezlong, puteam vedea o parte din dealul Filaret şi zona verde din jurul Observatorului astronomic. Îmi plăcea nespus să privesc, de la anotimp la anotimp, schimbările pe care penelul toamnei sau al primăverii le opera în policromia parcului şi, mai ales, culoarea cerului, trecerea de la albastrul

pur din timpul verii la începuturile prevestitoare a primilor fulgi de nea.

În ziua aceea mă instalasem pe balcon şi urmăream căderea înserării. Minutele mi se păreau că trec greu. Era abia cinci şi jumătate. Am încercat să citesc, dar mi-am dat seama că nerăbdarea mă împiedica să înţeleg ca lumea ceea ce citeam. O întrebare stăruia în gîndul meu : „de ce mă cheamă Mirela ?"

Se făcuse şase şi un sfert, cînd a sunat telefonul.

— Radulian ? am auzit, în aparat, vocea lui Bota.

— Da, tovarăşe maior.

— Vino imediat la vila profesorului Ştefănescu.

— S-a întîmplat ceva ? am întrebat eu, nemaiputîndu-mî stăpîni curiozitatea.

— Da. Mirela Negrea a fost asasinată.

Nu ştiu cum am ajuns în stradă. N-am avut răbdare să aştept liftul, aşa că am coborît cele şapte etaje într-o viteză de nedescris, sărind cîte trei trepte deodată, gata-gata să mă lovesc, la cotituri, de ziduri. În mai puţin de zece minute mă aflam într-un taxi care gonea spre bulevardul Ardealului.

În faţa vilei unde locuia profesorul, mă aştepta maiorul Bota, care m-a pus repede la curent cu cele întîmplate. La ora patru şi jumătate Mirela primise o vizită din partea unui necunoscut. Mitică Toncea se afla prin apropierea vilei, voia tocmai să aducă fetei argila. La cîteva minute după intrarea necunoscutului în vilă, a sunat şi Mitică la uşa garsonierei unde locuia Mirela. Din apartament nu se auzea nimic. Mitică a insistat, a bătut cu putere în uşă. În sfîrşit i s-a deschis. Individul care i-a deschis — un om în vîrstă — a luat sacoşa cu argilă de la Mitică şi a vrut să-l expedieze. Dar Matolu a cerut să vorbească cu Mirela. Omul a pretextat că fata nu e acasă. „O aştept aici" a spus Toncea. Individul l-a poftit în salon, făcîndu-i loc să treacă. Mitică nu şi-a dat seama că se expune. O clipă mai tîrziu, individul l-a lovit în moalele capului cu... sacoşa în care se afla argila.

— Şi acum... unde e Mirela ?

— A fost transportată la morgă.

Mi s-a tăiat respiraţia.

— Moartă ?

— Da. Împuşcată. Pistol cu surdină. Iar arma cu care s-a săvîrşit crima s-a găsit în mîna lui Mitică. Pricepi ?

— Da...

— *Mirela Negrea, singură în casă, a fost atacată de un cunoscut borfaş, care a încercat probabil s-o siluiască sau s-o jefuiască. Fata s-a apărat, dar borfaşul — ale cărui antecedente penale se cunosc — fiind mai puternic şi înarmat, a tras. Cu ultimele puteri, tînăra la dezechilibrat pe ucigaş care, căzînd şi lovindu-se cu capul de calorifer, a leşinat*"... Asta-i versiunea oficială şi, pînă acum, de necontestat.

— Cine v-a dat de ştire, tovarăşe maior ?

— Ofiţerul de serviciu de la secţia de miliţie, pe care un „binevoitor" l-a anunţat că în vila profesorului s-a strecurat un borfaş. Bănuieşti cine a telefonat, nu-i aşa ? Criminalul. Da, criminalul care s-a grăbit să nu cumva să ne scape... Mitică !

— Şi-acum, ce va fi cu Toncea ?

— Cînd am venit eu, cei de la miliţie îi şi puseseră cătuşe.

— Bine, dar Mitică e nevinovat.

— Dacă adevăratul vinovat doreşte să credem că Mitică e criminalul, de ce să nu-i îndeplinim dorinţa ? O fac cu multă plăcere. Ba voi avea grijă ca, mîine, ziarele să anunţe crima, şi „borfaşul" Mitică Toncea să fie făcut responsabil de această faptă. Înţelegi ?

— Înţeleg, tovarăşe maior. E nevoie să adormiţi bănuielile cuiva...

Bota a ridicat din sprîncene.

— Faci vizibile progrese, mînzule. Evident, vreau să adorm nişte bănuieli. În meseria noastră, procedeul acesta face parte din abecedar. Cei din bandă se vor crede la adăpost, veriga de legătură, Mirela Negrea, dispărînd.

— Cei din bandă ? Credeţi, totuşi, că fata...?

Maiorul Bota m-a tras de o parte, pentru a face loc brancardierilor care-l scoteau din vilă pe Mitică. Abia atunci am observat că maşina salvării aştepta la colţul străzii. Nu putuse intra, deoarece se făceau reparaţii la canalizare.

— Stai să vedem care mai e situaţia, a spus Bota şi s-a îndreptat spre targa pe care zăcea Mitică.

„Mirela a presimţit ceva, mi-am spus eu. De aceea mi-a dat telefon. Voia s-o ajut, s-o protejez împotriva pericolului. Poate că era hotărîtă să facă unele mărturisiri. Oare... oare este, într-adevăr, amestecată în vreo afacere necurată, aşa cum mi-a dat să înţeleg Bota ?"

Abia am aşteptat ca acesta să se reîntoarcă.

— Nu-i nimic grav, a spus el. Doctorul se teme de emoragie în urma loviturii la cap. Mitică va sta sub supraveghere medicală două zile. Apoi... va intra pe mîna miliţiei. Pînă atunci însă voi avea eu grijă să clarific unele probleme...

Maşina salvării a plecat. Puţinii curioşi strînşi în faţa vilei s-au risipit şi ei.

— Vrei s-o vezi pe Mirela ? m-a întrebat, brusc, maiorul.

— Nu... nu... Nu ştiu ce să spun... V-am auzit adineauri spunînd ceva... Mirela e, cumva, totuşi, amestecată în...?

Bota m-a luat de braţ şi am pornit agale spre prima staţie de troleibuz.

— Hai să plecăm. În garsoniera fetei sînt cei de la procuratură, fac măsurători, cercetări... Nu putem sta aici, în faţa vilei...

— Dar profesorul ? Mihăiţă ? Madam Zahan ? N-am văzut pe nici unul !

— E sîmbătă după-amiază. Profesorul şi Mihăiţă sînt la Sinaia... Bătrînul savant are, în sînge, tradiţia weekendului. Madam Zahan e plecată la Brăneşti, la o prietenă, ca de obicei, sîmbăta seara. Vine înapoi mîine dimineaţă. Ascultă, mînzule, îmi dau seama că eşti tulburat. O simpatizai pe Mirela... Să nu protestezi. Tocmai de aceea, aş vrea să stăm de vorbă mai pe îndelete. Hai să ne aşezăm pe o bancă în grădina botanică... Haide, haide...

La sfîrşitul lunii iunie, grădina botanică din Bucureşti este o veritabilă simfonie de culori. Totul îţi desfată privirile. Mireasma ce stăruie în grădină în pragul serii îţi aminteşte de fînul de curînd cosit, de poienile în care razele soarelui creează feerice jocuri de lumini şi umbre.

— Ceea ce îţi voi spune, a început Bota, te va durea poate mai mult decît întîmplarea de azi...

Bota a făcut o pauză, apoi a reluat.

— Azi-dimineaţă Mitică mi-a adus o poşetă. Ai văzut-o. Poşeta era a... Mirelei Negrea. Cred că din cauza asta a încercat să-ţi vorbească, ţi-a cerut sprijinul. Se simţea în primejdie. Primejdie de moarte.

Maiorul şi-a trecut mîna prin părul alb-argintiu.

— Şi asta pentru că... pentru că în poşetă am găsit un plic cu fotografii. Fotografii de tăbliţe cu scriere cuneiformă.

— Cînd i-a furat Mitică poşeta Mirelei ?

— Vezi, aici e aici ! I-a luat-o *după ce* fata depusese plicul la cutia poştală. Picul pentru Roweland. Din păcate... Mirela *mai avea* în poşetă un plic.

Pămîntul a început să se învîrtească cu mine. Eram năucit.

— Mirela lucra cu plicuri duble, Raduliene. Regret că ideea de a controla conţinutul poşetei *după* ce fata ducea plicul la poştă mi-a venit prea tîrziu. Mirela nu punea în poşetă plicul primit în ziua aceea, ci pe cel primit anterior.

— Ingenios, am spus, fără voie.

— Da. Ingenios ! Ai mers cu fata la poştă şi în faţa dumitale a operat, fără să bănuieşti nimic. Nu-i aşa ? A plecat de la profesor punînd plicul în poşetă. La poştă a scos însă altul. Substituirea de fotografii se făcea în intervalul dintre cele două trimiteri.

— Cine face substituirea ?

— Hm ! Asta aş vrea să ştiu şi eu. Ascultă, mînzule, cînd ai urmărit-o atunci, de la poştă, la prima voastră întîlnire... ia aminteşte-ţi : cu cine a vorbit ? Cu cine s-a întîlnit fata ?

— Atunci ? Păi... a mers pe bulevard, a dat să intre la cinematograful Bucureşti, dar n-a găsit bilet. O clipă, tovarăşe maior ! A, da ! În holul cinematografului s-a adresat unui tînăr înalt, care se afla lîngă casă, probabil l-a întrebat dacă mai sînt bilete, apoi a schimbat cîteva cuvinte cu o femeie scundă şi grasă. O fi întrebat-o şi pe dînsa dacă nu are un bilet în plus.

— Şi dacă *nu asta* a întrebat ? Dacă i-a dat plicul primit în ziua aceea de la menajeră ?

Am strîns din dinţi. În mai puţin de zece minute, de cînd mă aflam cu Bota în grădina botanică, în sufletul meu se prăbuşise o lume, se sfărîmaseră idoli, se destrămaseră iluzii. De-acum era limpede. Mirela făcea parte din bandă. Din care bandă ? Asta n-o ştia nimeni. Cît de mare era vina ei ? Ce rol jucase în toată afacerea asta ? Nimeni nu putea spune acum ! Dar, oricît de vinovată ar fi fost, datoria maiorului Bota era s-o apere, să-i dea posibilitatea să trăiască. Bota ştiuse că, prin furtul poşetei, fata va fi în primejdie de moarte. Telefonul primit de mine din partea Mirelei era o dovadă.

Atunci de ce nu luase măsuri s-o protejeze, chiar dacă ar fi făcut acest lucru numai în interesul cercetărilor ulterioare?

— Știu la ce te gîndești, Raduliene, l-am auzit, deodată, pe Bota. Te întrebi de ce n-am arestat-o imediat, o scăpam de primejdie — s-au... de ce n-am luat măsuri s-o păzesc. Răspunsul ți-l poți da singur. Arestînd-o, toți ceilalți s-ar fi dat la fund. Am preferat s-o las în libertate, dîndu-i „înger păzitor" pe Mitică. Acesta se afla în preajma casei. A intrat imediat după necunoscutul acela. Dar Mitică a făcut o mică greșeală, care era să-l coste... De cîștigat, am cîștigat totuși ceva. Toncea l-a văzut pe ucigaș și l-ar putea recunoaște. Asta-i tot. Dar, ia-l pe individul cu pricina de unde nu-i! Caută acul în carul cu fîn...

Nu știam ce să răspund. Eram prea tulburat, pentru a putea susține o discuție cu maiorul.

— Acum și corespondența cu Nippurul va înceta, a spus într-un tîrziu, Bota. Punțile se vor rupe. Va fi tot mai greu să dăm de o urmă. Fir-ar să fie de porcărie! A! Era să uit. Mînzule, ce-ar fi să faci o vizită la Secția 35 de Miliție? S-a găsit un corp delict la „Eva". Adică, lasă! Mă duc eu. Mai am și alte treburi pe-acolo.

Zicînd acestea, s-a ridicat. Am pornit împreună, pe jos, pe cheiul Dîmboviței. Se înserase. În văzduh plutea miros înecăcios de iarbă pîrjolită de soare. Dinspre albia rîului urca o răcoare plăcută.

— Și-acum, încotro, mînzule? a întrebat maiorul.

— Acasă...

— Cinstit: nu vrei s-o vezi pe Mirela? Luăm o mașină și în cîteva minute...

— Nu, tovarășe maior, am spus, cu vocea sugrumată.

— Cum vrei. S-ar putea, mai tîrziu, să regreți. La revedere!

Bota s-a depărtat, lăsîndu-mă oarecum descumpănit. Iarăși îmi vorbise în doi peri. „S-ar putea, mai tîrziu, să regreți". Hm! Ce a vrut să spună, m-am întrebat eu, simțind în suflet o anume împotrivire. În situația în care mă aflam, ironia lui era macabră. Îmi dădeam seama că, treptat-treptat, maiorul îmi devenea tot mai nesuferit. Admirația mea pentru ingeniozitatea lui, pentru neprevăzuturile pe care mi le crea, se transforma, încet dar sigur, într-un gen de împotrivire vecină cu enervarea. Într-un cuvînt, nu-l mai agream pe Bota,

pe omul acesta admirat de toţi şi puţin îmi lipsea să-l compar cu un cabotin oarecare, dornic să dea „lovituri de teatru", să pozeze în atotştiutor.

Mutaţia aceasta de sentimente a devenit evidentă în ziua aceea cînd Mirela a fost asasinată. Să fi fost de vină, oare, vestea dureroasă pe care o primisem şi gîndul că maiorul Bota o împinsese în braţele primejdiei? Oricum, din ziua aceea eram hotărît să fiu mai rezervat faţă de şeful meu.

•

A doua zi, la sugestia lui Bota, am făcut o vizită menajerei profesorului Ştefănescu, pentru „a culege impresii". Madam Zahan era singură acasă. Profesorul şi Mihăiţă urmau să se întoarcă de la Sinaia abia seara. Dacă primiseră telegrama care anunţa moartea Mirelei, poate că veneau chiar în cursul dimineţii.

— Săraca fată! A murit! Doamne, ce ţi-e şi cu viaţa asta! Cine ar fi putut bănui că omul care-i aducea argilă pentru mulaje îi pusese gînd rău? Oof, sărmana fată! Şi eu care trăgeam nădejde că Adv se va însura cu ea! Era atît de cuminte şi de harnică. Doamne, de ce o fi trebuind să moară oamenii cumsecade şi să trăiască nişte ticăloşi ca ucigaşul acela?

A urmat un val de plîns. Am aşteptat să se liniştească. apoi, cu multă grijă, am cerut unele relaţii despre Mirela. Primea vizite? Cine fusese la ea în ultimul timp?

— Stătea singurică, biata fată! Nu venea nimeni la ea! Cînd avea vreme, cobora la mine şi sporovăiam împreună. Era atît de frumoasă! Sărmana! Abia aştept să vină domnul profesor, să mergem s-o vedem. Nici nu ştiu unde or fi dus-o cei de la miliţie. Dacă au dus-o la morgă, acolo o ciopîrţesc studenţii de la medicină... Aşa am auzit că fac... Mirela e singură... are un frate care-i plecat de mic din ţară. A plecat pe la sfîrşitul războiului. Domnul profesor îi este rudă depărtată... Oof! Sărmana! Mi-e teamă ca nu cumva domnul profesor să fi plecat de la Sinaia la Alba Iulia. Acolo e un şantier, nişte lucrări de arheologie... Dacă nu vine azi, ce ne facem? Eu nu mă pot descurca. O s-o înmormînteze pe cheltuiala statului. Biata fată!

— N-aveţi nici o grijă, am încurajat-o eu. Totul va fi în ordine.

Era să spun „se va ocupa maiorul Bota", dar în ultima clipă m-am oprit.

— Mi-a spus domnişoara că vă întîlneaţi cîteodată. Poate că vă plăcea, biata de ea ! Acum...

— Madam Zahan, aş dori, dacă-i posibil, să fac o vizită în camera Mirelei. I-am împrumutat nişte cărţi...

— Păi, puteţi merge. După cîte ştiu, acum o oră au venit iar de la miliţie, să reconstituie...

N-am mai pierdut vremea. În mai puţin de două minute mă aflam în garsoniera Mirelei. Locuinţa se compunea dintr-un hol mare care ţinea loc de living room şi o cameră dormitor. Ofiţerul de miliţie care făcea cercetări mi-a dat, cu amabilitate, toate relaţiile de care aveam nevoie.

Mobilierul era modern, fără ostentaţie. Pe pereţi se aflau mai multe copii după lucrările unor pictori celebri — Van Gogh, Manet, Picasso — copii făcute de Mirela, desigur. În dormitor, patul era nedesfăcut, cuvertura păstrînd —, ca într-un tipar de ipsos — contururile corpului fetei. Probabil că pînă la sosirea vizitatorului, fata stătuse pe pat, fără să doarmă. Îl aştepta oare pe individul acela în vîrstă ? Garderoba, destul de sărăcăcioasă, trăda mult bun gust şi n-am avut nici o clipă îndoiala că majoritatea rochiilor fuseseră lucrate de Mirela însăşi.

În ciuda faptului că de-acum ştiam rolul jucat de fată în afacerea care ne preocupa, mă gîndeam la ea cu simpatie şi duioşie chiar. Stînd în garsoniera Mirelei, îmi aduceam aminte de răceala şi ironia cu care Bota îmi vorbise întotdeauna despre fată. Oare, Bota o bănuise, în pofida dovezilor aparente de nevinovăţie ?

Ieşind din apartamentul în care Mirela fusese asasinată, am privit scările care duceau la mansardă. Deodată mi-am amintit de cuvintele lui Mihuţă despre atelierul Mirelei şi de discuţiile mele cu fata în legătură cu acest atelier, în care promisese că mă va primi cînd între noi „nu vor mai fi bariere atît de înalte". De-acum nu mai era nici o opreliştе : puteam vizita şi singur atelierul fetei.

Am urcat scările ce duceau la mansardă. Aici se aflau două uşi, faţă în faţă, ambele încuiate. Care era uşa de la atelierul Mirelei ? Am mai urcat cîteva trepte, spre pod, iar

de aici, printr-o mică deschizătură, am privit în jos, spre geamurile încăperilor de la mansardă. Mi-am închipuit imediat că atelierul Mirelei era în încăperea cu multe geamuri, aceea aflată în stînga scării. Cămăruța din dreapta nu avea decît o ferestruică. Evident, nu se poate face sculptură și pictură într-o încăpere cu un singur ochi de geam!

Am coborît din pod și, ajungînd în dreptul ușii de la atelierul fetei, am apăsat pe clanță. Ușa s-a deschis cu ușurință și am putut intra. Aveam la mine o lanternă minusculă, un breloc reclamă de la uzinele de automobile din Pitești. Am aprins lanterna. În clipa următoare am crezut că visez. Mi-am dat seama că mă aflam într-un veritabil atelier de confecționat tăbliță cuneiforme. Pe masă se găseau dreptunghiuri de argilă proaspăt scrijilată și cîteva stilete, cum știam că aveau scribii sumerieni și asiro-babilonieni. Pe niște rafturi improvizate se afla o veritabilă aparatură fotografică.

De-acum nu mai aveam nici o îndoială: Mirela era vinovată. Rolul ei era mult mai mare! Nu era doar o simplă curieră care schimba plicurile. Ea confecționa deci tăblițele acelea care cuprindeau cuvinte fără nici o noimă! Mirela nu știa sumeriana sau asiriana. Ei și? Ea copia, probabil, literă cu literă, cuvintele înșirate de altcineva pe o bucată de hîrtie. Pentru o fată talentată, ca ea, asemenea operație era floare la urche!

Mai mult decît dezamăgit, mi-am prins capul în mîini. Pînă în clipa aceea sperasem că Mirela era, totuși, mai puțin vinovată, că făcea substituirea aceea fără să știe despre ce e vorba. Bruma de iluzii care-mi mai rămăsese se destrămase pentru totdeauna...

Am ieșit din atelier, avînd grijă să închid bine ușa, săltînd puțin clanța, astfel că zăvorul broaștei a intrat în locașul său. Am dat să cobor, cînd am auzit pași furișați, care urcau spre mansardă. M-am lipit de perete. Instinctiv, m-am pregătit să resping un eventual atac. Mă aflam într-un loc întunecos, de unde-l puteam vedea bine pe cel care apărea în capul scării. „Probabil că cei de la miliție au terminat cercetările și au plecat. Ucigașul sau complicele lui vrea să se urce la mansardă, aici, să distrugă indiciile care ne-ar putea duce pe urmele bandei..."

Pașii se auzeau tot mai distinct. Încă puțin și omul avea să ajungă în capul scării. Aveam mușchii încordați, gata să

aplic individului o lovitură care să-l doboare la pămînt. O secundă... încă una și... am ieșit din umbră.

În clipa următoare, am auzit un țipăt de copil. Țipase... Mihăiță, nepotul profesorului Ștefănescu ! M-am repezit să-l prind în brațe, deoarece bietul copil se clătina, gata-gata să cadă. Și-a revenit repede.

— Sînt eu, Mihăiță ! Mă recunoști, nu-i așa ? Cînd ați venit de la Sinaia ? Te știam plecat, cu bunicul... Ai venit de mult ?

— Nu... Acum, a reușit să spună copilul. Bunicu' a primit telegrama azi-noapte și cînd s-a luminat am plecat cu trenul. E adevărat că a murit tanti Mirela ?

— Da. Știu că Mirela are aici, la mansardă, un atelier. I-am împrumutat niște cărți. Am urcat să le iau înapoi.

Fără să aibă nici cea mai mică bănuială, Mihăiță m-a prins de mînă.

— Vă duc eu în atelier, la tanti Mirela, să le căutăm. Știu unde ține cheia. Veniți ?

Pentru a nu da de bănuit că vizitasem deja atelierul nepoatei profesorului, l-am urmat pe Mihăiță. Acesta a căutat pe dibuite pe sub un fel de preș apoi, triumfător, mi-a arătat cheia și s-a îndreptat spre ușa din... dreapta scării, vîrînd cheia în broască.

— A... aici e atelierul Mirelei ? am întrebat eu, uimit. (Eu vizitasem încăperea din stînga scării.)

— Da. Dar nu pot răsuci cheia. Vreți să mă ajutați ?

— Desigur... desigur...

Am descuiat ușa și am învîrtit comutatorul. O lumină puternică a inundat încăperea și, imediat, am avut impresia că mă găsesc în depozitul unui muzeu de artă, în care se aflau îngrămădite tot felul de lucrări : sculpturi, figurine de ipsos, de argilă, busturi, mici statuete, grupuri de animale fantastice, copii după unele lucrări de Brîncuși și Rodin, Alberto Giacometti și Henry Moore. Într-un colț al atelierului se afla un șevalet.

— Deci aici e atelierul Mirelei ? Atunci, dincolo... vizavi... ?

— Acolo-i cămăruța lui Ady, unde își ține vechiturile. N-am intrat niciodată. Ady e urîcios. Nu-mi dă voie să intru acolo.

Mi-am trecut mîna peste frunte. Era îmbrobonată de sudoare. Cu un gest patern, l-am mîngîiat pe Mihăiță pe creștet.

— Văd că nu-s cărți pe aci... am spus eu. Cine știe unde-o fi pus Mirela cărțile împrumutate de la mine... Hai să coborîm, Mihăiță.

Copilul a închis cu grijă ușa, iar eu am încuiat. Am trecut să spun la revedere menajerei. Profesorul nu se afla în salon. Nici n-am încercat să-l văd.

o

Eram atît de nerăbdător să-i comunic maiorului Bota cele aflate încît, deși era duminică, i-am dat telefon acasă.

— Soțul meu e plecat în oraș. Cine l-a căutat? am auzit în aparat.

— Locotenentul Radulian. Trebuie să-i comunic ceva urgent.

— Unde vă găsește?

— Peste o jumătate de oră voi fi acasă. Dacă îmi dă un telefon.. Dar la telefon nu-i pot spune. Stau pe Mărășești 20, etajul opt.

— Bine, am să-i comunic. Bună ziua.

Am luat tramvaiul spre casă. Ajunsesem în garsoniera mea de vreo douăzeci de minute, cînd a sunat cineva la ușă. Era maiorul Bota. I-am relatat imediat descoperirea pe care o făcusem. Nu avea nici o îndoială că asistentul profesorului Ștefănescu, Mohamad Zahan, era amestecat în afacerea sustragerii și înlocuirii fotografiilor.

— E limpede, am încheiat eu, Ady confecționează tăblițe, le fotografiază, înlocuiește clișeele din plic cu cele făcute de el. Ar trebui arestat.

Bota a făcut ochii mari.

— Arestat? a întrebat el, mirat parcă. Hm. Dacă zici tu, mînzule...

Mă așteptam ca Bota să fie deosebit de încîntat de descoperirea mea, să ia imediat niște măsuri urgente, să alarmeze miliția pentru a pune mîna pe Ady Zahan, să organizeze o descindere în atelierul acestuia pentru a descoperi tot ce se putea folosi în elucidarea cazului de care ne ocupam... Cînd colo, poftim! Bota îmi răspundea iarăși ironic, în doi peri.

— M-da, dacă zici tu, mînzule, să-l arestăm, a repetat el fraza de adineauri. Numai că asta e foarte greu. Cel puțin pentru moment.

— De ce? A dispărut, cumva, asistentul profesorului Ștefănescu?

— Într-un fel... da. A dispărut. Ieri, în zori, a plecat cu avionul la Istanbul. De acolo, va merge la Bagdad, în Irak.. O plimbare ... de-a arheologilor.

— Deci, ne-a scăpat...

Bota s-a ridicat de pe scaunul pe care stătuse și a ieșit în balcon.

— Frumoasă perspectivă ai de aici, mînzule. Foare frumoasă. Ei, dar e ora douăsprezece. Am niște treburi. După ce le descurc, trec să te iau. Pe la ora unu și jumătate să fii gata. Ești invitatul nostru la masă. Fără mofturi și fără ținută de ceremonie. Ne-am înțeles? La revedere!

A ieșit, lăsîndu-mă dezorientat, după cum avea obiceiul. Nu știam ce să mai cred.

•

La vreo jumătate de oră după plecarea maiorului Bota, m-am așezat în șezlongul din balcon și am încercat să răsfoiesc unul din cursurile de asiriologie. Din întîmplare, am deschis la capitolul care cuprindea istoricul descifrării cuneiformelor. Știam cum reușise Grötenfeld, un modest institutor din Göttingen, să descifreze primele zece litere dintr-un text cuneiform cercetînd inscripțiile de pe piatra de la Persepolis, prin care grecii stabileau filiațiunea unor regi persani. Pornind de la numele lui Darius — Histaspe la greci, Goșasp, Gustasp, Kistasp sau Vistasp la perși — el reușise să ofere o primă cheie în descifrarea cuneiformelor, cu mult înainte ca Champolion să dezlege taina ieroglifelor. Sumerienii și asirienii scriau de la stînga la dreapta, vîrful cuielor fiind orientat totdeauna spre dreapta sau în jos.

Avînd timp suficient pînă la înapoierea maiorului Bota, am studiat atent alfabetul sumerian, scriind literele pe o bucată de hîrtie. Pe vremea cînd fusesem student, mă mai distrasem astfel, ba chiar îmi amintesc că, o dată, scrisesem unei colege o mică epistolă în cuneiforme.

Se apropia ora două cînd a sosit Bota.

— Te rog să mă ierți că am întîrziat, mînzule. Dar am dat și pe la circa 35. Uite aici... Un medalion. A fost găsit la locul accidentului, acolo, la Eva.

Zicînd acestea, Bota mi-a arătat un medalion de mărimea unei monede de trei lei.

— Probabil că a căzut din buzunarul, de la mîna sau de la gîtul accidentatului care s-a evaporat împreună cu doctorul. Or, poate chiar din buzunarul doctorului.

Am luat medalionul și l-am examinat cu atenție. Semăna cu o monedă antică, avînd pe o față pe Ghilgameș în luptă cu taurul ceresc care a devastat Urukul, iar pe cealaltă parte, patru litere cuneiforme. M-am dus repede pe balcon și am luat cursul de asiriologie. În cîteva secunde am identificat literele. Erau A, C, I și D.

— Ei ? a întrebat Bota și în glasul lui am simțit nerăbdarea. Ce înseamnă, în sumeriană, cuvîntul ACID ?

— Păi, cred că... nimic. Mai am la mine dicționarul profesorului Ștefănescu. Să caut.

Am deschis dicționarul la litera A, dar am căutat zadarnic cuvîntul „ACID".

— Cred că-i vorba de altceva, tovarășe maior, am spus eu. Cuvîntul are altă semnificație.

— Te gîndești la L.S.D. ?

Evident, Bota avea calități de fachir ! Îmi ghicise, pur și simplu, gîndul !

— Da. În ultima vreme, L.S.D.-ul este cunoscut sub denumirea de „ACID". S-a făcut și un cîntec pe care-l fredonează drogații. Dacă îmi amintesc bine, nu de mult am citit că niște „hippy" din America au comis o crimă înfiorătoare, cîntînd, în timpul asasinării victimelor, refrenul diabolic al cîntecului : „acidul e atotputernic, moarte, moarte"... sau cam așa ceva.

— Văd că ai o frumoasă... cultură „hippy", mînzule, a rîs Bota. Te pomenești că indivizii din afacerea noastră au de-a face cu stupefiante. Hm ! Ar fi taman pe potrivă. Tacîm complet ! De ce să lipsească unor orientali și afaceri de acest gen ? Dar dacă acest medalion este, pur și simplu, produsul unei fantezii și atît ? Asemenea piese se găsesc cu duiumul în bazarele din Istanbul, Mosul, Bagdad sau Cairo și se cumpără pe nimica toată. Mulți le poartă fără a fi morfinomani. Deci s-ar putea să nu aibă nici o legătură cu afacerea care ne preocupă. Așa-i ?

— Adevărat. Dar pe una din fețe se vede figura lui Ghilgameș. Imaginea seamănă cu aceea de pe efigia aflată la Luvru, efigie găsită în Mesopotamia de jos, la Nippur. Ori, profesorul Ștefănescu poartă corespondență cu Roweland, care lucrează la Nippur. Deci e posibil ca acest medalion să aibă legătură cu cazul nostru.

— Mda. Orice e posibil, mi-a retezat-o maiorul. Există, totuși, ceva cert. Știi ce ?

Mă așteptam să-mi spună ceva de importanță capitală.

— E cert că vom întîrzia la masă. Iar dumneata, mînzule, n-o cunoști pe nevastă-mea. E cumplită cînd așteaptă. Hai ! Hai să plecăm...

Era ora două și un sfert. Caldarîmul străzilor dogorea sub razele fierbinți ale soarelui. Nici o pată de nor pe cerul de un albastru alburiu, ce părea un clopot gigant așezat peste oraș, să-l împiedice parcă să respire.

o

Maiorul Bota locuia într-un bloc cu patru etaje, la etajul doi, într-un apartament de trei camere. Bota a sunat și ne-a deschis soția acestuia.

— Te rog să ne ierți că am întîrziat, a început să se scuze maiorul, dar am avut mici treburi de aranjat. Uite acesta este Radulian, „asistentul" meu, care nu face nazuri fiindcă-i zic „mînzule". Să nu mă certi că am întîrziat la masă, deoarece îmi pierd tot prestigiul în fața... subordonaților.

Soția lui Bota îl privea cu îngăduință, arborînd un zîmbet de circumstanță. Tăcută, de o frumusețe aparte, brunetă cu ochii verzi, părea mult mai tînără decît soțul ei, deși — cum aveam să aflu mai tîrziu — trecuse de treizeci și cinci de ani. Masa din ziua aceea a fost copioasă, iar felurile de mîncare foarte gustoase. Bota mă îndemna mereu :

— Servește-te zdravăn, mînzule, altfel intri în conflict cu gazda... Nu te uita că eu nu prea mă înghesui, dar a început să mă doară o măsea. De vreo două ore mă tot încearcă.

Eu îmi priveam pe furiș ceasul. Voiam să ajung acasă mai devreme, să mă odihnesc. A doua zi, aveam de gînd să merg la profesorul Ștefănescu și să aflu ce s-a întîmplat cu corpul neînsufletit al Mirelei.

— Ia ascultă, mînzule! Ai vreo întîlnire? Ce tot îți controlezi ceasul?

I-am spus ce aveam de gînd să fac.

— Păi, degeaba, Raduliene. După cîte sînt informat, Mirela va fi înmormîntată chiar azi.

— De ce atîta grabă?

— Nu știu, a răspuns Bota. Vrei să asiști la înmormîntarea fetei? Atunci... o să chemăm un taxi. Ai vreme să fii, la ora cinci, la cimitirul Sfînta Vineri. Aș veni și eu, dar măseaua asta blestemată cred că o să-mi facă pocinogul. Pînă mîine obrazul o să-mi fie umflat ca un cimpoi. Vrei să te duci la înmormîntare?

— Da.

— Să știi că n-o s-o poți vedea pe Mirela. Din pricina unor dispoziții. Eu te-am avertizat ieri că o să regreți... Ei, dar nu-i nimic! Toate trec în lumea asta: și bucurii, și necazuri...

M-am ridicat de la masă, mulțumind pentru prînzul oferit.

— Cum? Plecați atît de repede? a întrebat soția maiorului.

— Lasă-l, Natalia, are niște treburi de serviciu. Păcat, mînzule, că nu mi-ai spus de ieri că vrei s-o vezi pe fată. Să nu uit: mîine vei face un drum în județul Argeș. În legătură cu accidentul în care și-a găsit moartea băiatul profesorului Ștefănescu. Ei, la revedere!

Am ieșit de la șeful meu cu un gust amar în gură. De ce nu mă ținea la curent cu ceea ce se întîmpla? El știa că azi e înmormîntarea Mirelei. De ce nu mi-o spusese. Știa, de asemenea, că Ady Zahan plecase din țară, dar nici asta nu găsise de cuviință să-mi spună. Și-acum, poftim: mă trimite să cercetez nitam-nesam cum a avut loc accidentul de circulație în care și-au găsit moartea părinții lui Mihăiță! Fără să-mi explice în ce scop...

•

Cînd am ajuns la cimitir, ceremonia funebră era pe sfîrșite. Printre cei care o conduseseră pe Mirela pe ultimul ei drum, i-am zărit pe profesorul Ștefănescu, pe Mihăiță și pe madam Zahan. O mulțime de tineri și tinere — probabil colegi de facultate de-ai fetei — asistau la înmormîntare.

Eram îmbrăcat civil. Cît mai discret, am început să privesc atent chipurile celor care erau de faţă. Unul dintre studenţi a vorbit despre Mirela, evocîndu-i momentele cele mai importante din viaţă. Mi-am dat seama că tînărul o cunoştea bine. Poate că fusese iubitul fetei ? De ce nu ? Era un băiat înalt, bine clădit, cu părul blond şi înfăţişare distinsă.

— Toţi colegii regretăm moartea Mirelei, a spus el. Era, poate, cea mai talentată dintre noi. În amintirea ei, am hotărît să organizăm o expoziţie... o expoziţie cu lucrările Mirelei. Ca un omagiu...

În tăcerea care a urmat, auzeam doar plînsul mamei lui Ady Zahan.

La ieşirea din cimitir, am avut impresia că îl zăresc într-o maşină pe Mitică Toncea, zis Matolu. Maşina era pe cealaltă parte a străzii. Eu am ieşit printre cei din urmă, tocmai cînd maşina cu pricina se pusese în mişcare. „Am vedenii, mi-am zis eu. Mitică e la spital, iar dacă nu s-a produs nici o hemoragie cerebrală, atunci e la miliţie... Am început să am vedenii".

Mergeam pe trotuar absorbit de gînduri cînd, la doi paşi de mine, a răsărit ca din pămînt colegul cu care urmărisem, cu două luni în urmă, traseul plicului expediat de profesor.

— Ce-i cu tine ? m-a întrebat el, îngrijorat. Eşti tras la faţă, înnegurat. Parcă eşti bolnav. Ce s-a întîmplat ?

— Vin de la o înmormîntare.

— Cineva din... familie ? Condoleanţe...

— A murit fata aceea pe care am urmărit-o amîndoi acum două luni. Îţi aminteşti ? Mirela Negrea.

— A murit ?

— Asasinată.

— A, da ! Am citit azi în ziar. Şi... toată chestia asta are vreo legătură cu urmărirea noastră de atunci ?

— Nu ştiu... Nu ştiu...

Colegul meu m-a privit neîncrezător.

— Imposibil să nu ştii. Dar eşti secretos ca şi fachirul. Te instruieşte bine acest Bota. Mare minune dacă nu iese din tine tot un... fachir.

Altădată cuvintele acestea m-ar fi amuzat. Acum ele mă deranjau. Poate pentru că, în clipele acelea, simţeam mai mult decît oricînd dorinţa de a fi singur cu gîndurile mele.

Noaptea care a urmat a fost dintre cele mai zbuciumate : abia spre ziuă am reuşit să închid ochii. Cînd m-am trezit, era aproape ora şapte. Am ajuns la birou după maiorul Bota.

— S-a întîmplat ceva deosebit, mînzule ? m-a întrebat el.

— N-am putut dormi toată noaptea. Am aţipit spre ziuă şi era să.. întîrzii la serviciu. La ce oră ordonaţi să plec la Piteşti ?

— Cînd vrei. Frunzăreşte însă încă o dată hîrtiile trimise de cei de-acolo. Înainte de asta, aş vrea să te întreb ceva. Ascultă, Raduliene...

(Îmi zicea „Raduliene", semn că urma să discute cu mine o chestiune strict de serviciu şi nu-i ardea de glumă. Altfel mi-ar fi spus „mînzule", ca de obicei.)

— Raduliene, ţi-ai făcut vreo părere despre cazul de care ne ocupăm ?

— Oarecum, tovarăşe maior. Cred că-i vorba de nişte traficanţi de stupefiante. O bandă de traficanţi, care şi-au spălat rufele „în familie", acolo, la magazinul Eva, din Ferentari. Pentru a nu lăsa urme, l-au luat pe rănit. Medalionul cu inscripţia „acid" şi cu figura lui Ghilgameş nu mai lasă nici o îndoială că există o legătură între cuneiformele profesorului Ştefănescu şi afacerile bandei. Iar Ady Zahan este cu siguranţă implicat în toată tărăşenia.

— Vinovat, deci ?

— Da. Atelierul de la pod, din vila profesorului, îl acuză categoric. Mirela a fost, probabil, uneltă lui Ady. Nu cunosc relaţiile dintre ei... Din păcate, cei implicaţi în cazul pe care-l anchetăm s-au dat la fund.

Maiorul Bota mă asculta trecîndu-şi alene mîna prin părul alb-argintiu, semn că era adîncit în gînduri. Ochii lui albaştri, cu luciri metalice, priveau undeva în zare, prin geamul din spatele meu.

— Adevăratul asasin al Mirelei a dispărut. Nu avem nici un indiciu, am continuat eu. S-a lucrat cu multă ingeniozitate. Deîndată ce ne-am apropiat de ţintă, angajîndu-ne pe o pistă bună, ni s-au tăiat punţile.

— Mda. S-a lucrat bine...

— Tovarăşe maior, am continuat cu mai însufleţit, cred că-i vorba de o bandă de traficanţi de stupefiante. Probabil

că şi-au făcut o sucursală în România. Primesc pachetele aici — pachete trimise din Orientul Mijlociu — apoi reexpediază marfa în ambalaj românesc. Asta nu dă de bănuit vameşilor din Anglia sau Franţa, care ştiu prea bine că în ţara noastră nu cultivăm nici haşiş, nici...

Bota şi-a ridicat mîinile deasupra capului, ca pentru a face o mişcare de gimnastică, apoi s-a ridicat.

— Ai vreo idee ce-i de făcut, mînzule ? Nu de alta, dar corespondenţa cu Nippurul va înceta, răfuiala de la magazinul Eva nu a lăsat nici o urmă — exceptînd medalionul acela cu inscripţia „acid", ceea ce ne face să credem că-i vorba de stupefiante — Mirela Negrea a fost scoasă din circuit, iar Mitică, singurul care l-a văzut pe ucigaş, e încă la spital, indisponibil.

— L-aţi uitat pe Ady. I-aţi putea cere extrădarea.

— Extrădarea ? Pentru ce ? A ucis-o el pe Mirela ? A atacat Zahan pe cineva ? Există vreo dovadă că a comis vreo crimă ?

— A substituit clişeele acelea şi probabil este în legătură cu banda.

— „Probabil". Pe probabil nu se lucrează, mînzule... Aşa-i, era să uit : fiindcă pleci la locul accidentului, mă voi interesa eu, la circulaţie, cine din Bucureşti are Fiat 1500 de culoare roşie sau vişinie. Mă duc chiar acum...

— Am înţeles, tovarăşe maior... Eu o să plec la Piteşti pe la zece. Vă interesează ceva în mod deosebit ?

Bota m-a privit intrigat parcă de asemenea întrebare.

— Totul, mînzule, totul... Chiar dacă unele lucruri o să-l deranjeze pe profesor...

După plecarea maiorului, am reluat extrasul din dosarul accidentului în care îşi găsise moartea George Ştefănescu. Din depoziţia agentului de circulaţie din comuna Spătaru, care ajunsese primul la locul accidentului, reieşea că singurul vinovat era mortul. Acesta fusese la un prieten, la Băduleştii de Sus, comună renumită pentru podgoriile sale. Plecase de acolo pe la ora nouă seara şi rulase cu viteză excesivă. La o curbă derapase, încercase apoi să se redreseze şi intrase într-o basculantă.

Am vîrît dosarul într-o servietă şi am coborît în curte, unde mă aştepta maşina cu care urma să plec la Piteşti.

Drumul pînă la locul accidentului l-am parcurs în mai puţin de o oră şi jumătate. După ce am privit schema din dosar şi mi-am făcut o idee — studiind terenul — asupra modului în care s-a produs accidentul, m-am dus în comuna la marginea căreia avusese loc evenimentul tragic. Am oprit la postul de miliţie, unde am fost primit de un subofiţer în vîrstă.

— Aţi venit în legătură cu accidentul de anul trecut, din decembrie ? m-a întrebat el. Păi, staţi să-mi amintesc... Am aici carnetul în care am notat nişte date, că eu am făcut primele cercetări. Era aproape de miezul nopţii cînd a venit un cetăţean rănit, împreună cu un sătean, cu un localnic... A venit, cum vă spuneam, un om străin. Era rănit la frunte. Avea părul negru şi creţ. A, uite aici. Am găsit. Maşina o conducea George Ştefănescu, care a fost grav rănit, împreună cu soţia lui. Cînd am ajuns la locul accidentului, nu mai era nimeni acolo. Fuseseră luaţi de un camion şi duşi la spitalul din Găeşti. Omul cu lovitura aceea la frunte mi-a spus că vrea să anunţe pe tatăl omului de la volan. Cică să dăm telefon urgent unui profesor Ştefănescu, din Bucureşti. Am anunţat pe profesor şi am dat telefon şi la circulaţie, la Piteşti. La locul accidentului am pus pe cineva de pază, pînă dimineaţa, cînd s-au făcut cercetările de cei de la Piteşti.

— Ştiţi, cumva, de unde venea maşina ?

— Da. De la Băduleştii de Sus. Aşa mi-a spus omul acela rănit la frunte şi cu faţa tuciurie. Dar, iertaţi-mă : de ce se fac iar cercetări ?

— Din dosar nu rezultă că în maşină au fost trei oameni.

— Asta întrebaţi dumneavoastră la Piteşti ! V-o fi trimis vreun extras de pe dosarul de anchetă. Da, da. Chiar aşa-i. Eu ştiu că au făcut şi fotografii cînd au reconstituit. Ori aici, în dosar, nu există aşa ceva. N-o fi dosarul original... N-ar strica să faceţi un drum pînă la Băduleşti. E aproape. Cincisprezece kilometri. Poate aflaţi acolo şi altceva. Nu se ştie de unde sare iepurele.

Pe drum pînă la Băduleştii de Sus am făcut tot felul de presupuneri. Dacă Ady Zahan — nu mă îndoiam că el fusese „străinul" care îl anunţase pe miliţian — condusese maşina şi provocase accidentul ? Cine putea spune acum, după atîta vreme, care dintre ocupanţii maşinii fusese, într-adevăr, la vo-

lan ? George şi soţia lui erau morţi. Probabil muriseră înainte de a mai face vreo declaraţie.

După vizita la Băduleşti trebuia să merg la spitalul din Găeşti, apoi la Piteşti. Vroiam să verific dacă asistentul profesorului fusese internat şi el, dacă George şi soţia lui îşi mai reveniseră, dacă mai spuseseră ceva înainte de moarte şi dacă dăduseră vreo relaţie în legătură cu accidentul...

Deîndată ce am intrat în Băduleşti, am cerut şoferului să mă ducă la postul de miliţie. Şeful de post a fost, ca şi cel cu care vorbisem anterior, destul de mirat de cercetările pe care le făceam. Din păcate, declara că nu-mi putea da aproape nici o informaţie.

— Nu ştiu ce să zic, a murmurat el într-un tîrziu. Cînd ziceţi că s-a întîmplat accidentul ? Anul trecut în decembrie ? Cu o maşină care a fost pe aici, pe la noi ? Păi... iertaţi-mă. Dumneavoastră ştiţi ce e la sfîrşitul lui decembrie pe aici ? E un du-te-vino de maşini, de zici drace ! Bucureştenii vin să se aprovizioneze cu vin pentru sărbători. Cine ar putea să spună dacă a fost pe aici un tînăr brunet, cu părul creţ, cu înfăţişare de străin ? Şi pe la noi sînt destui oameni ţigănoşi...

— Deci n-aţi auzit de accident ?

— Nuuu ! Ce ne pasă nouă ce se petrece la drumul mare, la şoseaua naţională ? Eu am o singură grijă : ca omul de la volan să plece treaz de aici — altfel îl amendez de-i iese fumul, că noul decret nu-i iartă — dar după aia, ce fac şoferii pe şoseaua mare, asta-i treaba lor. Desfac sticlele, damigenele, se cinstesc...

— Nu v-a reţinut atenţia ceva deosebit... în perioada aceea ? Nu vă amintiţi ?

— Îmi pare rău, dar nu vă pot fi de folos.

Am părăsit postul de miliţie dezamăgit. Făcusem degeaba drumul la Băduleşti. Era gata să spun şoferului să pornească spre spitalul din Găeşti, cînd şeful postului mi-a făcut semn să aştept.

— Mi-am amintit totuşi ceva, tovarăşe locotenent, a spus el. S-a petrecut pe-atunci un fapt mai deosebit... O cucoană, care venise într-o maşină cu trei bărbaţi, a tras la crama gostatului, dar abia a intrat că a leşinat. Au dus-o la dispensar. Credeam c-o fi în poziţie.

„Ce stupid ! Poftim cu ce chestii vine acest şef de post".

— Mulţumesc, tovarăşe plutonier, am zis eu, acru. Nu mă interesează femeile însărcinate şi care leşină dintr-o înghiţitură de vin.

— Păi cucoana aia n-a băut ! Tocmai asta-i poanta ! Nu i-a venit rău nici de aerul din cramă, să zici că era în poziţie şi, de aceea... Moaşa la dispensar a examinat-o. Mai tîrziu însă am auzit pe doctoriţa noastră — o fată tare drăguţă şi isteaţă, — că cucoana aia înghiţea pastile străine şi după aia holba ochii...

Lucrurile luau o întorsătură interesantă. Imediat mi-am amintit de medalionul cu inscripţia „acid". Am devenit atent.

— Bărbatu-său era în alt loc... în pivniţă. Alegea vin. Femeia a fost dusă repede la dispensar, că-i peste drum de cramă. Să vedeţi ce gură a făcut bărbatu-său că de ce au dus-o !...

— Doctoriţa e la dispensar acum ?

Plutonierul şi-a consultat ceasul.

— Este, desigur. Ştiţi ce mi-a zis doctoriţa acum cîtva timp ? „Tovarăşe şef, îmi pare rău că nu ştiu cum o cheamă pe cucoana aia, care a leşinat la cramă. Că i-aş face un pocinog ! Aş duce-o la spital s-o dezintoxice, ca pe beţivi".

Am cerut plutonierului să urce şi să ne conducă la dispensarul comunal.

— Să ştiţi că bărbatu-său a zis că nu-i nimic. Că s-a mai întîmplat să leşine. Dar toţi trei, ăia din maşină, erau cam plouaţi !

Doctoriţa — o tînără care absolvise facultatea de medicină doar cu cîţiva ani în urmă — s-a dovedit foarte amabilă. Reţinuse şi figurile celor trei bărbaţi.

— Unul era blond, tovarăşe locotenent, mi-a spus ea. Blond cu ochii căprui. Era soţul doamnei leşinate. Al doilea ins era înalt, roşcovan, puţin adus de spate. Al treilea era... era negru ca un arap. Cel puţin aşa l-a caracterizat moaşa.

De-acum nu mai aveam nici o îndoială că femeia era soţia lui George Ştefănescu iar „arapul" — Ady Zahan. Dădusem de o urmă preţioasă. Dar cine era cel de al patrulea ocupant al maşinii ?

„Probabil vreun localnic, pe care George l-o fi luat să-i arate drumul la cramă", mi-am zis.

— Individa aceea se droga, tovarăşe locotenent. Avea în poşetă nişte pastile străine. Bărbatul ei a căutat în poşetă să

găsească o batistă, dar, fiind emoționat, a culcat puțin poșeta. Din ea au căzut niște pastile. Le-a adunat grăbit. După plecarea lor, cînd am făcut curat, am găsit și eu una. Bănuind că pastila conține un drog, am trimis-o la analiză. Peste cîteva zile mi s-a telefonat că era cocaină aproape pură. Pentru femeia aceea ați venit? Ar trebui internată la dezintoxicare...

— Vă rog să-mi spuneți: cunoașteți pe vreunul dintre însoțitorii femeii? Roșcovanul de care îmi vorbeați, e cumva din comuna dumneavoastră?

— Tot ce se poate. N-am reușit să-i cunosc pe toți din Bădulești. Sînt aici doar de puțin timp. V-am spus tot ce am știut... E drept... s-a mai întîmplat ceva. Între soțul cucoanei și unul dintre bărbații ceilalți a avut loc o discuție cam aprinsă. N-am înțeles bine de ce. Mi se pare că-l acuza pe arap că-i procurase pastile nevestii... sau așa ceva...

Ce păcat că nu aveam o fotografie a vreunuia dintre ocupanții mașinii! „Dar dacă există vreuna la spitalul din Găești sau la dosarul de la serviciul de circulație din Pitești? mi-am zis. Doctorița ar putea recunoaște personajele dramei și eu aș fi sigur că în toată afacerea asta e vorba de George Ștefănescu și de soția lui".

— Păcat că n-am vreo fotografie la mine, am zis cu glas tare. Dar cred că voi putea procura una. Merg la Pitești, iar de acolo revin la Găești. S-ar putea ca la Pitești, la miliție, să găsesc ceea ce îmi trebuie. Cînd trec spre București, mă voi abate pe aici să vă rog să identificați...

— Nu e nevoie să veniți aici! La ora patru eu voi fi la spitalul din Găești. Azi e ziua mea de practică. Mă găsiți acolo.

— Păi, e ora unu și jumătate. Dacă vreți să veniți cu noi...

— Îmi faceți un mare serviciu! Mulțumesc. Iar dacă mergeți mai întîi la Pitești... v-aș ruga... am de dus o situație la inspectoratul sanitar. Aș merge cu dumneavoastră și acolo...

Peste o oră mă aflam la serviciul circulației de la miliția din Pitești. Aici mi s-a dat să cercetez dosarul original întocmit cu ocazia accidentului. Doctorița din Bădulești de Sus a recunoscut cu ușurință în George Ștefănescu pe soțul femeii care fusese adusă la dispensar, după ce leșinase la cramă, iar eu pe Ady Zahan. Am cerut aprobarea să iau dosarul cu mine, urmînd să-l cercetez, cu atenție, la București.

La spitalul din Găești am ajuns la patru fără cîteva minute. Printr-o întîmplare fericită, de gardă se afla chiar directorul

adjunct al spitalului, care s-a oferit să-mi dea toate informaţiile de care aveam nevoie. I-am cerut fişele celor internaţi la sfîrşitul lunii decembrie.

— Aş dori şi buletinul de autopsie al Doinei Ştefănescu, am spus eu, după ce din vraful de fişe mi s-au dat cele care mă interesau.

— Fişe de autopsie ? Păi... femeia n-a murit. E drept, cei de la maşina salvării au crezut-o moartă, aşa au şi scris în foaia de constatări clinice, dar pacienta şi-a revenit. N-a avut cine ştie ce. Îmi amintesc bine de acest caz. De altfel, iată şi foaia de ieşire.

— N-a murit ? am întrebat eu, uimit de-a binelea. Dar atunci...

„De ce Mihăiţă ştie că amîndoi părinţii lui au murit ?" m-am întrebat fulgerător.

— Cît despre George Ştefănescu... Iată aici fişa din care reiese că a murit la ora nouă dimineaţa. La zece ore şi mai bine după accident. A fost internat şi un oarecare Mohamad Zahan. Avea o lovitură la frunte. I s-a făcut ieşirea a treia zi...

— Puteţi să-mi spuneţi cum a survenit moartea lui George Ştefănescu ?

— S-a lovit, probabil, cu fruntea de parbriz, iar volanul i-a turtit coşul pieptului. Vă citesc datele înscrise în fişă.

— Şi-a revenit vreo clipă ?

— După cîte îmi amintesc, da. Venise profesorul, tatăl lui. Se afla şi sora acolo. Ia să vedem dacă putem s-o găsim pe sora care era de gardă...

Zicînd acestea, doctorul a apăsat pe un buton şi în încăpere a intrat sora şefă.

— Sora Marincaş e la serviciu ?

— Da.

— Vrei s-o chemi puţin ?

Peste cîteva minute a apărut o tînără blondă, îmbrăcată în halat alb.

— M-aţi chemat, tovarăşe doctor ? a întrebat ea.

— Da, Marincaş. Uite, văd aici în fişa asta, că dumneata ai fost de serviciu... E vorba de un accident de circulaţie. Băiatul profesorului Ştefănescu... îţi aminteşti ? În preajma Anului Nou.

— Da, da, îmi amintesc. Ce v-ar interesa, tovarăşe locotenent ?

— Aș vrea să știu dacă, înainte de a muri, George Ștefănescu și-a mai revenit.

Sora a rămas cîteva clipe pe gînduri.

— Da. Eram chiar lîngă patul pacientului. Și-a revenit. A deschis ochii și a zîmbit tatălui său. Apoi a șoptit ceva.

— N-ați auzit ce anume ?

— Ba da. Chiar am discutat cu o colegă despre asta. A spus niște cuvinte ciudate : „opium"... „fals". A zis ceva și de o scrisoare. Cred că aiura. Domnul profesor a fost foarte tulburat auzindu-l. Apoi pacientul și-a pierdut din nou cunoștința și nu și-a mai revenit de loc.

•

Drumul spre București mi s-a părut tare lung. Șoferul era tăcut, nu vorbea decît cînd era întrebat și atunci răspundea monosilabic. Aproape de Titu ne-a surprins o vijelie care în cîteva minute a reușit să umple șoseaua cu frunze și crenguțe rupte din copacii de pe margine.

Făcusem cîteva descoperiri interesante și eram mulțumit la gîndul că de data asta puteam și eu să-l uimesc pe Bota dîndu-i unele vești.

În primul rînd, eram sigur că va rămîne deosebit de surprins aflînd că soția lui George, mama lui Mihăiță, nu murise și că se droga. Apoi, fără îndoială, cuvintele rostite de George îl vor pune pe gînduri. „Nu cumva, îmi ziceam, Mohamad Zahan e mult mai vinovat decît l-am crezut pînă acum ?" Știam că nu el fusese la volanul mașinii — doctorul certificase că volanul turtise coșul pieptului lui George — dar dacă el jucase un rol nefast în tot acest accident de automobil ? Despre ce opium era vorba ? Și despre ce fals ? George se referise și la o scrisoare. La ce scrisoare, anume ?

Acum înțelegeam, în sfîrșit, unele reticențe ale profesorului Ștefănescu. Nu degeaba intra în panică atunci cînd i se părea că ceva nu e în regulă în corespondența sa cu Nippurul. Dar ce anume îl deranja și-l alarma ? De ce nu voia profesorul să ne arate toate bănuielile sale ?

Dar cel de al patrulea personaj care fusese în mașina condusă de George ? Cine era acest individ și unde dispăruse el ? De ce profesorul și Mohamad Zahan nu spuseseră nimic despre el ?

„Poate găsesc ceva în dosar", mi-am zis eu și am deschis servieta, luînd dintr-însa dosarul pe care mi-l dăduse miliția din Pitești. L-am răsfoit cu atenție. N-am găsit nici un cuvînt despre cel de al patrulea personaj.

Fusese, oare, vreun cetățean oarecare, luat în mașină să arate drumul spre Băduleștii de Sus, vreun individ care avea „relații" la crama gostatului și venise cu George pentru a-i înlesni cumpărarea unui vin mai bun, apoi coborîse din mașină și își văzuse de treburile lui ? Se poate ! Doctorița vorbise despre o ceartă dintre George și Ady. O ceartă în legătură cu pastilele acelea de cocaină...

Mi-am sprijinit capul în mîini și am început să citesc cu atenție dosarul deschis pe genunchi. Ajuns în josul primei file, am înmărmurit. Acolo scria negru pe alb că mașina lui George Ștefănescu era un fiat 1500, de culoare vișinie...

•

Cînd am ajuns acasă la maiorul Bota, se lăsase noaptea. O noapte înstelată, cu cerul înalt, albastru-vioriu. Luna, abia răsărită, contura cu argint vîrfurile copacilor din Cișmigiu. După aversa din după-amiaza zilei, pămîntul se răcorise. De undeva, dinspre pajiștile ascunse sub copacii înalți, răzbătea o aromă de pîine coaptă...

Maiorul Bota mă aștepta în halat și în papuci. Obrazul drept îi era mai umflat decît în cursul dimineții.

— Nu te uita cum arăt, mînzule. Tot e bine că măseaua mea nu s-a răsfățat prea tare. E cuminte, deocamdată. Dar și eu o tratez cu destule medicamente.

Am intrat în biroul lui și m-a îmbiat cu coniac.

— Unul dintre „medicamentele" de care-ți vorbeam, a spus el, în glumă.

I-am istorisit cele aflate în cursul zilei.

— Ce vorbești ? Va să zică soția lui George Ștefănescu n-a murit ? Bănuiam eu ceva. Da. Bănuiam. Cînd venea vorba de noru-sa, profesorul avea figura unui om care a mîncat aguridă. Probabil că i-a făcut și alte pocinoage.

— Se droga...

— A ! Așaaa ! Deci morfinomană. Profesorul o fi internat-o, probabil, pentru dezintoxicare și o consideră scoasă

din... ştatele de familie. Mda. O să-l irite ancheta noastră pe bătrînul savant. Ţi-am prezis înainte de a pleca...

Într-adevăr, îmi spusese că-l interesează tot, chiar cu riscul de a-l „deranja" pe profesor. I-am redat cuvintele auzite de soră, atunci cînd George îşi revenise. De data aceasta Bota n-a mai răspuns tot aşa de impasibil. S-a ridicat de la locul lui şi a început să se mişte prin birou ca un leu în cuşcă.

— George a spus de opiu ? Asta-i normal ! Se plîngea probabil de năravul nevestei. Dar cuvîntul „fals"? Despre ce fals e vorba ? Nu cumva doctorul George Ştefănescu descoperise şi el chestia cu schimbările de fotografii din scrisori ? Doar aşa am putea explica panica bătrînului savant deîndată ce constata că ceva nu-i în regulă cu corespondenţa sa...

— Şi dacă George a plătit cu viaţa descoperirea aceasta ?

— Cum ?

Întrebarea lui Bota exprima mai degrabă iritare decît uimire.

— Asta ar însemna să-l incriminăm pe Zahan !

— Şi, de ce nu ? am spus eu.

Bota a rîs silit.

— Înseamnă că am făcut cea mai mare gafă din cariera mea. Iar asta nu vreau s-o admit. Nu pot s-o admit. Ştii ce ? Mîine vom face o vizită profesorului Ştefănescu. Nu acasă ! La facultate. Bine ?

— Desigur.

— N-are rost să dibuim. O să-l întreb de-a dreptul unele lucruri.

Cu mîna stîngă, Bota îşi ciupea obrazul sănătos, semn că era nervos. Din cînd în cînd îşi trecea mîna peste sprîncenele negre, stufoase, răzvrătindu-le spre fruntea bronzată. Aşa cum se manifesta în seara aceea, mi se părea din nou apropiat şi aversiunea mea faţă de el scădea ca intensitate. Bota nu mai părea omul surprizelor, atotştiutor, ci un anchetator ros de îndoieli, umanizat ca prin minune. Îi dispăruse siguranţa aceea care-i atrăsese porecla de „fachir".

— Ştiţi ce maşină a provocat accidentul în care şi-a găsit moartea George ? am întrebat eu, gata — cum se zice — să aplic „lovitura de graţie". Un Fiat 1500, de culoare vişinie. Poate acelaşi de la Eva din noaptea aceea...

— Azi am aflat, la miliție, că unul dintre cele opt Fiaturi de culoare vișinie, existente în București, este înscris pe numele profesorului Ștefănescu. Era de așteptat... Probabil că au reparat mașina avariată în accidentul acela. Crezi însă că cineva a fost chiar cu această mașină la „Eva"?

— De ce nu ? De pildă, Zahan.

— Iar Zahan ? Ai să sfîrșești prin a mă convinge, mînzule. În fine, să lăsăm toate pentru mîine. E ora nouă. N-ar strica să luăm o gustare. Cred că Natalia așteaptă. Hai, fără nazuri ! Trecem în sufragerie...

Ne pregăteam să ieșim din camera unde Bota își avea biroul, cînd a sunat telefonul.

— Alo ? Da. Maiorul Bota. Cine. A, dumneata ești, tovarășe Ardeleanu ? Bună seara, tinere. Te ascult.

Bota mi-a făcut semn să mă apropiu.

— Cum ? Ce ai spus ? Șugubățul de la telefon a reapărut ? Cînd ? Astă seară ? Și ce ți-a spus ? N-am înțeles. Deci : **„Vei primi, din nou, prin poștă. Curaj. Neti"**. Am reținut bine ? Repet : **„Vei primi, din nou, prin poștă. Curaj, Neti"**.

Eu îmi scosesem un carnețel și notasem.

— Asta-i tot ? N-a mai zis nimic ? Ei bine, telefonează-mi te rog dacă primești ceva prin poștă. Deși, mă îndoiesc. Bună seara, tinere. O clipă. N-ai pe nimeni în familie cu acest nume, Neti ? Nu ? Și nici n-ai primit vreun pachet în ultima vreme ? Bine. La revedere.

După ce a pus receptorul în furcă, Bota s-a întors spre mine.

— Ei, ce zici de asta ? A reapărut glumețul care l-a invitat pe studentul Ion Ardeleanu la Eva să asiste la accident. Acum anunță că-i va trimite un colet prin poștă. Interesant, nu-i așa ?

— Da.

— Nu înțeleg însă de ce-i spune că va trimite **„din nou"**. Ardeleanu n-a primit nimic pînă acum. Iar semnătura... hm, e nume de femeie, nu-i așa ?

— Dacă-mi permiteți : Neti e păzitorul infernului la sumerieni. Hades la Greci.

— Daa ? Straşnică poveste, mînzule. Aveam de-a face cînd cu **„Samarah-mare preot"**, cînd cu Neti, responsabilul cu morții sumerienilor... Ei, vezi, avantajul de a avea lîngă

mine un specialist în arheologie ?! Am aflat, cît ai clipi, cine e Neti. După cum ieri am aflat rapid ce semnificaţie aveau cuneiformele de pe medalion.

Era ironic sau spunea aceste cuvinte cu toată seriozitatea ? Nu-mi puteam da seama...

•

În maşina care ne ducea la facultate, pentru a vorbi cu profesorul Ştefănescu, maiorul Bota a tăcut tot timpul. Era cufundat într-una din tăcerile acelea prelungite, cu care mă obişnuisem.

Profesorul Ştefănescu ne-a întîmpinat cu amabilitate şi ne-a poftit în cabinetul său, apoi a dat un telefon la bufet, cerînd trei cafele. În cîteva minute, maiorul Bota a explicat motivul vizitei noastre.

— Sînt cîteva lucruri neclare în legătură cu accidentul în care şi-a găsit moartea fiul dumneavoastră. Mai întîi, am aflat, nu fără oarecare surprindere, că soţia fiului dumneavoastră trăieşte.

— Pentru mine e moartă, domnule maior. Nu vreau să ştiu de ea. Nu mă interesează ce face şi pe unde umblă.

— Totuşi...

Cutele de pe fruntea profesorului se adînciseră parcă.

— Nu înţeleg, a spus acesta, ce legătură poate avea soţia lui George cu problemele care vă preocupă. E ceva în neregulă ? S-au schimbat iarăşi clişee ? Aţi descoperit ceva ? Aţi mai controlat plicurile trimise de mine ? Ce s-a întîmplat ?

— Nimic deosebit, domnule profesor, l-a liniştit Bota. Am vrut să ştim şi noi împrejurările în care s-a petrecut accidentul. Atît.

Profesorul s-a ridicat de pe scaunul pe care stătea şi s-a îndreptat spre singurul geam al încăperii. Avea figura unui om care suferă.

— Cred că v-aţi depăşit mandatul, domnule maior, a spus într-un tîrziu. N-are rost să scormoniţi nişte lucruri de mult uitate.

Bătrînul savant a revenit la biroul său şi a apăsat pe butonul dictafonului ;

— Asistentul Georgescu să intre în locul meu la seminar la grupa a doua din anul III. Mă auzi, Georgescule ?

— Da, domnule profesor.

— Cultura aztecă. Ai mai condus un seminar cu această temă. De acord ?

— Da, domnule profesor.

— Îmi vei prezenta, apoi, observaţiile.

Stefănescu s-a aşezat la biroul său şi şi-a împreunat mîinile.

— Trebuie să vă spun, de la bun început, că fiul meu şi Doina s-au înţeles foarte bine. Au fost împreună zece ani. Nu moartea fiului meu i-a despărţit însă, ci, altceva.

— Stupefiantele ?

Cuvîntul mi-a scăpat fără voie. Bota şi-a ciupit imediat obrazul sănătos şi a clipit des.

— De unde ştiţi ? a întrebat profesorul.

— Am aflat ieri. Locotenentul Radulian a făcut descoperirea.

Profesorul şi-a trecut mîna peste faţă, ca pentru a alunga nişte vedenii.

— Da. Aşa este. I-au despărţit stupefiantele. Doina a început să se drogheze în timpul călătoriei fiului meu la Mosul, unde a stat un an. Cu Doina. George a fost medicul expediţiei organizată de Asociaţia internaţională a arheologilor. De la o vreme, Doina — profesoară de istorie — era mai abătută şi uneori îi tremurau mîinile. George nu mi-a spus nimic. Am aflat pe alte căi. Am aranjat astfel ca cei doi — fiul meu şi Doina — să plece din ţară. Toate au mers cum au mers, pînă în preajma Anului Nou, cînd a avut loc accidentul.

Profesorul a tăcut cîteva clipe, apoi a reluat.

— Am fost la spitalul din Găeşti şi am vegheat la căpătîiul lui George. Nădăjduiam într-o minune care, însă, nu s-a produs. George a murit.

— Nu înainte de a vă destăinui ceva care v-a tulburat profund.

Bătrînul savant a privit spre Bota cu ochi răi. Părea obosit, vlăguit. Nu mai avea putere să respingă o insinuare.

— Tulburat ? Da. Se poate.

— Zahan procura stupefiantele pentru Doina ? am întrebat.

— Nu știu. George nu mi-a spus cine. Mi-a spus doar că Doina continua să se drogheze.

— Știți, cumva, cine era în mașină, cînd a avut loc accidentul ?

— Desigur. Fiul meu, Doina și Zahan.

— La Băduleștii de Sus, în mașină a mai fost cineva... A patra persoană. Un bărbat.

Profesorul a ridicat din umeri.

— Nu vă pot spune ceva concret pentru că, realmente, nu știu nimic. Ady, cu care am vorbit de nenumărate ori despre accident, n-a pomenit despre un al treilea bărbat în mașină.

— Unde se află acum nora dumneavoastră ? a întrebat Bota.

— Locuiește la Călimănești. A urmat o cură sanatorială. Stă în sanatoriul special B. Avea nervii foarte zdruncinați. Pentru mine, v-am spus, femeia aceasta nu mai există. De aceea i-am și interzis să vină să-l vadă pe Mihăiță. N-are nimic bun de învățat de la dînsa.

— E totuși mama copilului, a spus, cu blîndețe, Bota.

— Prezintă însă un grad de nocivitate de care vreau să-l feresc pe copil.

Mi-am dat seama, instinctiv, că profesorul nu spunea totul. O cocainomană, dezintoxicată, nu putea fi eliminată din viața unui copil. Se temea, oare, profesorul de un scandal care i-ar fi știrbit reputația ?

— V-am spus ceea ce vă interesează, a rostit concluziv Ștefănescu.

Dar Bota era hotărît să nu cedeze ușor, așa cum mi s-a părut că procedase altădată.

— Înainte de a muri, fiul dumneavoastră a rostit niște cuvinte stranii... cel puțin așa le consider eu, a spus maiorul.

— Nu vă înțeleg, a răspuns iritat profesorul și pe chipul lui bronzat de soarele Mesopotamiei a apărut un fel de roșeață.

— Fiul dumneavoastră a rostit cuvintele „opiu" și „fals". A vorbit, de asemenea, despre o scrisoare.

N-am văzut, în viața mea, un om mai uluit decît profesorul Ștefănescu. Totul a ținut doar cîteva clipe. Bătrînul savant și-a recăpătat repede graiul.

— De unde știți că George mi-a vorbit ? Și cum... vă îngăduiți să răstălmăciți bunele mele intenții ?

Profesorul s-a ridicat de pe scaun. Deși era mic de statură, mi s-a părut foarte înalt. Ne domina parcă. Chipul lui părea săpat în granit, întunecat și mai mult de boabele de sudoare care-i udau obrajii.

— Nu știu la ce vă referiți, domnule maior, a spus el, mai calm parcă. Iertați-mă, sînt tulburat. Aș dori să încheiem această convorbire. Vă stau la dispoziție altădată...

Mă așteptam ca Bota să mai spună, totuși, ceva. Maiorul însă a salutat demn și a ieșit. L-am urmat. În ușă ne-am încrucișat cu femeia de la bufet, care aducea cafelele.

o

— Hai să stăm jos pe o bancă din părculețul ăsta, mi-a propus Bota, deîndată ce am ieșit din clădirea Facultății de arheologie.

— În acest parc mi-am petrecut multe dimineți, am spus eu. Înainte de a intra la examene...

Cîteva clipe s-au scurs în tăcere.

— Ei, ce zici de asta ? a întrebat, pe neașteptate, Bota.

— E prima oară cînd îl văd pe profesorul Ștefănescu ieșindu-și din pepeni.

— L-a deranjat cumplit faptul că noi cunoaștem frînturi din cele spuse de George. Încep să cred că George știa ceva despre clișeele schimbate. Altfel nu-mi explic tulburarea profesorului : sare ca ars de fiecare dată cînd i se pare că ceva nu e în regulă cu corespondența lui.

— Nu m-ar mira să aflu că între Ady Zahan și Doina lucrurile luaseră o anumită întorsătură. Neplăcută pentru... soțul Doinei.

Bota și-a țuguiat buzele.

— Crezi că Doina și Zahan... ?

— Orice e posibil, tovarășe maior Sînt cuvintele dumneavoastră, cu care m-am obișnuit. „Mai bine o alarmă falsă, decît somnul neștiinței". N-ați spus dumneavoastră așa ?

— Bine, dar în cazul de față, ce rost ar avea o alarmă privind relațiile dintre cei doi ? De ce să mai scormonim în cenușă ? Doina e liberă. Zahan la fel.

— Bag mîna în foc că Doina Ștefănescu mai vine prin București. Vine să-l vadă pe Mihăiță. Chiar dacă nu-și vede copilul decît de departe. E, totuși, mamă. Iar Ady Zahan... În fine...

Bota și-a trecut mîna alene prin părul alb-argintiu, apoi a respirat adînc.

— Cum ai zis că obișnuiesc să spun ? „Orice e posibil ?" Da, e posibil orice, mînzule. Fir-ar a naibi de treabă !... În afacerea asta a cuneiformelor e posibil orice. Deocamdată am nevoie urgentă de niște fotografii din Irak.

— Fotografii din Irak ?

— Da. George și Doina, cu prietenii lor de acolo. Pînă nu obțin o astfel de fotografie — să zicem un grup, printre ruinele de la Ninive sau naiba mai știe de unde — nu cred că putem înainta prea ușor.

— Poate... Mihăiță... am murmurat eu.

— Adică ?

— S-ar putea ca nepotul profesorului să-mi fie de ajutor. Știu, procedeul nu e prea ortodox...

— Dar mai știi și pe alții care au utilizat procedee nu prea ortodoxe, așa-i ? De pildă, șeful tău l-a instigat pe un oarecare Mitică Matolu să fure o poșetă. Totul a avut urmări tragice. Să sperăm că sustragerea unei fotografii din albumul de familie al profesorului Ștefănescu nu va avea urmări de asemenea natură. Bine. Încearcă mînzule...

— Nenorocirea e că ne lipsește tocmai omul care ar putea lega totul, care ne-ar putea da relațiile cele mai prețioase în legătură cu el și cu cei din jurul lui : Zahan. N-ați aflat cînd se întoarce... dacă se mai întoarce ?

Bota a privit în sus. Pe ochiul de cer albastru ce se vedea printre copacii din parc, pluteau, alene, două berze.

— Berze, chiar în mijlocul orașului ! Ia te uită, mînzule. Curios ! Și să mai spună cineva că atmosfera Bucureștiului este poluată ! De ce nu vezi berze în Torino sau München ? Am să-i fac o vizită lui Mitică, la spital. Dumneata, poate n-ar strica să dai o fugă pînă la Ion Ardeleanu. Azi noapte, pe cînd mă chinuia măseaua asta, mi-a venit o idee. De fapt, s-a ivit o întrebare cheie : cu cine crede șu-

gubățul ăla că vorbește cînd dă telefon lui Ardeleanu? Ia vezi, poate afli. Deci, azi e ziua vizitelor. Marți, zi de vizită... La revedere.

o

Casa în care locuia Ion Ardeleanu se afla pe o stradă liniștită. Era o casă cu curte și grădină, așa cum se construiau prin anii 30 de către negustorii de mîna a doua, mai la marginea orașului. Dezvoltarea ulterioară a Bucureștiului înglobase cartierul în care se afla casa lui Ardeleanu, astfel că aceasta avea acum o poziție destul de centrală.

Am fost poftit într-o cameră care mirosea a levănțică. Ardeleanu era singur acasă.

— Tata și mama nu s-au întors încă din concediu, a spus el, ca un fel de scuză, văzînd că privisem, cu ochi critic, dezordinea din curte. Eu sînt ocupat cu examenele, așa că... nu prea are cine să... să facă un pic de curățenie prin curte, mă înțelegeți, nu-i așa?

Pe obrajii plini de pistrui ai tînărului stăruia o roșeață care-i trăda timiditatea.

— Vă înțeleg foarte bine, am spus. Am venit în legătură cu telefonul pe care l-ați dat aseară. Știu, de la maiorul Bota, conținutul... mesajului trimis de Neti, așa că vorbim în deplină cunoștință de cauză. Credeți că e o glumă?

— Da... cred că e o glumă. Aștept cu nerăbdare să primesc prin poștă coletul sau ce are de gînd să-mi trimită Neti. Neti o fi vreun diminutiv de la Antoaneta.

N-am vrut să-l contrazic.

— Nu m-aș mira să mi se trimită o... coadă de șoricel, vreun cioc de rață sau altă bazaconie. După cum nu m-aș mira să mă viziteze vreo fantomă, în cursul nopții, știind că sînt singur acasă. Am niște colegi puși pe șotii. De aceea nici nu am ezitat să merg atunci la „Eva".

Îl ascultam distrat. Îi dispăruse timiditatea.

— Acum, de la o vreme, s-au mai astîmpărat și cu telefonul. Pînă acum vreo două săptămîni mă „bombardau" sistematic. Noroc că aparatul e aici, în camera mea, că altfel, tata...

— Ziceați că de la o vreme s-au mai astîmpărat? I-a pus la punct tatăl dumitale?

— Nu. Ni s-a schimbat numărul de telefon. A intrat în funcţie centrala Bucureşti-sud. Se vede treaba că nu toţi mi-au aflat numărul nou. Doar unu-doi, care mă mai pun pe foc.

— Vi s-a schimbat numărul de telefon ? Şi cît aveţi acum ?

— 83.24.15.

Ardeam de nerăbdare să ajung la Bota ! Aflasem ceva deosebit de important. Atît de important, încît tot ceea ce descoperisem pînă aici mi se părea fără însemnătate. Nu ştiu cum mi-am luat la revedere de la Ardeleanu. Acesta era nedumerit. Probabil că a crezut că nu sînt în toate minţile. Să-i fac o vizită, doar pentru a-l întreba dacă crede că „mesajul" din ajun era tot o glumă ! M-am simţit dator să-i spun ceva, care să justifice plecarea mea grăbită.

— Trebuie să plec, am nişte treburi, am spus eu, şi m-am ridicat. Maiorul Bota te roagă să-i telefonezi imediat ce individul acela mai revine.

— Desigur. Cît despre colegii mei, am eu ac de cojocul lor. Am să fac cerere la P.T.T., să-mi pună telefonul sub supraveghere. Îi descopăr eu pe cei care se ţin de glume !

— Vrei să le plăteşti cu aceeaşi monedă ?

— Evident. Ca între colegi...

•

Ajungînd în stradă, am dat un telefon lui Bota. Acesta era plecat. Revenea la serviciu după ora două. Mi-am privit ceasul. Era douăsprezece şi un sfert. Ştiind că profesorul se află la facultate, m-am gîndit să fac o vizită lui... Mihăiţă, sperînd să pot pune mîna pe vreuna din fotografiile cerute de Bota. De-acum nu mai puteam acţiona direct. Trebuia să menajez unele susceptibilităţi ale profesorului. În ruptul capului nu mă puteam prezenta la acesta să-i cer o asemenea fotografie. Aş fi fost, desigur, refuzat.

Madam Zahan m-a poftit în salon, unde ochisem, încă de la prima mea vizită, un frumos album, aşezat nu departe de telefon.

— Domnul profesor vine abia peste o jumătate de oră, a spus menajera.

— O să-l aştept. Pînă atunci mai schimb o vorbă cu Mihăiţă.

— Băiatul e în camera lui. Vi-l trimit...

Inutil să vă mai povestesc ce am discutat cu nepotul profesorului Ştefănescu. Adevărul este că, după ce am răsfoit împreună albumul cu fotografii, eu reuşisem să am una dintre ele — o dublură de-altfel, care nici nu era lipită în album şi care căzuse jos... absolut din întîmplare. Fotografia reprezenta un grup de bărbaţi şi două femei, printre nişte ruine.

Cînd a venit profesorul, m-a găsit discutînd aprins cu Mihăiţă. A fost foarte surprins de vizita mea. M-am grăbit să-i explic ce mă determinase să-l caut :

— Şeful meu m-a trimis să vă rog... m-a trimis pentru o informaţie. E vorba de maşina care... maşina dumneavoastră. Aţi vîndut-o, cumva ?

— Nu. E într-un garaj particular pe strada Huniazilor. La cîteva staţii de troleibuz de aici.

— O foloseşte cineva ?

— Da. Cîteodată, asistentul meu, Ady Zahan. De ce întrebaţi ? Vreo contravenţie ?

— Nu. Vă mulţumesc. Bună ziua, am spus eu şi m-am îndreptat spre uşă.

— O clipă, domnule locotenent ! Conform regulii, în garajele mai mari, maşinile stau cu cheile la bord, deschise. Asta înseamnă că mai pot şi alţii — ilegal, bineînţeles — să folosească maşina pentru vreo cursă ocazională... Aţi văzut undeva maşina mea în zilele acestea ?

— Nu, domnule profesor. N-am văzut-o.

Ştefănescu m-a privit neîncrezător, dar n-a mai zis nimic.

•

Cînd am ajuns la birou, secretara serviciului m-a anunţat că maiorul Bota nu mai revenise de la policlinică, ci plecase acasă.

— Din cauza măselei, mi-a spus aceasta. Îl durea foarte tare. Dacă aveţi ceva să-i comunicaţi, daţi-i telefon.

— Chiar aşa am să fac.

Am format numărul de telefon al lui Bota. Mi-a răspuns chiar el.

— Am cules niște informații destul de prețioase, am spus eu. Am pus mîna și pe o fotografie.

— Excelent, mînzule. Ia stai puțin. Mi se pare că nevastă-mea are un mesaj pentru dumneata. Auzi ! Ci-că să ți-l transmit eu : la trei să fii la noi la masă. Cunoști formula : fără nazuri și fără ținută de gală. Pînă atunci, vezi ce faci cu informațiile culese azi. Sintetizează-le. Și vezi să fie bune, că altfel ni se taie pofta de mîncare. La revedere !

Pînă la ora trei mai aveam suficient timp să aflu cine fusese „proprietarul" numărului de apel pe care-l avea acum Ardeleanu. Am cerut celor de la serviciul respectiv să afle și, în mai puțin de zece minute, știam numele fostului posesor. Se numea Cristea Naum și locuia pe strada Calomfirescu, la numărul trei sute zece.

Cu puțin înainte de ora trei am coborît de la etajul unde îmi aveam biroul, am ieșit în stradă și am pornit agale spre Cișmigiu. Bota locuia în partea cealaltă a grădinii. Peste un sfert de oră, sunam la ușa apartamentului său. Mă „înarmasem" cu un buchet de flori cumpărate de la florăria de lîngă Conservatorul „Ciprian Porumbescu".

Bota m-a privit deosebit de bucuros.

— Mînzule, admir obiceiurile frumoase, dar să știi că o să-ți dai leafa pe flori, fiindcă eu am de gînd să te invit mereu la masă, mai ales în perioada invalidității mele, cînd nu pot să mănînc. Hai, intră. Natalia, a sosit Radulian !

Soția maiorului mi-a mulțumit pentru buchetul oferit.

— Drăguț din partea lui, ce zici, Natalia ? Dacă își va păstra, și cînd va fi căsătorit, obiceiul de a veni acasă cu flori, apoi strică firma bărbaților. Sperăm însă că se va da pe brazdă, ca noi toți...

— Nici cînd te doare măseaua nu renunți la ironii, a spus soția lui Bota.

— Ce legătură are una cu alta ? Vipera e mai veninoasă cînd e rănită... Hai la masă, Raduliene. Trebuie să mă salvezi. Nevastă-mea a gătit ca pentru oameni sănătoși, iar eu sînt un invalid... dentar.

Peste o oră, ne aflam în camera pe care Bota și-o transformase în birou.

— Ei, și-acum deșartă-ți sacul. S-auzim ! Și nu te mai tot uita la obrazul meu drept. Măseaua își face de cap, asta-i. Mîine cred că obrazul o să fie ca o lună plină.

I-am dat fotografia luată din albumul profesorului, apoi i-am relatat vizita mea la Ion Ardeleanu.

— Unde locuiește acest tînăr ?

— Pe lîngă hala Traian. Știți... de trei săptămîni, a intrat în funcție centrala telefonică București-sud.

— Ei drăcie ! Deci asta e ! a izbucnit Bota. Nu cumva studentului nostru pistruiat i s-a schimbat numărul de telefon ?

Am zîmbit, aprobînd din cap. (Tare mă tem că aveam un ușor aer de om încrezut, în clipele acelea).

— Și nu cumva ai fi aflat și cui a aparținut numărul de telefon care i-a fost atribuit lui Ardeleanu ?

Am aprobat iarăși, dînd din cap.

— Ooo ! Faci progrese, mînzule. Progrese uimitoare !

— Individul se numește Cristea Naum și locuiește pe Calomfirescu la numărul 310.

— Urmează o incursiune discretă pe această stradă...

— Cu aprobarea dumneavoastră, tovarășe maior.

— O ai ! Dar nu cred că e cazul să te duci imediat. Mi-e teamă că, din pricina zgomotului, pasărea ar putea zbura din cuib. În locul dumitale, m-aș interesa la poștă. Aș vorbi cu factorul care împarte corespondența pe strada Calomfirescu. De un lucru te pot asigura, mînzule. Că sîntem aproape de deznodămînt.

— Aveți vreun indiciu ?

— Da. Măseaua. Uite, de cîte ori am cîte un caz mai acătării, prăpădita asta își face de cap, exact cînd și cercetările mele ajung la perioada de vîrf. Nu-s sperstițios, zău...

De la o vreme glumele lui Bota aveau alt colorit. Erau parcă mai puțin supărătoare, ba chiar îmi plăceau, deși tot mai simțeam că sînt luat peste picior și mi se vorbește în doi peri.

•

În după-amiaza zilei am rămas aproape două ore pe șezlongul din balconul garsonierei mele. Vîntul de seară își în-

cerca arcușul înfiorînd frunzele copacilor. Sus, în înalturi, norii goneau spre apus, o dată cu globul roșiatic al soarelui.

Trecuseră mai mult de două luni de la vizita pe care ne-o făcuse profesorul Ștefănescu și în acest interval de timp se întîmplaseră o mulțime de lucruri. Mirela fusese asasinată și aflasem, în linii mari, împrejurările în care avusese loc accidentul lui George Ștefănescu. Aflasem că soția lui George trăia, expulzată însă din familia bătrînului savant. Curiozitățile abundau în cazul pe care îl cercetam. Ion Ardeleanu continua să primească mesaje cu conținut de neînțeles. Rănitul de la magazinul „Eva" dispăruse pentru totdeauna, împreună cu doctorul care se oferise să-l ducă la spital. Profesorul Ștefănescu nu vroia să dezvăluie anumite lucruri din viața familiei sale. Ady Zahan dispăruse și el, plecînd în Irak, pentru nu știu ce studii arheologice. Pe maiorul Bota nu-l interesau cele descoperite de mine la mansarda vilei profesorului, în atelierul lui Zahan. În schimb acorda atenție unor fleacuri. În locul lui, aș fi cerut extrădarea lui Mohamad Zahan și cu asta lămuream, desigur, multe.

Mi-am privit ceasul. Era ora opt. Deodată a sunat telefonul.

— Alo, Radulian ? am auzit glasul puțin schimbat al lui Bota.

— Da, tovarășe maior.

— Vreau să-ți dau o veste. S-a telefonat la Londra. Domnul Roweland nu este la British Museum.

— Deci se confirmă cele aflate de profesorul Ștefănescu, cînd a telefonat la Bagdad : Roweland e încă în Irak.

— Da' de unde, mînzule ! Nu-i acolo. E la universitatea din Yale. De o lună de zile lucrează acolo.

— Înseamnă că profesorul Ștefănescu scria...

— Scria unei fantome ! Nu degeaba s-a alarmat ! O dată mi s-a plîns că i se trimit tăblițe fără însemnătate, pe care le putea descifra și Roweland. Înțelegi ?

— Deci toată corespondența asta s-ar putea să fie doar un pretext ?

— Exact. Pentru a se putea schimba niște clișee.

— Încep să se lămurească lucrurile, am spus eu.

— Dimpotrivă. Cred că ne-am împotmolit de-a binelea. Ah, de-aș putea afla cine-i acel Morton de la Bagdad, a răbufnit Bota. Dar n-am cum să aflu ! El întreține, liniștit

corespondenţă în numele lui Roweland în timp ce eu mă perpelesc şi, colac peste pupăză, mai fac şi abces dentar în partea de sud-est a fălcii. Uluitoare puterea poate avea o măsea, mînzule ! Uff, chiar dacă aş fi fachir, cum îmi zic unii, cred că tot m-ar scoate din răbdări o măsea ca asta. Ştii una ? Cred că fachirii pot dormi pe cuie, dar sînt convins că nu pot îndura o durere de măsele. La revedere, mînzule. Dacă mîine dimineaţă n-o să vin la birou înseamnă, pur şi simplu, că n-am avut curajul să ies în lume din motive... estetice. Noapte bună...

Nu ştiu de ce, dar după convorbirea cu Bota am simţit un grăunte de nemulţumire încolţindu-mi în suflet. Aveam vaga impresie că maiorul tărăgăna lucrurile, că acţiona prea încet, prea dezlînat. Părea uneori blazat, plictisit, ca şi cînd ar fi ştiut că orice strădanie era sortită eşecului. La început mă uimise prin iniţiativa lui, prin unele măsuri pe care le luase. De cîteva zile, mai precis de la moartea Mirelei, începuse să se clatine : nu mai acţiona cu aceeaşi siguranţă, era apatic, plictisit parcă. Ironiile lui nu mai erau muşcătoare, nu-mi mai vorbea decît rareori în doi peri. Se purta cu mine de parcă ar fi făcut o greşeală şi voia să-i fiu complice, să mă cîştige de partea lui.

Oare „fachirul" pregătea din nou ceva, şi-acum — după expresia fostului meu şef — „stătea la pîndă", să apară vînatul ? Nu avea toate firele în mînă şi nu putea acţiona în voie ? Sau, cumva, era abătut din cauza abcesului acela dentar ?

Îmi puneam zeci de întrebări care rămîneau însă fără răspuns. Între timp se întunecase de-a binelea. Stăteam în şezlong şi priveam cum clipesc stelele. Se făcuse ora nouă cînd, din nou, a sunat telefonul. Am crezut că-i tot maiorul Bota. Nu era el, ci doctorul Nicolescu, un prieten care lucra la direcţia penitenciarelor.

— Alo ! Radulian ? Tu eşti, bădie ? Salut voios !

— Salut. Cine-i ? Niculescu ?

— Eu. Ce mai faci ? Cu ce te distrezi ? Nu cumva citeşti gazetele de seară ?

— Ce întrebare-i asta ?

— Una cu skepsis. Te-am căutat şi ieri. Am citit într-o gazetă o chestie cam aiurea. O întîmplare... la faptul divers : o studentă, Mirela Negrea, a fost asasinată de un borfaş, care o aproviziona cu argilă, că fata era sculptoriţă. Cred că ai citit şi tu articolul. A apărut în...

— N-am citit. Ştiu însă despre ce este vorba.

— Mi s-a spus că fachiru' şi cu tine se ocupă de problemă.

— Oarecum.

— Ei, află, bătrîne, că o să te dea Mitică Toncea, zis Matolu, în judecată. Ştii de ce ? Îl faceţi „cremenal", iar el e la zdup de vreo cinci luni.

— Cum, adică ? am întrebat eu.

— Foarte bine. Îşi „satisface stagiul" la închisoare pentru nişte găinării. Chiar ieri dimineaţă am dat de el, la infirmeria... pensionului. Avea gripă. Deci omul e la noi. De ce i se pune în cîrcă o crimă ? Asta-i curată... calomnie ! Noroc că Mitică n-a citit ziarul de aseară, altfel ar intenta un proces de calomnie.

— Trebuie să-ţi spun că nu noi, ci miliţia a făcut cercetările. Iar dacă individul a zis că-l cheamă Mitică Toncea...

Prietenul meu a rîs.

— Or fi mai mulţi cu numele ăsta... Bine, bădie. Ţi-am dat telefon crezînd că poate eşti în temă cu această problemă. Oricum, n-ar strica să-l avertizezi pe fachir. Bota ştie, desigur, mai multe.

„Ştie, de bună seamă ! mi-am zis eu, după această convorbire telefonică. Ştie, dar nu-mi spune. Şi tocmai adineaori mă plîngeam că nu-i inventiv, că s-a cam delăsat..."

Mi-am pregătit un ceai şi cîteva tartine cu unt şi dulceaţă, am mîncat şi, fără prea multă grabă, m-am pregătit de culcare. Din bibliotecă am ales o carte de arheologie. S-a nimerit să fie „Istoria începe la Sumer" de Kramer. Am citit pînă seara tîrziu poemul lui Ghilgameş, apoi epopeea Inannei, zeiţa cerului la sumerieni, care a coborît în infern, acolo unde domnea sora ei, Ereskigal, pe care stăpînul infernului o răpise — întocmai cum, mai tîrziu, Hades va răpi-o pe Proserpina. „Inanna a scăpat din infern după nenu-

mărate peripeţii, mi-am zis. Eu însă am impresia că n-o să scap în veci de infernul în care m-a azvîrlit afacerea asta a cuneiformelor"...

•

A doua zi, dimineaţa, am mers pe jos la birou. Văzînd că Bota nu vine, am anunţat — după cum mă rugase — că este bolnav, apoi am căutat în ghidul oraşului strada Calomfirescu.

„Ce-ar fi să dau o raită pe acolo ?" mi-am zis, hotărît să procedez cu toată discreţia necesară. Am luat troleibuzul şi, după o jumătate de oră, mă aflam pe strada unde locuia Naum.

Casa de la numărul 310 avea un aspect jalnic. Zidurile coşcovite păreau sufocate de iedera care crescuse peste măsură de deasă. În curte era neorînduială. Iarba năpădise aleea care, cîndva, fusese pietruită ; fîntîna din mijlocul curţii mai păstra încă îmbrăcămintea de scînduri menită s-o protejeze pe timp de iarnă.

Toate acestea le-am putut vedea la o aruncătură de ochi, trecînd fără să mă opresc. Era o casă bătrînească, nu prea mare, cu cel mult trei camere şi cu verandă. Pentru a intra, trebuia să urci cîteva trepte.

„Naum ăsta nu-i prea gospodar, mi-am zis. Nu prea are grijă nici de casă, darmite de curte. Toate sînt în paragină".

În drum spre poştă, am trecut pe la maiorul Bota, căruia i-am spus cele văzute.

— Părerea ta, mînzule, în legătură cu telefonul schimbat ? m-a întrebat Bota.

— Cred că Ardeleanu nu va primi nimic prin poştă. Cel care va primi, într-adevăr, va fi Naum. Şi asta deoarece adresa nu s-a schimbat. Doar numărul de apel telefonic...

Bota a aprobat. În dimineaţa aceea avea o înfăţişare jalnică. Obrazul drept era atît de umflat, încît îi acoperea ochiul.

— Cred, de asemenea, am continuat eu, că individul evită să vină pe strada Calomfirescu, să-l viziteze pe Naum. De aceea îi dă telefon (crezînd că vorbeşte cu el, îl pune pe

Ardeleanu în situaţii neprevăzute) — şi îi trimite colete prin poştă.

— Probabil are vreun motiv să nu se arate prin preajma lui Naum.

— Probabil... Ştiţi care-i părerea mea, tovarăşe maior ? Că omul acesta face parte din bandă. Sosind din străinătate, el avea telefonul şi adresa lui Naum cît şi un „cod" telefonic. Tuşea. Cam glumeţ cod, dar asta-i... Telefonul s-a schimbat însă între timp. Adresa, nu. Deci...

— Ipoteza e bună...

— Poate că a venit aici chiar „Samarah — marele preot", să lămurcască lucrurile. Semnează „mare preot" sau „Neti". Are de descurcat activitatea „sucursalei" de stupefiante, reambalate în România. „Marele preot" se teme să apară pe strada Calomfirescu. De ce ? Poate fiindcă undeva s-a făcut o greşeală.

Mi se părea mie sau Bota mă privea cu oarecare... admiraţie ? Nu, nu mi s-a părut. Fachirul mi-a şi spus, la un moment dat :

— Deducţiile tale, mînzule, sînt foarte bune. De data asta, ai avut fler.

Eu continuam să fac fel de fel de presupuneri. Maiorul sorbea din cînd în cînd din cafeaua pe care ne-o servise soţia lui şi, cu un creion, desena. Era un obicei de care nu se putea dezbăra. Un interlocutor neavizat ar fi putut crede că maiorul nu-l ascultă. Eu ştiam însă că în timp ce Bota mîzgălea tot felul de cercuri şi cerculeţe era deosebit de atent.

— Şi toate acestea ar putea să ne ducă la concluzia că indivizii care şi-au dat întîlnire acolo la „Eva"... acum aproape o săptămînă... nu au dispărut încă, n-au plecat din România. „Marele preot" mai e prezent. Mai are de expediat pachete. Şi poate trebuie să mai rezolve ceva. Ce anume ? am încheiat eu.

Bota şi-a întors ceaşca cu gura în jos, punînd-o pe farfurioară.

— Păi... să încercăm să ghicim, mînzule. Nu, nu în cafea. Important e să aflăm ce urmează să primească iarăşi Naum. Vorbeşte cu poştaşul de pe Calomfirescu... Să vedem ce primeşte acest domn Naum.

— Şi cred că, între timp, la punctele de trecere a frontierei...

— De data asta am avut eu grijă, mînzule. Şi am reînnoit unele cereri azi dimineaţă, ţinînd cont de telefonul primit de Ardeleanu...

Asta înseamnă că toate raţionamentele făcute de mine în ziua aceea nu erau o noutate pentru Bota. El se gîndise la acelaşi lucru încă de aseară ! Ajunsese, înaintea mea, la concluzia că „Neti", „Marele preot" se mai afla în România. Şi totuşi, mă ascultase cu răbdare, ba îmi arătase şi oarecare... admiraţie !

Poftim ! Şi eu care credeam că „fachirul" încetase cu glumele, cu ironiile...

— Din păcate am dat prea puţine semnalmente celor de la punctul de frontieră. Nu prea ştiu cum arată personajele care au folosit trotuarul din faţa magazinului Eva de pe Ferentari drept scenă pentru o răfuială. Victima semăna cu Raj Kapoor, doctorul avea barbă — putea fi şi falsă ! — şi se plimba cu o maşină foarte elegantă, cu litere arabe pe tăbliţa cu numărul. Ion Ardeleanu a declarat — am văzut dosarul — că era un Plymouth. Ţinînd cont de faptul că „marele preot" nu a venit de prea multă vreme în România, putem să dăm de o urmă. Dar dacă omul venit în misiune specială, în chip de Neti, zeu al morţilor la sumerieni şi-o fi luat tălpăşiţa ?

— I-ar fi fost greu să treacă frontiera avînd un rănit în maşină.

— E drept. Tocmai pe asta m-am bazat şi eu. Am cerut atenţie mărită în cazul cînd se va încerca să se treacă un... „bolnav" care nu poate coborî din maşină. Un bolnav cu figură de indian. Pînă acum, n-a trecut un asemenea individ. Rezultă că „doctorul", Samarah-Neti — cine-i ştie adevăratul nume ? ! — aşteaptă să i se vindece „pacientul" şi apoi să încerce ieşirea din ţară pe la Giurgiu.

— De ce numai pe aici ?

— Asta ţine de psihologia infractorului. Orice infractor, cît de rafinat ar fi, se grăbeşte să pună cît mai repede între el şi urmăritori o frontieră. Şi, ca să continuăm, părerea mea este că accidentatul de la Eva n-a murit. Dacă murea,

„Neti" pleca repede... Dacă însă e rănit, nu-l poate lăsa singur în ţară străină.

— Dar dacă „mortul" este român ? Iar doctorul este tot român ?

— Orice este posibil, mînzule.

Repetase formula tip. Am zîmbit. A zîmbit şi el, strîmb, din cauza fălcii umflate.

— Deocamdată, atît. Am filozofat destul, Raduliene. Te rog să nu uiţi un lucru. După sau înainte de vizita la poştă să mai dai o raită pe la profesorul Ştefănescu. Poate mai afli ceva. Trebuie să vezi şi garajul unde îşi ţine acesta maşina. Şi cine o mai foloseşte.

— Acum, cred că nimeni, din moment ce Zahan e plecat, am spus eu.

— Tare ţi-e nesuferit acest Zahan. Îţi era şi înainte, în timpul facultăţii ? Sau numai acum ?

Simţeam, instinctiv, că iarăşi sînt luat peste picior. Bota şi-a trecut mîinile peste frunte şi a încercat să zîmbească.

— Aşadar, la poştă şi la profesorul Ştefănescu. Apoi aici la cartierul meu general. Înţeles ? Cît îl priveşte pe Zahan, află că ştiam de existenţa atelierului lui de la pod. În ziua cînd a fost asasinată Mirela, am dat şi eu o raită pe acolo.

— Da-a ? am spus eu, tărăgănat. Tovarăşe maior, mă gîndeam să-l vizitez pe Mitică la spital.

— Nu e nevoie. Are un regim special. Înţelegi ?

Am zîmbit într-un fel anume, fapt care l-a făcut pe maiorul Bota să mă privească atent.

— E ceva în neregulă, Raduliene ?

— Da. Nu cumva acest... acest Mitică are guturai şi e la infirmeria unui penitenciar, unde îşi face stagiul de mai multă vreme ?

Bota rîdea cu gura strîmbă.

— O aflaşi şi pe asta, mînzule. Măi să fie ! Nu mai poţi face un pas fără să se afle ! Deci, cum zicea titlul unui film de prin '50, „cu Mitică e ceva !" Mă prinseşi cu mîţa în sac !

Dacă începea să vorbească şi în jargon, ca oltenii, însemna, în mod sigur, că Bota mă lua peste picior. Vechea aversiune, aţipită în ultimele două zile, se redeşteptase în

sufletul meu. Am plecat de la Bota hotărît să nu mai am cu el decît discuţii oficiale. De regulă, toate celelalte sfîrşeau lamentabil pentru mine.

•

— Pot să-ţi spun eu unde e maşina lui bunicu", a spus Mihăiţă pe care l-am întîlnit pe stradă, jucîndu-se. Strada Huniazilor e aproape. Cu troleibuzul 94, a treia staţie de la noi. Dar, de ce întrebaţi ?

— O să-ţi spun eu altădată...

Am plecat. De la colţul străzii, am dat un telefon. Mi-a răspuns madam Zahan.

— Alo ! Casa domnului profesor Ştefănescu ? am întrebat eu.

— Da.

— Bună ziua. Mi s-a spus că aveţi o maşină de vînzare. Cu cine vorbesc. Cu doamna Ştefănescu ?

— Nu, domnule. Eu sînt menajera. Cît despre maşină, domnul profesor n-o vinde. O ţine la garaj. Dar cine întreabă ?

— Credeam că e de vînzare. Stă în garaj şi... Mulţumesc de informaţie. Bună ziua.

Aflasem ceea ce mă interesa. În mai puţin de o jumătate de oră am fost la garajul cu pricina. M-am legitimat. Îngrijitorul garajului n-a ezitat să-mi dea toate informaţiile de care aveam nevoie.

— Uneori vine pe aici şi ia maşina un domn brunet, după cîte ştiu e asistentul profesorului Ştefănescu. Pînă acum cîteva luni, din cînd în cînd — rar de tot — venea şi doamna Ştefănescu, care de fapt e nora profesorului. Dar acum n-a fost cam de mult. De fapt, nici asistentul n-a mai venit cam de multişor.

— Ţineţi o evidenţă a ieşirilor şi intrărilor maşinilor ?

— A, nu ! Acesta este un garaj particular. Nu are rost să ţinem cont cine iese cu maşina şi pe unde umblă.

— Aveţi un paznic de noapte ?

— Da. Moş Pavel. Vine şi doarme aici. Deschide cînd e nevoie.

— Moş Pavel ar putea şti dacă, să zicem, într-o noapte, o maşină a intrat în garaj foarte tîrziu ?

— Să ne spuneți în ce zi și, poate, bătrînul își va aminti.

— Săptămîna trecută, joi.

— A ! Joia bătrînul are liber. În această zi posesorii mașinilor își deschid singuri garajul. Nu chei... Îmi pare rău că nu vă putem fi de folos...

•

În holul poștei centrale, mutată de curînd peste drum de restaurantul București, era forfota obișnuită din orele de prînz. Ghișeele noi străluceau de curățenie. Panouri mari anunțau avantajele depunătorilor la CEC pentru construirea de vile pe litoral și la Sinaia. La ghișee, funcționarele dădeau relații, primeau scrisorile recomandate pentru expediere, achitau mandatele primite.

— Aș putea afla, m-am adresat eu la informații, cine distribuie poșta pe o anumită stradă ?

— Nimic mai simplu, a răspuns funcționara, o tînără blondă, cu fața mică, de copil. Ce stradă ?

— Calomfirescu.

Tînăra m-a privit, de parcă atunci aș fi căzut cu hîrzobul din cer.

— S-a dat în folosință un bloc nou pe această stradă ? a întrebat ea.

— Nu... adică... Dar, de ce întrebați ?

— Pentru că acum o jumătate de oră a mai întrebat cineva exact același lucru. Adică cine-i factorul poștal care distribuie corespondența pe Calomfirescu.

— A... a mai întrebat cineva ?

— Da. Un domn înalt, cu ochelari. I-am spus numele factorului, ba i l-am și arătat, că era chiar aici în hol, dar în loc să vorbească cu nea Cernea, factorul, domnul acela mi-a mulțumit și... p-aci ți-e drumul !

— Și-acum, unde-i tovarășul Cernea ? am întrebat eu, nerăbdător.

— Păi, dacă n-o fi plecat, e în camera factorilor, acolo unde aceștia își sortează corespondența pe străzi. Dacă vreți să vorbiți cu dînsul, intrați pe ușa de acolo, din fund. Veți da de un culoar : căutați-l în camera a doua, pe stînga.

Am urmat indicațiile funcționarei și am ajuns în camera factorilor poștali. Era o încăpere lungă, cu o masă mare la mijloc și multe fișete pe lîngă pereți. Am întrebat de Cernea.

— Cernea ? mi-a răspuns un factor mai în vîrstă. Păi pînă acum a fost aici. Hei, băieți ! a strigat el. L-a văzut cineva pe Cernea plecînd ?

— A luat-o la picior acum vreo cinci minute, s-a auzit un glas.

— A plecat, tovarășe... Reveniți pe la ora două. Îl găsiți sigur.

Eram dezolat. Dacă tocmai în aceste minute — cînd eu stăteam dezorientat aici — Cernea ducea lui Naum pachetul anunțat de „Neti" la telefon ? Îmi făceam reproșuri că nu venisem mai devreme la poștă. N-ar fi trebuit să pierd vremea la garajul acela unde, de altfel, nu aflasem nimic deosebit.

Probabil că aveam figura unui armator căruia i s-au înecat toate corăbiile, pentru că un factor poștal s-a apropiat de mine să mă consoleze.

— Aveai de primit vreun mandat, tovarășe ? m-a întrebat el.

— Mda... da... am mormăit.

— Nu-i nici o pagubă. Peste jumătate de oră, poate, mă întîlnesc cu Cernea pe strada Murelor. E strada de care rîd toți factorii. Știi de ce ?

— Nu... nu.

— Păi pentru că e pe limită de sector. Eu împart corespondența pe stînga — numere cu soț — iar Cernea pe dreapta. Mai mare rîsul ! Dacă mergi cu mine, dăm de Cernea pe strada Murelor. Dacă vrei să-l aștepți aici — așteaptă-l, că vine ! Cît e ceasul ? Unsprezece ? Vine pe la douăsprezece să-și ia tranșa a doua. Cernea are noroc. Nu-i nevoit să plece cu toată marfa de la început.

— Nu înțeleg.

— Păi el trece peste o oră iar pe lîngă poștă. Așa sînt drumurile lui. De aceea, tot ce are pentru străzile dinspre Călărași lasă aici, pentru transportul doi. Eu sînt nevoit să duc tot odată.

Informația aceasta a avut darul să mă mai liniștească, știind că strada Calomfirescu se află în zona Călărași-Mîntuleasa și deci Cernea ducea corespondența în „runda" a doua.

— Totdeauna procedează așa ?

— Cine ? A, Cernea ! Da. E mai ușor. Și-apoi, nu prea schimbăm noi traseele de la o zi la alta. Sîntem cam tipicari, noi, poștașii. Chiar dacă sîntem distrați, picioarele ne poartă exact pe drumul știut, bătut de ani de zile...

— Atunci o să-l aștept, am zis.

— Cum dorești, tinere. Dar nu poți sta în camera asta, că noi plecăm. Corespondența ce rămîne aici e în dulapuri de fier... totuși... înțelegi, așa-i regula.

M-am întors în hol și am început să citesc toate afișele și avizierele, apoi am cumpărat o revistă cu cuvinte încrucișate. După vreo jumătate de oră, am cerut să fiu primit de dirigintele poștei, căruia i-am arătat legitimația de serviciu și i-am spus pentru ce venisem.

Dirigintele era un bărbat cu părul alb, trecut de șaizeci de ani.

— Vă rog să păstrați toată discreția, i-am spus.

— Noi, poștașii, sîntem învățați să păstrăm secretul.

— Trebuie să aflăm, în aceste două-trei zile care urmează, ce corespondență sau pachete primește Cristea Naum, de pe Calomfirescu. Iar tovarășul Cernea este cel mai în măsură să ne ajute.

— Înțeleg. O clipă, să anunț fetele de la ghișeu să-l trimită pe Cernea de îndată ce acesta va trece iar pe la sediu. Vreți să-l așteptați aici ? Cred că-i mai bine. Vă pot pune la dispoziție un clasor cu mărci poștale. O adevărată comoară...

Dirigintele a ieșit lăsîndu-mă singur cîteva minute. Cînd a revenit, a deschis casa de fier și a scos de acolo un clasor voluminos.

— Țin timbrele în casa de fier, deoarece unele valorează foarte mult. Știți de cînd strîng ? De aproape o jumătate de secol. Boală grea... În boala asta se află și explicația că m-am făcut funcționar la poștă. Peste un an voi ieși la pensie... Poftiți o lupă. Să vă arăt o serie foarte interesantă...

Preț de o jumătate de oră am răsfoit clasorul dirigintelui. Din cînd în cînd, acesta își întrerupea lucrul și-mi dădea unele explicații. Cel mai mult mi-a plăcut o serie reprezentînd tablouri celebre aflate la Luvru. Timbrele fuseseră emise în 1956 și erau obliterate de poșta franceză.

Se apropia ora douăsprezece cînd am auzit o bătaie în uşă.

— Intră ! a spus dirigintele.

În prag s-a ivit un factor poştal, potrivit de statură, brunet, îmbrăcat într-o ţinută îngrijită.

— Bună ziua. M-aţi chemat, tovarăşe diriginte ?

— Da, Cernea. Ia loc. Nu te ţin mult. Ştiu că trebuie să porneşti iar la drum.

Cernea s-a aşezat, privind cu coada ochiului spre mine.

— Iată despre ce e vorba, a început dirigintele. Dumneata împarţi poşta pe Calomfirescu. Nu-i aşa ?

— Da.

— Tovarăşul locotenent...

— Locotenentul Radulian, am completat eu.

— Dînsul doreşte să afle ce primeşte un oarecare Cristea Naum în aceste zile.

— Măi să fie ! a exclamat, cam neprotocolar, Cernea. Azi toată lumea se dă în vînt după Cristea Naum de pe Calomfirescu ? Zău că-i...

— Ce vrei să spui ? a întrebat, grav, dirigintele, cu o undă de mustrare în glas.

— Păi ce să zic, tovarăşe diriginte ? Acum o oră şi ceva, cînd am plecat în prima cursă, m-a oprit un ins înalt, cu ochelari. „Dumneata, zice, împarţi scrisorile pe Calomfirescu ?“ „Eu, am răspuns. De ce întrebaţi ?“ „Păi, ai ceva pentru Cristea Naum ? Eu sînt o rudă de-a lui“. M-am uitat la el, l-am măsurat cu privirea şi i-am răspuns : „Poţi să fii fratele lui Cristea Naum, tot nu ţi-aş da scrisoarea. Sînt poştaş bătrîn. Nu vreau să-mi pierd pîinea“.

Nu înţelegeam mare lucru din ce spunea Cernea.

— Şi-acum, uite că şi dumnealui, tot de Naum întreabă ! Zău dacă pricep !

Dirigintele poştei a bătut nerăbdător cu degetele în tăblia biroului.

— Iertaţi-mă dar... nu ţi se întîmplă de multe ori, una ca asta, a spus Cernea.

— Ai dus cumva ieri sau azi vreun plic lui Naum ? a întrebat dirigintele.

— Nu. Am într-adevăr, un plic, e în fişetul meu... stă de ieri acolo, dar nu l-am dus.

— Cum ? E la dumneata de ieri și nu l-ai dat lui Naum ? De ce n-ai dat scrisoarea adresantului ? a întrebat dirigintele, reintrîndu-și în atribuțiile de serviciu, care-i cereau, în primul rînd, ca scrisorile să ajungă la timp la destinație.

— Păi... cui să dau scrisoarea, tovarășe diriginte ? a întrebat Cernea cu un aer nevinovat.

— Ce întrebare e asta ? Lui Naum !

— Nu se mai poate, tovarășe diriginte.

— De ce ?

— Pentru că Naum e acum la poarta raiului. A... murit alaltăieri.

Cuvintele acestea au căzut ca o lovitură de trăsnet. Dirigintele s-a întors spre mine cu o mină de om speriat.

— Spuneți că Naum a murit ? am întrebat eu, revenind din stupoare.

— Da, tovarășe locotenent. Scrisoarea... cui să i-o dau ? Trebuie s-o returnez. Dar cui ? Că pe verso nu scrie cine a expediat-o. Ziceam că o dau tovarășului diriginte chiar azi.

Deci, încă o punte tăiată ! am fost nevoit să constat. Ori de cîte ori reușeam să dau de un capăt al firului, cercetările noastre se întrerupeau brusc. Mirela murise de îndată ce aflasem că ea schimba plicurile și, deci, prin ea puteam ajunge la cei care alcătuiau banda. Iar acum, a dispărut și acest Cristea Naum, care ne oferea o pistă bună pentru cercetările noastre. Bandiții erau mereu cu un pas înaintea noastră și tăiau orice legătură care ne-ar fi putut conduce spre ei.

— Cînd spuneți că a murit acest Cristea Naum ? am întrebat ?

— Alaltăieri seara. Duminică seara, că azi e marți. Vecinii spun că Naum suferea de inimă. O fi avut vreun atac...

— De ce n-ai dat scrisoarea familiei lui ?

— Familiei lui ? Păi n-are așa ceva ! Naum stătea singur cuc. Așa-l știu de cincisprezece ani, de cînd am luat sectorul ăsta în primire. Era singur. Primea rareori scrisori. Unele din Grecia. Că era, pare-mi-se, grec.

— Poți să-mi spui cum arăta ?

— Era înalt, adus de spate, cu părul alb. De, ca omul la șaizeci și ceva de ani. A fost farmacist, apoi s-a pensionat de boală. A avut și farmacia lui, spuneau vecinii, dar i-a naționalizat-o. Stătea într-o casă bătrînească pe care, după cîte

știu, a cumpărat-o la sfîrșitul războiului de la un grec plecat.

— Ce fel de om era ?

— Păi... cumsecade. Nu prea vorbea mult. Liniștit.

Faptul că Naum fusese farmacist mi-a întărit convingerea că făcea parte din banda care trafica stupefiante.

— Dacă era singur... cum s-a aflat că e mort ?

— A dat de el un vecin care-l aștepta la televizor, duminică, la un film. S-a dus să vadă de ce nu vine, că Naum stătuse ce stătuse la televizor pînă la o vreme, apoi plecase să aducă niște vin și... nu mai venea. Vecinul lui Naum l-a strigat peste gard, apoi s-a dus să vadă ce e. L-a găsit țeapăn. Îl luase dumnezeu. Dar să vă aduc scrisoarea.

Cernea a ieșit. Informațiile date de poștaș mă puseseră pe gînduri. Acum înțelegeam de ce comunicarea telefonică fusese semnată de „Neti", stăpînul infernului la sumerieni. Naum fusese avertizat că îl aștepta moartea. Concluzia era ușor de tras : Naum fusese, fără îndoială, asasinat. Probabil din cauza asta banditii nu părăsiseră încă Bucureștiul și nu mai plecaseră spre țara lor. Mai trebuia să se răfuiască și cu acest Naum.

Trebuia să-l anunț imediat pe Bota. De vreme ce Naum fusese asasinat de două zile, înseamnă că banditii avuseseră timp să dispară, iar noi pluteam iarăși în întuneric.

Cernea s-a întors și a dat scrisoarea dirigintelui. Acesta mi-a oferit-o, rugîndu-mă să semnez de primirea ei.

— Normal trebuia să obțineți ordonanța procuraturii ca să vă dau scrisoarea, mi-a spus dirigintele. Dar acum adresantul fiind mort, iar expeditorul necunoscut... n-are rost s-o țin degeaba...

— Am luat plicul și l-am privit în zare. Hîrtia dinăuntru părea albă, imaculată, fapt care m-a pus pe gînduri.

Înainte de a ieși din biroul dirigintelui, l-am rugat pe Cernea să-mi spună cum arăta individul care-i ceruse scrisoarea.

— Păi, cum să vă zic, era cam neguriu la față. Semăna din partea lui Naum. Cred că sînt rude.

— Dacă a văzut că nu-i dați scrisoarea, a încercat să... ?

— Înțeleg ce vreți să spuneți, a zis Cernea. Bineînțeles. S-a oferit să-mi dea ceva. Dar la mine nu merg de-al d-astea.

Cernea s-a oprit așteptînd parcă o întărire din partea mea că procedase bine.

— Ca să scap de el, i-am spus că n-am nici o scrisoare pentru Naum.

— A fost vorba numai de scrisoare sau și de altceva: mandat poștal, colet... ?

— N-a întrebat decît de scrisoare. I-am promis, pînă la urmă, să-i dau scrisoarea care va sosi pe adresa lui Naum. Promisiune așa, ca să scap de el. Am rămas înțeleși să mă mai caute. Nu mi-a dat nici un număr de telefon, nimic. Asta m-a făcut să intru și mai abitir la bănuieli. Știți ce cred eu ? Că scrisoarea conține vreun act prin care se stabilește, în caz de deces, cui să-i revină averea lui Naum.

— Foarte bine ați făcut că nu l-ați refuzat pe omul acela am spus. I-am lăsat tovarășului diriginte numărul meu de telefon. Vă rog să mă chemați de îndată ce individul acela reapare. Și... să-i dați o întîlnire, pentru a-i înmîna scrisoarea.

— Păi... care scrisoare ? Că o luați dumneavoastră.

— O să v-o dau înapoi, de îndată ce aveți nevoie de ea... în cazul că vă întîlniți cu individul acela.

Procedasem astfel pentru a-i îndepărta bănuielile lui Cernea și ale dirigintelui. Cei doi puteau crede că e vorba, așa cum spusese poștașul, de un act important pentru rudele lui Naum.

— O ultimă întrebare, tovarășe Cernea. Știți cumva dacă azi îl înmormîntează pe Naum ?

Poștașul a ridicat din umeri.

— Poate. Cine să spună ? Că pe bătrîn, pe mort, l-au luat încă de ieri rudele și l-au dus.

— Rudele ? Păi spuneați că trăia singur cuc.

Poștașul a zîmbit.

— Păi, da ! Aici, în București. Dar au venit niște rude din provincie. Astea l-au luat să-l îngroape acolo, la ei. L-au dus și gata.

Am mulțumit pentru informații și am pornit grăbit spre „cartierul general", la Bota acasă. Vizita de la garaj nu-mi adusese nici o satisfacție. Aceasta, de la poștă, fusese plină de surprize. Aveam ce-i raporta maiorului Bota ! Speram ca, din nou, să-l scot din calmul lui obișnuit, datorită veștilor pe care i le aduceam.

•

Era ora unu și jumătate. Cerul se acoperise pe neașteptate de nori și, din clipă în clipă, se părea că va începe să plouă, așa că am grăbit pasul pînă la prima stație de troleibuz. Toc-

mai mă urcasem, cînd am avut impresia că o văd pe madam Zahan. Se afla la intersecţia bulevardului Republicii cu strada Onceşti. Stătea de vorbă cu o femeie a cărei înfăţişare mi s-a părut cunoscută. Prezenţa menajerei profesorului, la această oră, pe stradă, era destul de neobişnuită.

Nu ştiu ce m-a determinat să cobor la prima staţie şi să pornesc grăbit înapoi. Madam Zahan şi prietena ei nu puteau dispare atît de repede încît să nu le întîlnesc. Din nenorocire, a început să plouă. Văzduhul vuia sfîşiat de fulgere. Am fost nevoit să mă adăpostesc. Bubuiturile erau tot mai dese. Negura care se lăsase era şi mai mult sporită de pînza ploii. Zgîlţîite de vînt, crengile copacilor de pe bulevard se izbeau unele de altele, lăsînd să cadă spre pămînt o mulţime de frunze. În mai puţin de cinci minute, burlanele clădirilor duduiau sub clocotul apei din streaşini. Pe partea carosabilă a străzii se formaseră adevărate pîraie.

Aproape un sfert de oră a ţinut aversa. Ploaia s-a oprit tot atît de repede pe cît începuse. Am ieşit din locul unde mă adăpostisem şi am pornit în direcţia în care o văzusem pe madam Zahan. Aproape de Ministerul Agriculturii, de pe străduţa laterală care ocolea prin spatele spitalului Colţea, a ţîşnit, gata să mă izbească, o maşină de culoare neagră. Era un taxi. În clipa următoare, am simţit că mi se taie respiraţia : deşi maşina se îndepărta cu repeziciune spre piaţa Rosetti, am putut să-mi dau seama că lîngă omul de la volan se afla femeia cu care stătuse de vorbă madam Zahan, iar pe banca din spate se afla chiar mama lui Ady. Probabil că femeile intraseră în strada aceea laterală ; fiind surprinse de ploaie, se adăpostiseră, ca şi mine. De îndată ce ploaia stătuse, se grăbiseră să plece, luînd un taxi.

M-am urcat şi eu într-un taxi şi am dat adresa maiorului Bota. Pe drum mi-a venit o idee. Am cerut şoferului să oprească în dreptul unui telefon publiic şi am coborît. Din păcate telefonul era defect. Am căutat altul, pierzînd minute preţioase. În sfîrşit, am dat peste un aparat care funcţiona. Am format numărul de apel al profesorului Ştefănescu.

— Alo ! Pe cine căutaţi ? am auzit glasul menajerei.

N-am spus nimic. Am închis. M-am uitat la ceas. Din clipa în care zărisem getaxul cu cele două femei trecuseră aproape douăzeci şi cinci de minute. Menajera avusese timp să ajungă acasă. Dar dacă nu fusese ea în maşină ? Dacă mi se păruse ?

„Ce stupid am fost că n-am luat numărul de circulație al mașinii !“ mi-am spus.

M-am urcat din nou în taxi și peste zece minute sunam la ușa apartamentului în care locuia maiorul Bota.

o

Șeful meu se afla în salon. Era de nerecunoscut. Obrazul îi se umflase și mai tare.

— De data asta, măscaua și-a făcut de cap, a spus Bota, încercînd s-o dea pe glumă. Asta mă determină, mînzule, să fug orice relații cu ea. De îndată ce vor înceta ostilitățile și se va bate în retragere, o să mă duc la un specialist în mînuirea ...cleștelui de dinți și lichidez pentru totdeauna conturile cu măscaua.

— De cînd tot spui asta ! a intervenit soția lui. De îndată ce-ți trece, uiți și...

— Ai dreptate, Natalia. Adevărul, mînzule, e că nu sînt ranchinos. Îi uit repede pe cei care-mi fac rău. Dar, de data asta, n-o mai uit pe individa care m-a desfigurat. Și-acum, mînzule, în timp ce soția mea o să pregătească masa, noi vom ține un consiliu în așa-zisul meu birou.

— Azi nu pot rămîne la masă, am încercat să mă eschivez.

— Chiar dacă ești invitat în altă parte, nu face nimic, Raduliene. Știi proverbul : două bătăi strică, dar două mîncări — nu !

De îndată ce am intrat în biroul maiorului, m-am grăbit să-i povestesc șefului meu tot ce aflasem. Ca de obicei, Bota desena pe o bucată de hîrtie tot felul de figuri geometrice, dîndu-le umbre, apoi animale fantastice, cu gîtul lung și aripi, luate parcă dintr-un manual de paleontologie.

— Deci Naum a murit. Straşnic ! Iar ni s-au tăiat niște fire. Bravo ! Bine lucrat ! Cel puțin pentru moment, sîntem iarăși dezorientați și plutim în negură.

— Sînt sigur că e vorba de un asasinat.

— Asta trebuie cercetat, Raduliene.

Nu îmi mai zicea „mînzule“, semn că de-acum lui Bota nu-i mai ardea de glumă.

— Va trebui să vorbești cu medicul care a constatat moartea. Să dai o raită pe la casa lui Naum, să vezi ce spun ve-

cinii și mai ales vecinul care l-a descoperit pe Naum mort. Cele ce mi-ai spus acum schimbă complet datele problemei. Dacă va fi nevoie, vom deshuma cadavrul.

— Cu condiția să știm unde e îngropat.

— Ce vrei să zici ?

— Rudele lui Naum din provincie l-au luat să-i dea toate onorurile în altă parte.

Bota s-a ridicat fulgerător de la locul său și a azvîrlit creionul cît colo.

— „Rudele din provincie ?„ Care, unde ? Ce mai e și asta? Rănitul de la Eva se volatilizează. Naum e luat de „rudele din provincie"... Fir-ar a naibii de măsea ! Sînt invalid tocmai cînd se înteţesc toate. Acum, poftim : descoperă unde a fost transportat un mort din București ! În care oraș ? Asta miroase a aiureală, Raduliene. „Rudele" astea au vrut să acopere ceva, făcînd să dispară cadavrul.

— Repet : părerea mea e că Naum a fost asasinat.

— Trebuie să vorbești cu doctorul care a constatat moartea.

— Am înțeles, tovarășe maior !

Nu i-am mai spus nimic despre mașina în care mi s-a părut că am văzut-o pe menajera profesorului. Ce rost avea să-i spun din moment ce nu eram sigur ? Fusesem atît de surprins de apariția mașinii, încît nu-mi trecuse prin gînd să-i iau numărul de circulație.

— Am și eu unele veşti, a spus Bota într-un tîrziu, după ce stătuse cufundat într-una din tăcerile acelea prelungi cu care mă obișnuisem. Citește acest raport al miliției din Călimănești.

Am luat raportul respectiv și l-am parcurs cu o curiozitate lesne de înțeles. Din cuprinsul lui am aflat că Doina Ștefănescu fusese internată trei luni la Sanatoriul special B — fapt pe care-l știam de la profesor — și urmase o cură de dezintoxicare, fiind cocainomană. Continua să fie dezechilibrată, moartea soțului ei o afectase profund. După ieșirea din sanatoriu se instalase la Călimănești, locuind pe strada Olt, la numărul 13. Trăia retrasă. Încercase să suplinească pe o profesoară de la liceul din localitate. Doina Ștefănescu era și ea profesoară de istorie — dar renunțase sub pretext că e încă bolnavă și nerestabilită. Din informațiile pe care miliția le putuse culege, reieșea că Doina Ștefănescu pleca uneori de acasă, lipsind două-trei zile, probabil pentru a-și vedea co-

pilul, care era la Bucureşti, la socrul ei. Cei de la secţia de miliţie din Călimăneşti o văzuseră o singură dată — cînd se prezentase pentru a-şi face mutaţia pe buletinul de identitate — dar ne trimiteau o fotografie, identică cu cea de pe buletinul Doinei. În urmă cu trei săptămîni încercase să se sinucidă, luînd o doză mare de luminal. Dar întîmplarea a făcut ca o vecină să aibă neapărat nevoie de ajutorul ei — soţul acesteia trebuia dus de urgenţă la spital, iar vecina nu ştia ce să facă şi cu cine să lase copilul acasă. Profesoara Ştefănescu nu dădea însă nici un semn de viaţă, deşi era înăuntru, iar lampa era aprinsă, ziua în nămiaza mare. Pe masa din sufragerie lăsase o scrisoare prin care explica motivul sinuciderii. O măcina dorul de copil şi nu înţelegea să trăiască mai departe ca o surghiunită. După părerea celor care anchetaseră cazul, profesoara Ştefănescu nu era în toate minţile.

— Ei, te-ai lămurit ? m-a întrebat Bota, văzînd că pun de-o parte raportul miliţiei.

— Da, tovarăşe maior. Bănuiam că Doina Ştefănescu vine la Bucureşti şi îşi vede copilul pe ascuns. Iar dacă lucrurile stau aşa, apoi înclin să cred că azi nu am avut vedenii.

— Adică ?

I-am spus lui Bota cele întîmplate imediat după aversa de ploaie.

— Iar madam Zahan, am încheiat eu, nu-i deloc străină de toate acestea. Probabil că menajera îl scoate pe Mihăiţă la plimbare, ca mamă-sa să-l vadă. Copilul nu are însă voie să-i vorbească, să nu trădeze cumva jocul celor două femei şi profesorul să ia măsuri de izolare a copilului.

— Deocamdată să punem punct la acest capitol, a spus Bota. Unde e scrisoarea pe care urma s-o primească Cristea Naum ?

— Iat-o, tovarăşe maior.

Bota a privit plicul pe o parte şi pe alta. Adresa era scrisă la maşină. Plicul era de culoare albă. Înainte de a-l deschide, Bota l-a privit în zare, întocmai cum făcusem şi eu, apoi, cu un briceag mic, a tăiat o margine a plicului. Dinăuntru a căzut o foaie albă ce proteja un mic cartonaş, de mărimea unei cărţi de vizită. În mijlocul cartonaşului se afla un desen — ca o efigie — format din litere cuneiforme aşezate astfel încît să formeze un cerc, de mărimea unei monede de trei lei.

— Ia te uită ! Parcă ar fi sigiliul de pe un act oficial din epoca modernă ! a exclamat Bota. Ai putea, specialistule, să-mi spui ce vrea să însemne încîrligătura asta de cuneiforme ?

— Să încerc, am spus eu, vrînd să iau cartonașul.

— Atenție ! Nu-l atinge... Ia-l ca pe o fotografie... să nu lași amprente și să nu distrugi amprente, dacă or fi. Poftim și o lupă, dacă crezi, cumva, că te ajută la cercetarea „cuielor" ăstora.

Am cercetat cu atenție efigia. Maiorul mă privea tăcut. Rînd pe rînd am identificat literele. Cînd le-am alăturat, n-am înțeles însă mare lucru. Cuvîntul format din aceste litere nu părea luat nici din sumeriană, nici din română.

— Literele acestea nu spun nimic, am zis. O fi un desen simbolic.

— Deci, nu mai zic nici de „acid", nici de L.S.D. și n-au nici o legătură cu brelocul găsit în taxi. În cazul ăsta, depunem armele și mergem la masă.

N-am răspuns. Continuam să cercetez literele cu lupa.

— S-ar putea, totuși, combina... De pildă, s-ar putea forma cuvîntul „Abzu", care în sumeriană înseamnă „mare", „ocean". Ar mai rămîne în acest caz, literele T și I. În sumeriană „Ti" înseamnă „a da viață". Deci, medalionul sau efigia aceasta cum vrem să-i zicem — ar putea să conțină cuvintele „marea dă viață".

— Și, prin asta, să descoperim un lucru știut : că viața s-a născut mai întîi în apele mării. Hm ! Crezi că vreun nebun s-ar fi obosit pentru atîta lucru, trimițînd scrisoarea, apoi umblînd s-o recupereze ?...

— În total sînt treisprezece litere, tovarășe maior. Ele pot fi combinate în fel și chip, conform formulelor din analiza combinatorie. Practic, e greu de dat un răspuns imediat.

— Mda, ai dreptate. Pînă una alta, voi trimite acest plic la serviciul special, să fie cercetat cu atenție.

Maiorul a dat un telefon la serviciu și a cerut să vină un curier.

— L-aș duce eu, tovarășe maior, m-am oferit.

— Dumneata nu poți să pleci, mînzule. Ești... prizonier. Ia-ți gîndurile de la o evadare. Nu pleci din casa asta decît după ce luăm masa.

După ce am mîncat la maiorul Bota, am pornit hotărît să fac o vizită pe strada Calomfirescu. Era ora patru. M-am dus mai întîi la sectorul de miliție, pentru a lua unele date și, însoțit de doi milițieni, un tînăr ofițer și un plutonier mai în vîrstă, am pornit spre casa cu numărul 310. Speram să găsesc un cît de mic indiciu în legătură cu apartenența lui Naum la banda care sustrăgea fotografiile profesorului Ștefănescu și care — de-acum eram convins — se ocupa cu traficul de stupefiante.

„Dacă Naum a primit o scrisoare similară cu aceea de la noi atunci, în casa lui, trebuia să dau de urma scrisorii primite"...

Împreună cu doi milițieni am intrat în curtea casei lui Naum. Locuința acestuia era încuiată.

— Rămîneți aici, am spus însoțitorilor mei. Mă duc să vorbesc cu vecinii lui Naum.

— Pînă una-alta să cercetăm magazia de colo, a propus ofițerul de miliție, care mă însoțea, arătînd spre o magazie care se afla în fundul curții. E descuiată.

— Bine, am aprobat eu. Duceți-vă împreună. Pînă atunci, eu am să stau de vorbă cu vecinii. Poate știe cineva unde-i cheia.

Doream să vorbesc cu vecinul care-l găsise mort pe Naum. Dar care era acest vecin ? Cel din dreapta sau cel din stînga casei în care ne aflam ? Răspunsul mi l-am dat singur, privind acoperișurile caselor. Doar pe unul dintre acestea se afla o antenă de televizor. „Acesta-i vecinul care mă interesează", mi-am zis, amintindu-mi de faptul că, în seara morții sale, Naum fusese așteptat la televizor.

Am bătut la poarta casei cu antenă și, în curînd, dinăuntru a ieșit un om în vîrstă, uscățiv, care șchiopăta puțin. I-am spus cine sînt și de ce voiam să vorbesc cu dînsul.

— Poftiți înăuntru, a zis omul, binevoitor. E zăpușeală a naibii ! Haideți în casă. Ori, poate vreți să stați afară, sub bolta de viță ?

— Rămînem afară, am spus.

Ne-am așezat la o măsuță. Era umbră și destul de răcoare. Interlocutorul meu s-a prezentat. Îl chema Pascu.

— Vă interesează cum s-au petrecut lucrurile cu vecinul ?

— Păi, să vă spun, a început interlocutorul meu, nu înainte însă de a cere soției sale să mă servească cu citronadă. Duminică după-amiază a fost la noi la televizor — a văzut meciul de fotbal dintre Cehoslovacia și Ungaria — apoi, pentru că era o pauză de o oră între emisiuni, a spus că se repede pînă acasă să scoată de la pivniță niște vin. Toată după-amiaza se plînsese că-l cam doare inima. De aceea, eu i-am zis : „Dar lasă-l păcatelor de vin, că o să bem altădată, cînd o să te simți mai bine, nea Cristea !“ El n-a vrut să mă asculte. S-a dus și... dus a fost. Văzînd că nu se întoarce, m-am temut că a căzut cumva pe treptele pivniței, că era bătrîn omul... Cînd colo, el stătea într-un fotoliu, din hol. Destupase sticla și băuse un pahar. Sticla cu vin era pe masă. Paharul gol. „Ai băut cu sete“ am zis eu. Dar, nici un răspuns. M-am apropiat și mi-am dat seama că nea Cristea murise.

— Pe cine ați anunțat, tovarășe Pascu ?

— „Salvarea“. Dar au venit degeaba. Doctorul care l-a examinat a declarat că-i mort de-a binelea și a plecat, că era foarte grăbit, se întîmplase un accident de circulație pe lîngă noi. Nu știam cum să procedăm. Eu cu nevastă-mea m-am ocupat puțin să-i facem mortului cele de cuviință. Împreună cu încă un vecin. Știam că e înscris la asigurări și aveam de gînd ca luni în zori să mergem acolo, să... în sfîrșit ! Norocul, dacă-i pot spune așa, e că pe la zece seara a sosit din întîmplare o rudă de-a dînsului, de-a mortului, un nepot. Venise din provincie. Zicea că e nepot de soră. Vă închipuiți : nu-l văzuse de zece ani pe nea Cristea ! Ce durere pe dînsul ! Omul ne-a comunicat că dorința bătrînului a fost, din totdeauna, să fie îngropat în orașul său natal și că el, nepotul deci, are de gînd să-l ducă acolo. După o vreme, a plecat la hotel că, zicea, era rupt de oboseală. A doua zi au sosit cei de la pompe funebre, trimiși de nepot cu cosciug și, mă rog, cu ce trebuie. Nepotul lui nea Cristea a scos autorizație de înmormîntare și, pe la prînz, a venit cu o mașină, l-a luat în fugă pe nea Cristea și l-a dus.

— Din ce oraș spunea că venise nepotul lui Naum.

— Uite asta am uitat să-l întreb. L-a luat și l-a dus cu o dubiță, un „teve“, de la pompe funebre.

— Mai era cu cineva ?

— A, nu. Eu mi-am făcut datoria : am încuiat casa și, din cînd în cînd, mă mai uit să n-o prade cineva...

Aflasem un lucru important : că acest vecin al lui Naum nu anunțase pe nimeni despre moartea bătrînului. „Ruda din provincie" apăruse din senin. Nu mă îndoiam că individul care venise fusese trimis de „marele preot".

— Orice om are ciudățeniile lui, am zis. N-ați observat la nea Cristea nimic deosebit ?

— Deosebit ? Nu. Adică... știu și eu ce să spun ? Uneori îl găseam privind la microscop. Știind că fusese farmacist, asta nu mă mira. Pentru farmacist microscopul e ca ciocanul pentru fierar. Și-i mai plăcea ceva : să pescuiască. Uneori, lipsea de acasă și două zile. Se ducea la baltă, la pește. Noroc nu prea avea la pescuit, că nu prea aducea pește.

— Puteți să-mi descrieți ruda aceea din provincie ?

— Era un vlăjgan zdravăn, cam de treizeci de ani. La față semăna la culoare cu mortul, și vorbea cam peltic, cum vorbesc sau mi se pare mie că vorbesc grecii. El s-a dus cred la asigurările sociale și a făcut rost de bani... În fine, a umblat toată dimineața. Descurcăreț băiat ! A promis că revine peste cîteva zile. Îl aștept...

I-am spus că voiam să cercetez casa lui Naum și Pascu mi-a oferit cheile.

— Nu știți ce s-o fi făcut cu sticla aceea de vin și paharul din care a băut mortul ?

— Cum să nu, tovarășe locotenent ?! Le-am pus eu bine. Stați că vin și eu cu dumneavoastră. Să vă arăt unde le-am pus...

Însoțit de Pascu, am reintrat în curtea lui Naum.

— Sînt cu doi milițieni, am spus. S-au dus să vadă ce e în magazia din fundul curții. Că era deschisă...

Am intrat în casa lui Naum. Aspectul exterior de casă bătrînească contrasta cu mobila modernă dinăuntru. Pascu s-a dus țintă în camera dinspre stradă și a căutat după sobă.

— Ei, drăcie ! Paharul nu mai e aici ! Nici sticla... Cine le-o fi luat ? Știu bine că le-am pus după sobă. Am povestit și tînărului care l-a luat pe nea Cristea cum l-am găsit pe mort și i-am arătat paharul și sticla...

Ieșind în curte, m-am îndreptat spre magazia unde intraseră cei doi milițieni. Am intrat.

— Sînteți aici ? am întrebat.

— Da... da... Păcat că nu-i lumină ca lumea în magazia asta, care-i un adevărat depozit de vechituri. E însă ceva curios. Veniți să vedeți, a spus unul dintre cei doi.

M-am apropiat. Cu lanterna-breloc am încercat să luminez ungherul unde se aflau cei doi milițieni.

— Aici e o grămadă de cărbuni, vedeți ? m-a întrebat ofițerul.

— Da.

— Sub cărbuni, am dat însă de un praf roșu. Parcă ar fi praf de cărămidă. Am descoperit asta cînd am ieșit afară să vă caut. Am văzut praf roșu pe cisme. Or eu mă împiedicasem de bulgări de cărbuni. Dacă mi-am dat seama că n-ați venit încă, am reintrat împreună cu tovarășul plutonier să văd ce-i cu praful ăsta. Am scormonit și... uite aici...

Locotenentul de miliție mi-a întins o bucată de argilă, de formă dreptunghiulară. N-a fost nevoie s-o cercetez cu multă atenție. Dintr-o privire mi-am dat seama că era o tăbliță cu scriere cuneiformă.

Pascu ne aștepta în ușă.

— Plecăm, am spus însoțitorilor mei. Împreună cu vecinul lui Naum, tovarășul Pascu, am vizitat și locuința. Mi-am terminat misiunea.

Vecinul lui Naum a încuiat ușa casei, a tras poarta și ne-am despărțit, nu înainte însă de a-l ruga să anunțe la sectorul de miliție dacă revine ruda lui Naum.

— Iertați-mă, a spus Pascu, dar... m-ați făcut curios. S-a întîmplat ceva, că faceți cercetări ?

— Nimic deosebit, tovarășe Pascu. Vecinul dumneavoastră a murit și am fost sesizați că n-are cine să vadă de lucrurile lui, pînă la apariția moștenitorilor. O să luăm măsuri să sigilăm și să încuiem poarta...

•

De îndată ce m-am despărțit de locotenentul și de plutonierul de miliție, am făcut semn unui taxi și am cerut să mă ducă la stația de salvare. Era ora șase fără un sfert. Știind că la „Salvare" există oricînd mediei de serviciu, speram să pot cerceta fișierul cazurilor de duminică seara.

Am găsit cu ușurință fișa de înregistrare a decesului lui Cristea Naum. Tocmai se schimbau turele de serviciu, așa că am putut să-l găsesc chiar pe medicul care constatase moartea. Acesta nu avea nici un dubiu în privința cauzei care determinase moartea bătrînului.

— Naum a avut un puternic șoc cardiac. A murit subit.

— N-ați văzut pe corpul lui urme de lovituri... traumatisme ?

— Nu. Nimic. De-altfel, ce rost avea să-l mai examinez ? Sînt cardiolog. Mi-am dat seama, dintr-o ochire, că omul avusese o sincopă cardiacă. Murise de cel puțin o oră. Am lăsat actul de constatare a morții pentru primăria sectorului și am plecat. Aveam și alte cazuri în seara aceea. Între altele, și un accident de circulație, cu trei victime. Nu-mi puteam permite luxul să stau lîngă un mort, cînd niște răniți aveau nevoie de ajutor.

— E de la sine înțeles, am spus eu.

— Dar ce-i ? S-a întîmplat ceva. Există vre-o suspiciune în legătură cu moartea lui Naum ?

— Există bănuieli că a fost asasinat. Otrăvit.

— Naum otrăvit ? Exclus ! S-ar fi văzut pete la nivelul pielii. Ori, n-a fost cazul. Pot băga mîna în foc că nu a fost otrăvit. A avut, pur și simplu, un șoc cardiac. Asta-i tot ! Am examinat sute de asemenea cazuri. Nu sînt un începător în materie. Pentru a risipi orice îndoială, dispuneți să se facă o autopsie.

— Da, da. Vom face o autopsie, dacă va fi nevoie, am spus eu și, luîndu-mi la revedere, am plecat.

Era gata să mă duc la Bota, să-i spun cele aflate, cînd mi-a venit altă idee : să dau o fugă la primăria sectorului.

Funcționarul de la ghișeul de evidență a populației nu mi-a putut da nici o relație deosebită. Venise cineva la el cu constatarea medicului de la stația de salvare, iar el eliberase autorizația de înmormîntare. Procedase ca de obicei. Nimic deosebit.

— Un moment, tovarășe locotenent, a spus funcționarul cînd era gata să plec. Dacă-mi aduc bine aminte, omul care a venit după autorizație m-a întrebat unde se poate obține, urgent, o mașină pentru a transporta mortul în provincie.

— Nu știți în ce oraș voia să-l ducă pe Naum ?

— Ba da. Zicea că la Baia-Mare.

— Mulţumesc. Bună ziua !

La Baia Mare ? Un grec să fie dus pentru a fi înmormîntat tocmai la Baia Mare ! Mi se părea de-a dreptul ciudat. Totul era de natură să arate că Cristea Naum fusese asasinat de cel care se intitula „Neti" sau „marele preot", iar asasinul voia să deruteze cercetările.

Comisese vreo greşeală „marele preot" ? Una singură, poate, care însă din fericire se soldase cu bine pentru el : dorind cu orice chip să ia cadavrul lui Naum, stătuse cam prea mult în strada Calomfirescu. Riscase. Dacă noi am fi descoperit mai devreme adresa lui Naum, puteam pune mîna pe acest aşa-zis „nepot din provincie". De ce riscase, totuşi, atît de mult ? E drept, în cursul nopţii stătuse cît stătuse lîngă mort, apoi — potrivit celor relatate de Pascu — se dusese la hotel şi, fără să mai apară, trimisese de la pompele funebre cele necesare, în principal, cosciugul. Revenise pe la ora unsprezece şi luase mortul. La ultima apariţie stătuse doar cîteva minute. Dar asta ar fi fost suficient pentru a-l prinde dacă aveam, mai devreme, unele informaţii.

„De ce a riscat atît de mult ? De ce a vrut să ia neapărat cadavrul lui Naum ? Ce era dacă descopeream că individul a fost asasinat ? Nimic ! Un fapt divers. Atunci, de ce a vrut să-l ia pe Naum ? Nu cumva Naum făcea parte din vreo sectă religioasă care-şi recuperează morţii pentru cine ştie ce ritual păgîn, condus de un „mare preot" ?

•

Iată întrebările pe care mi le puneam în seara zilei stînd, ca de obicei, în şezlongul din balconul garsonierei mele. Se făcuse ora opt cînd a sunat telefonul. Am bănuit că e maiorul Bota.

— Mînzule, trap-trap, la mine. Un prieten de la „special" vine să-mi comunice rezultatul analizei scrisorii. Vino că... vino şi cu dicţionarul profesorului. M-a avertizat că a descoperit secretul... oului lui Columb. Hai-hai !

Mi-a trebuit cam o jumătate de oră pînă să ajung la maior acasă.

— Încă n-a venit prietenul meu de la „special". Dar trebuie să pice din clipă în clipă.

Chiar atunci s-a auzit soneria de la intrare și Bota s-a grăbit să deschidă.

— Bună seara, Ovidiului, a spus noul venit, un maior înalt. A trebuit să te vizitez, că la telefon nu puteam să-ți spun ce am descoperit.

— Foarte bine că ai venit. Ia loc. Doar așa ne mai vizităm și noi, Anghele, că altfel ai nevoie de invitație specială. Îl cunoști pe Radulian ?

M-am prezentat și maiorul mi-a întins mîna.

— Ați făcut vreo descoperire... ceva amprente pe scrisoarea pe care v-am trimis-o ?

— Amprente ? Nu ! Altceva. Mai interesant.

— Adică ?

— Te avertizez însă, Ovidiule, că descoperirea noastră, a celor de la serviciul special, te costă douăzeci și cinci de pești. Și nu orice fel de pești. Exotici !

Bota l-a privit chiorîș.

— Da, da, a reluat Anghel. Degeaba te uiți la mine ca la unul pus pe glume sau care nu-i întreg la minte. Te costă, repet, douăzeci și cinci de pești descoperirea noastră. Și asta din cauza scrisorii pe care mi-ați trimis-o. Glumă-neglumă, peștii din acvariul aflat în biroul meu au dat ortul popii. Și iată cum...

Îl ascultam cu sufletul la gură.

— Înainte de a cerceta scrisoarea, am așezat-o pe acvariu. O pală de vînt a împins-o însă și un colțișor al cartonașului a intrat puțin în apă, deoarece acvariul nu este complet acoperit. Ei bine, a fost destul ca un colțișor din cartonaș să intre în apă pentru — să zicem — trei-patru secunde și... peștii și-au dat duhul în mai puțin de cinci minute.

— Înseamnă că acest cartonaș e otrăvit, am spus eu, regretînd imediat că m-am vîrît în vorbă, deoarece maiorul Bota și-a ciupit obrazul sănătos.

— Da. Și încă ce otravă ! a exclamat Anghel. Una dintre cele mai rapide și mai eficace. Colțișorul cartonașului s-a udat doar puțin, dar a fost suficient ca cei cincisprezece litri de apă să fie infectați, iar bieții pești să se întoarcă, frumos-frumușel, cu burta în sus. Acum, doi laboranți fac cercetări să determine despre ce otravă este vorba. S-au oferit singuri să rămînă la lucru, pînă mai tîrziu. Cred că mîine dimineață vom avea rezultatul.

— Interesant, a murmurat Bota. Asta înseamnă, Raduliene, că Neti s-a ţinut de cuvînt şi l-a trecut pe Naum peste Styx. Cu ajutorul unei otrăvi şi... printr-o scrisoare anterioară acestcia, dar cu acelaşi conţinut... S-au găsit şi amprente pe cartonaş ?

— Nu. Parcă ţi-am mai spus, a răspuns maiorul Anghel. Ei, şi-acum, îmi daţi voie să plec ? De azi dimineaţă n-am fost acasă. Mîine, dacă vii la serviciu, te rog, Ovidiule, să treci pe la laborator.

— Mai începe vorbă ?

•

După plecarea maiorului Anghel, Bota şi-a ţuguiat buzele şi a început să-şi treacă alene mîna prin părul alb-argintiu. După o tăcere prelungită, m-a întrebat, pe neaşteptate, cum îi era obiceiul :

— Ei, ce zici de asta, mînzule ?

— Ce să zic ? Eram convins că Naum n-a murit de moarte bună. Zeul Neti i-a avertizat, de altfel, telefonic pe... Ardeleanu, crezînd că vorbeşte cu Naum. Şi nici o amprentă ! A lucrat cu mănuşi acest zeu... Dar dacă e vorba de o sinucidere? Dacă Naum a băut otrava de bună voie ?... Neti a venit la el, i-a servit-o...

— Ai fost azi după-amiază pe la locuinţa lui Naum ?

— Tocmai voiam să vă spun ce am aflat. Acum avem dovada sigură că acest individ, Naum, făcea parte din bandă. Iată, aici, un „facsimil", dacă-i pot spune aşa, dintr-o tăbliţă cu scriere cuneiformă. Facsimilul a fost găsit sub un morman de cărbuni, care acoperea o grămadă de praf roşu.

I-am povestit, de-a fir a păr, tot ce aflasem în după-amiaza zilei, atît de la vecinul lui Naum, cît şi la primăria sectorului. Am încheiat, bineînţeles, cu întrebarea care mă chinuise toată seara :

— Nu înţeleg de ce „marele preot", a riscat atît de mult ! Ce-i trebuia cadavrul acestui Naum ? Pentru vreun ritual de-al lor ? O fi aparţinut vreunei secte acest fost farmacist ?

Maiorul Bota desena, ca de obicei, ascultîndu-mă cu atenţie. În cele din urmă, a azvîrlit creionul şi s-a ridicat de la biroul său.

— Cred că ai prins, cum se zice, firul afacerii, mînzule. Dacă vom putea să dăm răspunsul la această întrebare, ne-am

apropiat cu paşi uriaşi de deznodămînt. Deocamdată, continuăm să plutim în întuneric.

— Ştim sigur că Naum a fost otrăvit sau s-a otrăvit. Descoperirea celor de la „special", dispariţia paharului din care Naum a băut şi multe altele, sînt de natură să ateste acest lucru. Chiar şi mesajul telefonic transmis lui Ardeleanu : *„Vei primi iar prin poştă. Curaj. Neti"*. I se cerea lui Naum curaj. E clar pentru ce ! „Curajul" sinucigaşului. Curaj pe care un „mare preot" îl cere unui credincios de rînd.

— Nu cumva crezi că Naum făcea parte din vreo sectă orientală ?

— Înclin să cred că da. „Marele preot" i-a hotărît pieirea şi i-a trimis prin poştă necesarul pentru a lichida cu cele lumeşti. Adică o scrisoare otrăvită. Naum, se vede treaba, a ezitat, a întîrziat să se execute. Atunci, „marele preot" i-a trimis o a doua scrisoare. Între timp însă, Naum s-a hotărît şi, folosind *prima* epistolă, s-a îndreptat spre Nirvana. Cea de a doua scrisoare era însă pe drum. Trebuia retrasă... De ce ? Iată o altă întrebare cheie. Pentru a ascunde că Naum a fost obligat să se sinucidă ? Ei, şi ? Părerea mea, tovarăşe maior, e că sînt şi alte motive pentru care se caută recuperarea scrisorii.

— Evident. Cu asta sînt de acord. Chestiunea cu Nirvana şi... alte lucruri care mi le-ai spus acum sînt deocamdată de domeniul fanteziei. Oricum, te admir pentru logica ta. Faci progrese, mînzule... Mda. Mda. Trebuie să aflăm de ce a riscat „marele preot", Neti — cum vrem să-i zicem — şi de ce se umblă cu limba scoasă după scrisoare.

Bota şi-a privit ceasul.

— E ora zece, mînzule. Destul pentru azi. Ai alergat ca un cal de curse : la poştă, la profesorul Ştefănescu, la garaj unde acesta îşi are maşina, ai urmărit o fantomă care poate n-o fi fost fantomă, dar a dispărut cu un taxi, ai descoperit o tăbliţă cu cuneiforme la Naum într-o magazie, ai fost la primăria sectorului... Curse multe, Raduliene. E drept, cu rezultate. Mîine sper să vin la serviciu. Chiar dacă voi avea o figură nu prea simetrică. Durerea m-a mai lăsat...

Înainte de a pleca, m-am oprit o clipă :

— Vinovat de întîrziere e Ion Ardeleanu. El ne-a ţinut în loc cercetările, tovarăşe maior.

— Nu înţeleg...

— Da. Ion Ardeleanu. Dacă tînărul ne-ar fi dat telefon imediat ce a primit mesajul lui Neti, — duminică după-amiază — eram, cum se zice, pe „fază". Recuperam mai devreme scrisoarea şi descopeream totul cu o zi mai devreme — poate ieri, tocmai cînd Naum era luat şi transportat în provincie.

— Totul e posibil, mînzule. Descopeream însă cu o... condiţie : dacă maiorul Anghel ar fi pus ieri scrisoarea pe acvariu şi în clipa aceea ar fi bătut vîntul să înmoaie cartonaşul în apa în care se zbenguiau peştii. Altfel...

Am zîmbit. A zîmbit şi maiorul Bota.

o

A doua zi dimineaţa, cînd am ajuns la birou, maiorul Bota se afla acolo. M-a întrebat cum am dormit, apoi s-a cufundat în citirea corespondenţei sosite în absenţa lui.

Începusem să-mi pun ordine în notiţele luate în ultimele zile, cînd a sunat telefonul. Cel care mă chema vorbea înăbuşit. Mi-a fost greu să înţeleg imediat cine era.

— Alo ! Alo ! Cine sînteţi ? am întrebat.

— Eu... Cernea... factorul poştal. Cu tovarăşul Radulian, vă rog.

— Dumneata eşti, tovarăşe Cernea ? De la poştă, da ?

— Eu, eu.

— Aici Radulian. Bună ziua ! Ce s-a întîmplat ?

— Am nevoie de scrisoare. Omul care voia scrisoarea aceea mi-a telefonat să întrebe de dînsa. I-am spus că o am la mine, aşa cum m-aţi învăţat dumneavoastră. El zicea să i-o las într-un plic, la post-restant. Am zis că nu. Atunci mi-a propus să ne întîlnim deseară la ora opt jumate la Bordei, la restaurantul de la lacul Herăstrău.

— La ora opt şi jumătate ?

— Da. Să mă duc ? M-aş duce, cum ziceţi şi dumneavoastră, dar n-am scrisoarea la mine, că v-am dat-o.

— Aşteaptă puţin la telefon, tovarăşe Cernea, am spus, apoi m-am adresat maiorului Bota, cerîndu-i părerea.

— Vei avea scrisoarea, mînzule, după-amiază. Fixează un loc de întîlnire cu Cernea, pe la ora opt deseară, ca să-i dai scrisoarea.

Am reluat receptorul și i-am comunicat poștașului că o să-i returnez plicul pe care mi-l dăduse în ziua precedentă.

— Ne întîlnim la ora opt, în fața sălii de sport Floreasca. Îți voi aduce scrisoarea. La revedere.

Am pus receptorul în furcă.

— Ești convins că individul acela va veni, mînzule?

— Dacă are nevoie de scrisoare...

— Cum ai proceda, dumneata, dacă ai fi în locul lui?

Am rămas cîteva clipe pe gînduri.

— În primul rînd, nu m-aș duce țintă la nea Cernea. L-aș lăsa să aștepte, să-mi dau seama dacă poștașul e urmărit sau nu, dacă-i în legătură cu cineva care ar putea să intervină cînd i-aș cere scrisoarea. După ce m-aș convinge că nu-i o cursă, m-aș apropia.

— Dar dacă ai vrea să fii și mai în siguranță?

— Știu eu? Poate că nu m-aș apropia deloc de Cernea, l-aș lăsa să aștepte pînă s-ar plictisi și ar pleca, apoi l-aș urmări de la distanță și i-aș cere scrisoarea în altă parte, surprinzîndu-l. Aș evita astfel o cursă ce mi s-ar întinde pe acolo pe la Herăstrău.

— Raționamentul e bun, Procedează în consecință.

— Vă asigur că individul n-o să ne scape.

— Dacă o să-și facă apariția. S-ar putea, foarte bine, să fi renunțat la scrisoare. Nu cred, e drept, într-o astfel de minune, dar...

— Orice e posibil, am spus eu, zîmbind.

Botea și-a încruntat sprîncenele negre care contrastau puternic cu părul alb-argintiu apoi a rîs, înveselit.

— Dacă mă lasă în pace măseaua asta, o să vin și eu, Raduliene.

— M-aș simți mai... liniștit, am spus.

— Hotărîrea o va lua prăpădita asta de măsea. Ah, dacă azi am putea descurca lucrurile ca lumea, tot azi aș fi dispus să-i fac cinstea de a elibera-o din funcție, cu ajutorul unui clește...

Aproape o jumătate de oră a domnit o liniște deplină în biroul nostru. Bota se juca desenînd figuri geometrice, cărora le dădea umbre și, din cînd în cînd, își trecea mîna prin păr.

— Băiete, plutim totuși în necunoscut, a rupt el, în sfîrșit, tăcerea. A trecut aproape o săptămînă de la întîmplarea din

Ferentari şi, ce-i drept, nu pot spune că batem pasul pe loc, dar înaintăm ca melcul şi mereu sîntem în contratimp, devansaţi. Ştii, parcă-i un făcut : cînd ne apropiem de ţintă, trebuie să intervină ceva care să ne oprească. Asta îmi aminteşte de un basm, de o joacă de copii. Din nenorocire, aici nu-i o joacă. E drept, corespondenţa cu Nippurul a încetat. Profesorul n-a mai primit nimic în ultima vreme. Dar noi nu ne putem opri cu ancheta aici. *Sublata causa, tolitur efectus.* Nu mai vin scrisori, nu se mai fac substituiri. Dar acum ne interesează în mod special să lămurim toate întîmplările legate de aceste cuneiforme. Tare aş vrea să-l cunosc pe nepotul lui Naum. A apărut la timp, nepoţelul...

— Adevărat.

— Ştii la ce concluzie mă duce asta, mînzule ?

Am aşteptat ca Bota să-mi spună.

— Că înainte de a bea paharul cu otravă, — să zicem că la cererea „marelui preot" aşa cum beau proscrişii în antichitate — Naum a avut grijă să dea un telefon nepoţelului, să anunţe că moare. De ce a făcut asta ? Poate fiindcă nimănui nu-i place să zacă, neştiut de nimeni, chiar dacă-i mort, într-o casă pustie ?

— Dacă nepotul a fost însuşi „Marele preot" ? Naum o fi vrut să-l anunţe că a executat ordinul, să-vină să-l ia.

— Crezi că Naum ăsta era un fanatic, un budist sau mazdaist, care se supune orbeşte ?

— Sînt aproape convins, am spus eu.

— Oricum, Naum se asigurase că o să-l caute cineva : vecinul. Acest vecin cumsecade n-a anunţat însă pe nimeni, în timp ce nepotul a venit la momentul potrivit. Nu ţi se pare curios ?

— Da, da, am răspuns.

S-a auzit o ciocănitură în uşă şi în încăpere a intrat maiorul Anghel. Era bine dispus şi, de la bun început, hotărît să glumească.

— Salut voios, tuturor ! Am venit să vă anunţ o mare bucurie, Ovidiule, a spus noul venit, dînd mîna cu Bota, apoi cu mine. Nu mai e nevoie să cîntăm prohodul peştilor exotici. Ai scăpat de plată.

Avea maiorul Anghel un fel al lui de a te pune pe foc, de a-ţi aţîţa curiozitatea, ca nimeni altul !

— Ce vrei să zici ? a întrebat Bota serios, fără pic de zîmbet.

— Repet : nu mai e nevoie să le cîntăm prohodul peștilor exotici. Și știi de ce ?

A așteptat ca Bota să-i răspundă. Acesta a tăcut însă.

— Pentru că s-a produs o minune.

— Ești pus pe glume, azi, Anghele.

— Da' de unde ! Asta e adevărul-adevărat. S-a produs o minune și peștișorii au înviat. Înviat !

Bota a făcut ochii mari.

— Cum, adică ? a întrebat el, uimit de-a binelea.

— Nu exagerez cu nimic. Ieri, cînd am venit la tine, cei douăzeci și cinci de pești erau morți, pluteau cu burta în sus. Acum cinci minute, cînd am intrat în biroul meu, peștii se zbenguiau de mama focului, de parcă n-ar fi fost niciodată morți. Au înviat, pur și simplu. Drept urmare, au mîncat două pungulițe cu purici de apă.

Bota nu-l mai asculta. Se ridicase în picioare și se îndrepta spre ușă.

— Stai, Ovidiule, unde pleci ?!

— În laborator la voi. Vreau să văd și eu peștii.

— În laborator e nevoie să vii pentru altceva, mult mai important.

Dispăruse orice urmă de zîmbet de pe chipul lui Anghel.

— Scrisoarea aceea și-a dezvăluit adevăratele secrete. Nu otrava cu care e îmbibat cartonașul este adevăratul secret. Dar, hai la laborator. N-ar strica să vină și locotenentul Radulian.

I-am urmat cu o curiozitate lesne de înțeles. Poate că, în sfîrșit, aflam de ce banda voia cu orice preț să recupereze scrisoarea.

•

Maiorul Anghel ne-a condus în biroul său și, după ce ne-a arătat peștii, a chemat doi tineri laboranți care, după cîte știam încă din ajun, se ocupaseră cu cercetarea scrisorii. După ce ne-au fost prezentați, — unul dintre ei avea, după părerea mea, aceeași vîrstă cu mine — a luat hîrtia ce se aflase în plic pentru a proteja cartonașul.

— Am studiat la microscop, centimetru cu centimetru, milimetru cu milimetru, conținutul plicului, tovarășe maior. Și, iată ce am descoperit: aici, pe hîrtia aceasta albă se află o pată mică de cerneală. Un... purceluș, cum îi ziceam la școală. Privit la microscop... poftiți și vedeți... purcelușul acesta spune ceva...

Tînărul a potrivit hîrtia și a reglat microscopul. Bota a privit cîteva clipe, apoi s-a întors spre mine:

— Raduliene, e ceva care te privește direct. Niște simpatice litere cuneiforme.

Am privit la microscop și am început să silabisesc literele.

— O clipă, să le notăm, a spus Bota. Așa. Începe...

— D... a...i...n...a...i...n...t...e...l...a...z...a...h...c...i...f...r...u...

— Asta-i tot?

— Da.

— Ia să vedem cum sună, a spus Bota. Da... adică *dă înainte la Zah... cifrul*. Hm! Cine-i Zah? N-o fi cumva nepotul? Și cum, adică, înainte? Înainte de ce? De a muri?

Vorbea într-un limbaj pe care maiorul Anghel și cei doi laboranți nu-l înțelegeau.

— Mai degrabă cred că-i vorba de Zahan, am spus eu.

— Zahan? Zahan, zici? Totul e posibil, mînzule. Deocamdată însă aici și-a vîrît coada Scaraoțchi, Mitridate și... zău că și Shakespeare!

De-acum nu-l mai înțelegeam nici eu pe Bota. Redevenise omul pe care-l cunoscusem la începutul colaborării noastre. Vorbea iarăși în șarade.

— Puteți să-mi spuneți, s-a adresat Bota celor doi laboranți, cu ce otravă a fost îmbibată scrisoarea?

— Aloka pagna. E o otravă vegetală, de proveniență orientală, a răspuns tînărul care pînă atunci tăcuse. E foarte puternică... Dovada: în cîteva secunde, înghițind o doză infimă, peștii au pățit-o.

În clipa aceea a sunat telefonul. Cineva întreba dacă maiorul Bota se afla la laborator.

— Da, sînt aici, a răspuns Bota. Unde? A, da. Foarte bine. O să fiu la spital într-o jumătate de oră. Complet? Revenit complet? Bravo!

— E vorba de... Mitică? am întrebat eu.

— Fără întrebări, mînzule ! Îmi pare rău, dar sînt nevoit să plec. Aşadar, cartonaşul din scrisoare ne spune că Abzu — marea, în sumeriană — este dătătoare de viaţă adică „Ti" — iar purceluşul roagă să fie transmis cifrul „înainte" de ceva, unui oarecare Zah. Perfect ! Din nenorocire acest „Zah" e o persoană necunoscută pentru noi. La revedere. Mulţumesc, Anghele. Felicitări, băieţi, descoperirea voastră e deosebit de importantă. Ştim, în sfîrşit, de ce se umblă după scrisoare : pentru că are şi un mesaj, pentru că vorbeşte şi de un oarecare Zah...

Glumea sau vorbea serios ? Era un simplu raţionament sau un înveliş verbal care ascundea o ironie fină, dată fiind situaţia în care ne aflam ? Nimeni n-ar fi putut spune. Un lucru este aproape cert, însă : Bota începuse iarăşi cu... fachirismele sale. După o perioadă de acalmie — cauzată, poate, şi de boală — începuse să se precipite, să acţioneze cu repeziciune, să răspundă în doi peri încît nu ştiai ce să alegi, să facă drumuri misterioase — ca acestea de pildă, la un spital al cărui nume nu-l spusese, să vadă un prieten care, după toate aparenţele nu era Mitică, singura dintre cunoştinţele noastre care avusese, în ultimele zile, nevoie de spitalizare.

Înainte de a ieşi, Bota s-a întors spre mine.

— Raduliene, să fii gata de plecare. Poate azi, poate mîine, facem o excursie. Să ai pregătit tot ce e nevoie pentru o deplasare de douăzeci şi patru de ore. Te rog să mă aştepţi în birou. Adică, nu ! Mai întîi dă o fugă la garajul unde profesorul îşi ţine maşina şi vezi ce mai e cu ea. Apoi... Anghele, te rog frumos să-mi confecţioneze băieţii tăi o scrisoare identică cu asta pe care aţi studiat-o cu microscoapele voastre. Cînd e gata, o laşi pentru mine la poartă. Bine ? Mulţumesc.

Dădea dispoziţii, formula cereri, cu o grabă neobişnuită.

— Şi, încă ceva, Raduliene : interesează-te la direcţia vămilor, la tovarăşul director Deciu, dacă are vreo veste pentru mine. Cred că într-o oră sînt înapoi. La revedere.

•

În drum spre garaj, recapitulam în gînd ultimele evenimente.. Un lucru îmi era clar : scrisoarea transmitea un mesaj în legătură cu un cifru. Ce fel de cifru ? Asta n-o puteam şti

încă. Răspunsesem, parțial, la una din cele două întrebări. Mai rămînea să aflăm, cît decît, pentru ce „marele-preot" a ținut cu tot dinadinsul să-l îngroape pe Naum undeva în provincie, riscînd să fie văzut și chiar arestat. „Oare Bota a mirosit ceva sau e pe cale de a prinde un fir în legătură cu aceasta a doua întrebare ? Probabil. Prea a intrat, dintr-odată, în mare „alertă", mi-am zis eu.

Paznicul garajului mă cunoștea de-acum.

— Mașina-i tot aici, tovarășe, a spus el. Nu s-a mai urnit de mult.

— De data aceasta am venit la dumneavoastră, am zis eu, cu gîndul s-o văd cum arată. Aș putea să... ?

— Cum să nu ! Intrați. E aici, în boxa a treia, din dreapta. E deschis. Intrați.

N-am mai așteptat încă o invitație. Am deschis ușa boxei și m-am apropiat de mașină. Era, într-adevăr, un fiat 1500, de culoare vișinie. I-am privit cadranul de bord. Mașina rulase abia zece mii trei sute de kilometri.

— E aproape nouă. N-a făcut decît vreo zece mii de kilometri. Păcat că a fost lovită în accidentul acela. Ei, dar e frumos reparată, am zis eu, privindu-i cu atenție aripile, capota. Nici nu se cunoaște.

— Ce să se cunoască ? Nu înțeleg.

— Că a avut accident.

— Accident ? Mașina asta ? Iertați-mă, dar eu nu știu nimic. Acum, de curînd, a avut accidentul ?

— Puțin înainte de Anul Nou.

Paznicul garajului a făcut o strîmbătură de om mirat.

— Cred că vă înșelați, tovarășe. Mașina asta n-a avut niciodată accident. Sînt paznic aici de un an și ceva. Știu sigur că n-a avut nici un bucluc. Și-apoi, se vede pe ea. Are vopseaua originală. Dacă ar fi avut o reparație...

Eram nevoit să constat că omul avea dreptate. Atunci, unde era încurcătura ? Ce mașină condusese George Ștefănescu, atunci cînd își găsise moartea ? Iată o nouă întrebare care se adăuga altora rămase fără răspuns sau cu răspunsul numai pe jumătate. Poate că Ion Ardeleanu nu văzuse bine, acolo la Eva, în noaptea aceea. De unde putea să-și dea seama, mai ales că ploua cu găleata și era întuneric beznă, că mașina era de culoare roșie sau vișinie, cum spusese el ? Poate se înșelase și

asupra tipului mașinii. Nimic nu era exclus. Iar noi ne bazasem cercetările noastre pe afirmațiile — poate eronate — ale studentului chemat la magazinul Eva printr-o glumă telefonică !

M-am întors la serviciu și am dat un telefon la direcția vămilor, căutîndu-l pe tovarășul Deciu. Centralista mi-a dat legătura.

— Alo ? Tovarășul Deciu ?

— Da.

— Din partea maiorului Bota. Mi-a ordonat să vă dau un telefon și să întreb dacă aveți vreo comunicare pentru dînsul.

La capătul celălalt al firului s-a auzit o șușoteală. Probabil că interlocutorul meu întreba ceva pe cei din biroul său.

— N-aveam nimic încă. Și s-ar putea să nu avem. I-am explicat tovarășului maior că e greu să aflăm așa, bătînd din palme. Baloturile mici nu prea sînt prinse în evidența noastră. Și chiar dacă sînt trecute ele apar în registre destul de tîrziu.

Nu înțelegeam o iotă din ce îmi spunea acest Deciu. M-am străduit însă să reținexact expresiile folosite, pentru a i le reproduce lui Bota. Eram convins că maiorul nu mă pusese să dau telefon de florile mărului. Din răspunsul omului de la vamă înțelesesem doar că e vorba de un balot care-l interesa pe maior și că nu erau prea multe șanse de a se afla ceva.

Așteptîndu-l pe Bota am mai făcut un drum pînă la laborator. Subordonații maiorului Anghel pregătiseră plicul care semăna, ca două picături de apă, cu cel pe care mi-l dăduse poștașul. Cartonașul original, cu efigia aceea formată din litere cuneiforme, ca un ban de trei lei, se afla sub un clopot de sticlă. Am cerut voie să mai privesc o dată la microscop hîrtia care-l protejase, dar n-am putut descoperi nimic nou. Am studiat, de asemenea cuneiformele care alcătuiau efigia. Erau unsprezece. Eu folosisem șase, duducînd două cuvinte : „*Abzu*“ și „*Ti*“, adică „marea dă viață“. Mai rămăseseră cinci litere, pe care oricît le-aș fi combinat, nu dădeau nici un înțeles.

— Nu vă iese pasiența ? m-a întrebat laborantul acela înalt, care bănuiam că e de o vîrstă cu mine.

— Nu. Mai am cinci litere : C, T, U și de două ori A. Oricum le-aș combina, nu dau nici un cuvînt ca lumea, cu vreun înțeles.

— Aşteptaţi un moment. Am un coleg, matematician sadea. Vă aplică imediat analiza combinatorie : „atîtea elemente luate cîte două, cîte trei, cîte patru, cîte cinci". Vă va face o listă. Cred că pînă la ora prînzului e gata.

I-am mulţumit şi am plecat în biroul meu, luînd falsa scrisoare pentru poştaşul Cernea şi am pus-o pe biroul lui Bota, care încă nu venise, deşi se apropia ora prînzului. Începeam să cred că nu se dusese numai la spital, ci şi în alte locuri. La spital nu putea sta atîta vreme. Plecase din sediu de aproape trei ore.

Deodată, mi-am amintit că Bota îmi ceruse să fiu gata de drum. Eram obişnuit cu asemenea dispoziţii şi puteam să mă pregătesc în cîteva minute. Trebuia să dau o fugă pînă acasă să-mi iau o pijama, obiecte de toaletă şi alte mărunţişuri. Am anunţat secretara.

— Dacă mă caută şeful, să-i spuneţi că sînt acasă, să-mi pregătesc cele necesare pentru plecarea în misiune. Revin într-o jumătate de oră.

— Bine, tovarăşe locotenent. Îi voi comunica.

Abia ajunsesem acasă, că a sunat telefonul.

— Alo, mînzule ! Eşti gata de drum ? m-a întrebat Bota.

— Gata.

— Bine. Atunci... odihneşte-te puţin şi pe la ora trei să fii la mine acasă. Ai dat o raită pe la garaj ? Ai telefonat lui Deciu ?

— Am făcut şi una şi alta. Deciu nu are, deocamdată, nimic pentru dumneavoastră şi a spus că este foarte greu să afle. Ei nu prea ţin evidenţa baloturilor mici. Chiar aşa a spus.

— Dă-a ? Şi... la garaj ?

— Am descoperit o chestiune care mă pune pe gînduri. Maşina profesorului n-a produs, în viaţa ei, nici un accident.

I-am explicat lui Bota, în amănunt, ceea ce aflasem de la îngrijitorul garajului şi ce constatasem eu însumi.

— Ai trimis înapoi dosarul la Miliţia din Piteşti ? m-a întrebat Bota.

— Nu.

— Păi trebuia să-l cam trimitem fir-ar a naibii de afacere ! Ne-au căutat, la telefon, dar secretara n-a ştiut ce să spună. Va trebui să dăm noi un telefon la Piteşti să ne scu-

zăm. Ce-ar fi să faci dumneata o comandă ? Adică, nu ! Mai bine cer eu și dacă pînă la ora trei nu-mi dă legătura la birou, cer să mi-o dea acasă, la mine. La revedere !

o

Zilele de sfîrșit de iunie din anul acela începeau cu un cer înceţoșat, cunoșteau o perioadă toridă în jurul prînzului urmată uneori de averse, apoi se înstăpînea un calm atmosferic ce dura pînă în faptul serii, cînd ziua agoniza prelung. Din balconul garsonierei mele verdele intens al copacilor din jurul observatorului astronomic reușea să reducă parcă tăria luminii solare, care spre prînz îți lua ochii. Maiorul Bota îmi recomandase să mă odihnesc. Preferam să privesc panorama ce mi se oferea din balcon. Era, în ciuda căldurii, destul de odihnitoare.

Cu puțin înainte de ora trei am plecat la Bota, luîndu-mi și servieta de voiaj. Maiorul mă aștepta cu vădită nerăbdare.

— Am să-ți dau niște veşti, mînzule. Am vorbit cu Piteștiul. Un plutonier de la serviciul circulației ne roagă să-l ajutăm să cîștige un pariu.

Bota a rîs. Am zîmbit de formă, neștiind la ce se referea maiorul, dar vrînd să-i arăt că nu sînt indiferent la cele ce îmi spune. Obrazul fachirului se dezumflase aproape de tot.

— Da, mînzule. Ne roagă să-l ajutăm să cîștige un pariu, pe care l-a făcut cu toți șefii lui. Se cîștigă pariuri și din chestii de circulație. Mai ales cînd ai memorie bună. Ei, era să uit : stai să dau un telefon. La ora trei am promis că telefonez la spital.

Zicînd acestea, a ridicat receptorul și a format un număr.

— Alo ! Maiorul Bota. Cu doctorul Măgură. Dumneavoastră sînteți ? Cum se simte ? Bine ? Poate vorbi ? Încă nu ? Bine... Bine... voi reveni peste două ore.

Bota s-a întors spre mine.

— Încă un telefon, mînzule. Te rog să mă scuzi. Alo ! Alo ! a spus șeful meu, de îndată ce a format un nou număr Cu tovarășul director Pantea. Maiorul Bota. Alo ! Tovarășul Pantea ? Bună ziua. Cum ? La ora patru va fi gata ? Semnată și parafată ? Bine, vă mulțumesc. Lăsați totul la portarul dumneavoastră. La ora cinci va veni cineva să ia plicul. Mulțumesc foarte mult. Bună ziua.

Bota și-a ridicat brațele ca un om aflat la ananghie.

— Încă un telefon, mînzule. De data asta, la noi, la serviciu. Alo ! Bota la telefon. Tovarășe, la ora cinci poate să meargă curierul la adresa pe care i-am dat-o, să ridice plicul. Mi-l aduce direct mie. Da, acasă. Te rog să notezi că pot fi găsit la domiciliul meu, pentru orice comunicare urgentă. Mulțumesc.

Bota a închis și s-a așezat pe un fotoliu, în fața mea.

— Spuneați de Pitești, de un pariu, am zis eu.

— A, da. Lasă că îți spun altă dată. Nu-i chiar atît de urgent, a răspuns Bota, văzînd că soția lui intrase. Natalia, sînt gata de atac. Am o foame de lup !

•

După masă, ne-am ocupat, pînă la ora patru și jumătate, de organizarea „cursei" de la Herăstrău, apoi am plecat la fața locului, împreună cu un coleg, locotenentul Pop. La ora șase eram iar la Bota. Așezați în fotolii confortabile, cu cîte un păhăruț de coniac în față, am privit la televizor repriza a doua a unui meci de fotbal. Eram, după părerea mea, într-o situație confuză. Așteptam să se întîmple ceva ? Ce așteptam ? O comunicare urgentă ? De ce mi se spusese să fiu gata de plecare ? Și, unde urma să plec sau să plecăm ?

Cît a durat meciul, Bota nu mi-a vorbit decît de sport. Parcă o făcea anume ca să-mi atîțe curiozitatea în legătură cu convorbirea pe care o avusese cu miliția din Pitești. Hotărît să nu-i pun întrebări — știam că nu-i place asemenea lucru din partea unui subordonat — tăceam, nu fără a simți eă încetul cu încetul o stare de enervare punea stăpînire pe mine.

— Deci, încă două puncte pentru olteni ! a spus el, la încheierea meciului. Mai vrei un coniac ? O cafea, cumva ? Natalia, fă-ne te rog două cafele. Noi sîntem acum ca piloții de vînătoare, care stau gata de decolare în orice moment. Trebuie să avem capul limpede... E ora șapte și un sfert. Te pomenești că intrăm în acțiune abia la noapte sau mîine.

Soția maiorului Bota s-a dus să pregătească cele două cafele.

— Ascultă, mînzule, a spus pe neașteptate Bota. Ți-am rămas dator, pare-se cu... Piteștiul. Îmi place că știi să te stăpînești, să nu întrebi. Asta-i calitatea pe care ți-am recunos-

cut-o de la începutul colaborării noastre. Ei bine, o să-ţi spun ce e cu acel pariu. Un plutonier, de la evidenţă, a primit azi pe la ora zece o comunicare în legătură cu un accident. A scris repede datele ce i se comunicau şi, deodată, a exclamat: „Păi asta-i maşina morţii, dom'le!" „Ce vrei să zici?" l-a întrebat şeful lui. „Păi maşina asta a mai făcut un accident. Şi tot unul grav!". Plutonierul şi şeful lui au vrut să cerceteze, să afle adevărul, dar ia dosarul de unde nu-i!

— Asta înseamnă...?

— Plutonierul de la evidenţă susţine că maşina fiat 1500 de culoare vişinie, care a făcut un accident la sfîrşitul anului trecut... — maşina condusă de George Ştefănescu — a mai făcut un accident şi aseară, azi-noapte, n-am înţeles bine. Piteştenii ne cer urgent dosarul pe care l-ai luat de la ei. Să confrunte unele date. Plutonierul, recunoscut că are o memorie foarte bună, a făcut pariu că are dreptate. Există însă multe nepotriviri. De aceea, vor dosarul, să meargă la amănunt. Trebuie să-l trimitem mîine, prin curier.

— Plutonierul susţine că... maşina lui George a mai făcut un accident? Exclus!

— O fi greşit... Oricum, datoria noastră era să trimitem mai de mult dosarul. Plutonierul a făcut un pariu teribil: dacă n-are dreptate, va merge pe jos distanţa Piteşti-Bucureşti în timpul concediului de odihnă! Straşnică glumă!

Soţia lui Bota a intrat, aducînd cafelele şi a ieşit imediat.

— Mînzule, sînt în culpă, a continuat Bota. Am uitat să-ţi dau ceva: un plic pe care l-a adus un tînăr de la laborator. Zice că e o problemă de analiză combinatorie.

I-am explicat lui Bota despre ce e vorba.

— Bravo. Ia să vedem lista. Măi, să fie! Zeci de combinaţii! Crezi că înseamnă ceva?

— În limba română, nimic deosebit; cuvintele tava, vata... am spus eu, parcurgînd combinaţiile de cîte patru litere, apoi pe celelalte. Poate că în sumeriană să însemne ceva. Dicţionarul este aici. L-am lăsat ieri.

— Bine. Caută.

Maiorul Bota îşi privea mereu ceasul. La o vreme, s-a dus la telefon şi a cerut să i se dea legătura cu ofiţerul de serviciu.

— Nici o comunicare pentru mine? a întrebat el. Nu. Totul e pregătit de plecare? Cum? Colonelul Badea ne-a

aprobat elicopter ? Bravo ! Vom fi, oricum, la înălțime ! Comunică-mi imediat ce ai vreo veste. La revedere !

Bota a închis și s-a întors spre mine.

— Aș vrea să-ți aud părerea, mînzule, într-o anumită chestiune. Să presupunem că „marele preot" vrea să-l păstreze pe Naum pentru un anumit ritual — asta, acceptînd teoria ta, privitor la sectele budiste, mazdaiste, Nirvana și așa mai departe. Dacă ai fi „marele preot", cum l-ai păstra pe Naum pe căldurile astea ?

— Păi, știu eu ? Într-un frigider, desigur. Într-o instalație mare.

— Asemenea instalații nu se găsesc oriunde, așa-i mînzule ? Undeva însă ele sînt obișnuite ! Ia gîndește-te. „Abzu", „Abzu".

— Pe mare ? A, da ! Vapoarele au asemenea...

— Bun ! Pînă aici, totul este excelent. Acum, dă-mi te rog fițuica aceea pe care ți s-au înșirat cele cinci litere combinate în fel și chip. Ia să vedem.

Bota a luat hîrtiuța și s-a oprit în dreptul a două cuvinte.

— Uite aici. Cele cinci litere alcătuiesc o combinație interesantă. CTA VA. Nu-ți spun nimic aceste două cuvinte ?

— Primul, da ! Parcă-i prescurtarea de pe tăblițele automobilelor de Constanța. Al doilea cuvînt...

— Ar putea să însemne începutul de la vapor. E clar ?

M-am uitat la Bota cu vădită admirație.

— Credeți că... „marele preot" l-a dus pe un vapor ?

— Sînt aproape convins. Hai să repetăm ce era pe cartonaș : ABZU TI CTA VA. Asta înseamnă, *marea care dă viață, Constanța, vapor*". Și, iată aici ceea ce am primit cît timp ai fost plecat. O autorizație de control semnată în alb de directorul Pantea. Stai ! Încă n-am terminat. Iată încă o comunicare. Citește-o. Mi-a întins o bucată de hîrtie pe care am citit cîteva cuvinte : „Se confirmă furtul de la arhiva municipiului, în ceea ce vă interesează".

Am ridicat din umeri.

— Nu înțeleg...

— S-au furat niște documente de export colete. Asta nu-ți spune nimic ? Chiar nimic ? Ei, dar ce tot îți privești ceasul ?

În clipa în care îmi punea această întrebare, a sunat telefonul.

— Da. Maiorul Bota. Cum ? A sosit Mahomad Zahan ? Cu avionul de Istanbul ! Bine. Altceva ? Ce spui ? Turnu Se-

verin ? Nu mă interesează. Drum bun. Unde ? Constanța ? Asta da... Da... da... asta mă interesează. Plec peste o jumătate de oră de-acasă. Acum e ora șapte și jumătate. Colonelul Badea a ordonat să se decoleze la nouă ? Bine !

— Și eu sînt gata, am spus. Nu credeți că e cazul să... să ne ocupăm de Ady ?

— Acum ? În nici un caz, mînzule ! N-avem vreme de pierdut. Plecăm cu elicopterul.

— Eu trebuie să ajung la Herăstrău. Dacă vreți să-mi dați scrisoarea aceea... V-am lăsat-o azi, pe masă, la birou. Mă voi duce să-l întîlnesc pe Cernea, îi voi da scrisoarea și-apoi, împreună cu locotenentul Pop vom desfășura acțiunile pentru prinderea banditului.

— A ! Da ! Uitasem ! Ia te uită, dom'le ! Am și uitat de Herăstrău.

Explicația lui Bota părea cel puțin prefăcută ! Cum să uite că pentru seara zilei organizasem o „cursă" să-l prindem pe cel care voia cu orice preț scrisoarea de la Cernea ? Doar pentru asta lipsisem în după-amiaza zilei și mă deplasasem la Herăstrău împreună cu Pop.

— Scrisoarea am dat-o cuiva s-o înmîneze lui Cernea, a mormăit Bota. Cît despre cursa organizată... Regret, mînzule, dar operația o va conduce locotenentul Pop. Cunoaște piesa și își cunoaște... rolul. Ați fost împreună azi... Și-apoi nu-i nici o pagubă dacă Pop va da greș.

Era gata să izbucnesc. M-am stăpînit însă. Cum, adică, nu era nici o pagubă ? Să renunțăm la cea mai mare ocazie de a pune mîna pe un individ din bandă ?

— Da. Nu-i nici o pagubă, Raduliene. În clipele astea, mai important e să facem o excursie pe litoral. Cu elicopterul. Poate că aerul rarefiat, din înălțimi, o să-mi prindă bine și măseaua o să se dea definitiv bătută.

— Cernea ar trebui protejat. Ați luat măsuri să... ? Dacă totuși...

Bota și-a ridicat mîinile în sus, ca pentru a face o mișcare de gimnastică, așa cum avea obiceiul după ce stătea mult pe scaun.

— Cernea va fi protejat, Raduliene. Știi de cine ? Uite, o să-ți spun, cu condiția să nu mă mai bombardezi cu întrebările : va fi păzit de Mitică Toncea, zis Matolu.

— Mitică ? Păi...

— Nici un „păi". Şi fii sigur că îl va păzi destul de bine. Gata ! N-avem timp de pierdut. Pornim spre aeroport. Maşina trebuie să sosească din clipă în clipă.

Am ieşit în stradă, să aşteptăm maşina care urma să ne ducă la aeroport. Comportarea maiorului Bota mă intriga la culme. Ceva îl făcuse să-şi schimbe planul în ultimele ore, cît lipsisem eu. Nu-l mai interesa atît de mult, omul acela care voia plicul de la Cernea. Ce amestec avea aici Mitică Toncea şi de unde reapăruse, aşa, nitam-nisam ? De ce mă lăsase să-mi bat capul după-amiază, organizînd urmărirea „rudei" lui Naum care voia să recupereze scrisoarea ? Şi-acum, ce căutam la Constanţa ? Cadavrul lui Naum fusese vîrît în vreun frigider uriaş ? De cine şi în ce scop ?

•

Nu ştiu dacă aţi călătorit vreodată noaptea cu elicopterul de la Bucureşti la Constanţa. Cel care a făcut această călătorie pe căile nevăzute ale văzduhului n-o poate uita cu uşurinţă. Bărăganul se aşterne ca o mare întunecată, lipsită de valuri, punctată ici-colo de luminile vreunui sat, strînse ghemotoc, de parcă ar fi luminile unor vapoare care alunecă pe apele negre ale mării de sub avion. Cînd şi cînd, cîte o oglindă uriaşă — suprafaţa liniştită a unui lac — trimite spre înălţuri, iradiată, puţina lumină a stelelor. Cînd ajungi în dreptul Cernavodei, ai sentimentul că uriaşul Danubiu şi-a desfăcut braţele ca pentru a implora. Aproape de Constanţa, marea fără valuri mişcătoare a cîmpiei se contopeşte cu adevărata mare — mai puţin întunecată, neliniştită, cu reflexe mereu schimbătoare...

Sumerienii spuneau cerului AN, pămîntului KI, iar vîntului LIL. Cuvinte uşor de rostit, ca nişte exclamaţii de uimire în faţa minunilor lumii : cerul înstelat, pămîntul smălţuit cu flori şi vîntul veşnic în neodihnă.

În timp ce elicea elicopterului se rotea deasupra capetelor noastre, priveam dedesubt, recapitulînd evenimentele din cursul zilei. Cine putuse provoca un nou accident cu un Fiat 1500, cu maşina lui George Ştefănescu ?

Elicea uruia destul de tare, încît era imposibil să vorbeşti cu vecinul din dreapta sau din stînga. Trebuia să strigi, ca să

te faci înțeles, așa că, vrînd-nevrînd, atît eu, cît și Bota eram izolați, cufundați, în propriile noastre gînduri. Oare, la Constanța, urma să rezolvăm, în sfîrșit, enigma clișeelor schimbate ? Presupunînd că Naum fusese urcat pe un vapor, nu încăpea nici o îndoială că „rudele" și mai ales „nepotul" dispăruseră. N-avea rost să-l vegheze pe timpul călătoriei sale pe mare, decît dacă, conform cine știe cărui ritual, Naum trebuia să fie dat hrană peștilor. Mai degrabă înclinam să cred că „nepotul" voia să-l ducă pe Naum în țara lui de baștină și să-l îngroape acolo. Teorîă aceasta era mai verosimilă. Nu cumva Naum era „coletul" pe care-l urmărea Bota, la Direcția vămilor ?

„Chiar dacă ar fi așa, mi-am zis eu, ce rost are să aflăm ce s-a întîmplat cu cadavrul lui Naum !? A fost îmbarcat, pentru a fi trimis în țara lui ? Ei, și ? Drum bun ! „Marele preot" riscase să fie prins și arestat, dar ținuse morțiș să ia cadavrul lui Naum, iar acum, iată că noi riscăm să pierdem o bună ocazie de a prinde pe unul din bandă, acolo, la Herăstrău, pentru nu știu ce idee de-a fachirului. Poate că era mai bine să mergem la Pitești, să lămurim ce-i cu cel de al doilea accident"...

Priveam, din cînd în cînd, spre Bota. Maiorul își luase chipiul de pe cap și își trecea mereu mîna prin părul alb, semn că era adîncit în gînduri. La o vreme, s-a întors spre mine și a zîmbit. Apoi a scos un bloc-notes din care a rupt o bucată de hîrtie, pe care a scris ceva și mi-a întins-o.

„E plăcut cu elicopterul, nu-i așa ?" scrisese Bota.

L-am privit cu un aer uimit. Maiorul mi-a făcut semn să fiu calm. De fapt, ce aș fi putut spune și, mai ales, cum m-ar fi putut auzi în uruitul acela al elicei ?

De data aceasta eram, pur și simplu, dezorientat. În loc să mergem să prindem omul cu scrisoarea, să vedem ce e cu cel de al doilea accident, să-l arestăm pe Ady Zahan căruia — potrivit mesajului din scrisoare — Naum trebuia să-i transmită nu știu ce cifru (nu cumva întîrziase sinuciderea tocmai pentru a-l aștepta pe Zahan, care era plecat din țară ?) deci, în loc să rezolvăm niște treburi deosebit de importante, noi călătoream cu elicopterul, pentru a afla dacă „nepotul" își urcase „unchiul" pe vapor. Spera Bota să pună mîna pe „nepot" ? Oare, acesta, se afla lîngă unchiul lui, veghindu-l ? Presupunea Bota că „nepotul" înlocuise cadavrul lui Naum cu cel al omu-

lui rănit la magazinul Eva din Ferentari și care, probabil, decedase mai tîrziu ?

Întrebări... întrebări... întrebări. Cînd, oare, urma să am răspunsurile ?

o

La ora zece — după aproape o oră de zbor — am zărit luminile „Tomisului". Încă cinci minute și elicopterul a aterizat. O mașină ne aștepta. Am urcat și, cu maximum de viteză, ne-am îndreptat spre port.

După negura din înalturi, luminile Constanței păreau de-a dreptul orbitoare. Am coborît spre piața Ovidiu și, lăsînd în stînga statuia poetului, ne-am continuat drumul spre port, cotind la dreapta. În stînga noastră, cazinoul părea un glob incandescent plantat pe țărm, ca o provocare aruncată apelor întunecate ale mării.

În port ne aștepta un coleg de-al șefului meu, maiorul Șerban.

— Ai aflat ceva ? l-a întrebat șeful meu, după ce a făcut prezentările.

— Aflat. Da' te rog să nu mă grăbești, că eu nu sînt... fachir să fac minuni și nici vaporul nu este avion să dispară în văzduh cît ai bate din palme.

— Bine, bine. Încotro ? a întrebat Bota.

— La dana șase. Veniți după mine.

Peste cîteva minute ne aflam într-o încăpere care aparținea miliției portului.

— Așaa. Acum putem vorbi în liniște. Ia spune-mi ce s-a întîmplat ? a început maiorul Șerban. De la București mi s-a cerut să aflu dacă, în ultimele două zile, au fost îmbarcate pe vreun vapor rămășițele pămînteşti ale vreunui individ, pentru a fi dus în țara lui de baștină și, în caz că aflu, să depistez pe ce vas anume. Nu mi s-a cerut să obțin o autorizație de control.

— O am eu, în alb, a spus Bota. O completăm cu numele vasului...

— Atunci, totul e în regulă. Vom vizita vasul grecesc „Latakia". Trebuia să plece în astă-seară dar, în ultimul moment, ieșirea din port a fost blocată de un remorcher care

s-a... defectat. Înţelegi ? „Defectat", de îndată ce am aflat că la ora şase şi ceva, pe puntea Latakiei, a fost adus un sicriu.

— Avea tot ce-i trebuia pentru plecare ?

— Toate documentele în regulă. Ca orice colet de acest gen. Pe la nouă şi jumătate, ieşirea din port s-a deblocat. Dar noaptea nu se mai fac manevre de plecare. „Latakia" îşi va lua tălpăşiţa mîine dimineaţă, la ora patru, cînd se va lumina.

— Putem merge pe „Latakia" ?

— Îndată ce va veni interpretul, reprezentantul miliţiei portului şi ofiţerul de grăniceri care-i de serviciu. Ascultă, căutaţi pe un oarecare Cristea Naum ? Pe acest nume sînt actele.

— Da. Curios mi se pare că l-au îmbarcat abia azi. Cadavrul a fost luat din Bucureşti de luni dimineaţă, iar azi e miercuri. Unde l-or fi ţinut, pe căldura asta ? Hm ! Nu cumva tot Shakespeare a intervenit ?

L-am privit toţi cu vădită curiozitate. Bota vorbea în şarade.

— Cum adică... Shakespeare ? a întrebat Şerban, gata să-l umfle rîsul.

— N-ai auzit de marele dramaturg ?

— Haida-de, Bota ! Îţi baţi joc de noi ? Cum să intervină Shakespeare ?

— Las' că-ţi explic mai tîrziu. Te rog să-mi spui : ce s-a întîmplat cu rudele care l-au adus pe Naum la Constanţa şi care l-au urcat pe vapor ?

— Păi, au plecat, probabil. De unde să ştiu ? După cîte mi s-a spus, formalităţile de îmbarcare au ţinut zece minute. Mortul avea toate actele în regulă, semnalmentele corespundeau... de mort era mort... Ţeapăn...

După sosirea celor pe care-i aşteptam, ne-am îndreptat spre dana şase. „Latakia" era un vapor de mare tonaj, înalt cît un bloc cu patru etaje. Din cauza încărcăturii — tractoare, autocamioane şi produse chimice româneşti — era cufundat în apă pînă aproape de limita admisă. Grănicerul care făcea de pază la scara pe care se urca pe vapor ne-a salutat şi s-a dat la o parte, văzînd că ne însoţea şeful lui.

Căpitanul vasului, un grec care ştia destul de bine românește, s-a arătat foarte amabil.

— Credeți ke s-a urcat țineva ilegal la bord! Te doriți se kontrolați?

Obișnuit cu protocolul unor astfel de vizite, maiorul Șerban a arătat documentele în baza cărora era autorizat să viziteze vaporul.

— Se chem secund, se ve conduca, a spus căpitanul vasului.

— A, nu! Vă rog să ne însoțiți dumneavoastră. Cineva s-a urcat pe unul din vapoarele ancorate în zona asta. Îl căutăm... Într-o jumătate de oră terminăm.

— A, da? Înțelegem, a spus grecul. Poftiți cu mine. Tot personal dorm...

A inspecta un vas de talia „Latakiei" într-o jumătate de oră, cum spusese Șerban, era o utopie. Am urcat pe punte, apoi la primul etaj. Căpitanul de grăniceri a cerut să se deschidă niște uși — eram convins că tot ce făceam era pură pierdere de vreme — apoi am coborît sub punte, unde se aflau diferite magazii.

În cele din urmă am intrat pe un culoar slab luminat.

— Aici uzina pentru frig... „criouzina", în limba greacă. Temperatur la minus douazeț și ținți grade. Se deschid pentru kontrol?

Maiorul s-a postat în fața căpitanului vasului:

— Domnule căpitan, a spus el, azi pe la ora șase, cu puțin înainte de manevra de plecare, pe vasul dumneavoastră a fost îmbarcat un mort.

— Da, a răspuns grecul. Autorizația este la mine, la birò. Vreț să mergem se aratam?

— A, nu! Vrem să vedem sicriul. În care încăpere este? Acolo unde sînt douăzeci și cinci de grade?

— Nu... Alta, unde mai puțin frig... A doua usa, la stinga.

Zicînd acestea, căpitanul vasului a luat-o înainte. Ajuns în fața ușii cu pricina, s-a căznit să deschidă.

— La dracu! Pu inè * chee care trebui? Domnule graniței, scuzați face aștept, domnule graniței, scuzați... domnule graniței...

Mi s-a părut ciudat că omul vorbea puțin cam tare și rostea mereu cuvintele „domnule graniței", dar am pus totul

---

* Unde este — în limba greacă.

pe seama enervării. În cele din urmă a reuşit să deschidă şi am intrat.

Încăperea era aproape goală. Pe peretele din stînga şi din faţă se aflau nişte lăzi stivuite. Sicriul lui Naum era lîngă peretele din dreapta.

— Nu prea aerisiţi aici, a spus pe neaşteptate Bota. Miroase a tutun. Tovarăşe locotenent major, s-a adresat el ofiţerului de grăniceri, vrei să ordoni soldatului care ne însoţeşte să mă ajute ? Să vîre baioneta aici, să deschidă capacul sicriului ?

Cîteva clipe mai tîrziu, capacul sărea cît colo, iar Bota a strigat tare, încît pînă şi eu m-am speriat :

— Cristian Naum, în numele legii eşti arestat !

Am crezut că Bota înnebunise. Să strigi astfel la un mort ! Şi mai curios mi s-a părut văzînd că-l scoate pe Naum din sicriu. După trei zile, mortul nu mai era ţeapăn...

— Şi altădată să nu mai fumezi cînd eşti mort, a spus Bota. Că miroase în cameră şi te dă de gol.

Căpitanul vasului avea obrajii rumeni. Întîrziase, oare, în deschiderea uşii, în mod deliberat, pentru a-i da timp lui Naum să-şi reia locul în sicriu ? Rostise mereu cuvintele „domnule graniţer", pentru a-l avertiza ? Cine putea să ne spună ? În clipa aceea eram atît de uimit de „învierea" lui Naum, încît nu mă mai interesa nimic altceva.

o

Peste o oră călătoream spre Bucureşti cu acelaşi elicopter cu care venisem. Bărăganul — mare întunecată, fără valuri mişcătoare — dormea. Luminile satelor erau mai rare şi răzleţe, ca nişte faruri pe care o Hecată mînioasă le plantase la întîmplare, pentru a rătăci navigatorii.

Din cînd în cînd priveam cu coada ochiului spre maiorul Bota. Acesta stătea cu ochii închişi. Cristian Naum se afla pe scaunul din faţă, legat de spătarul acestuia. Părea mult mai bătrîn decît era în realitate. Obrajii scofîlciţi îi căzuseră, pielea zbîrcită oferind două adînciturii întunecate. Nu declarase nimic. Nu recunoscuse nimic. Nu-l cunoştea pe profesorul Ştefănescu şi nici pe Mirela Negrea.

Pe aeroportul Otopeni ne aştepta o maşină. L-am luat pe Naum cu noi. Bătrînul se încăpăţîna să nu vorbească. Se apropia miezul nopţii, cînd i-am arătat bucata de argilă ce

reprezenta o parte dintr-o tăbliță cu scriere cuneiformă și pe care o găsisem în magazia din curtea lui.

— Cuneiforme ? Ce-i asta ? A, da ! Nu sînt chiar atît de incult să nu știu ce-s astea, dar e prima oară că văd așa ceva. Eu să scriu în... cuneiforme ? Mă faceți să rîd. E adevărat, am vrut să plec din România. Am rude în Liban. Aici sînt singur.

— Chiar singur, domnule Naum ? a întrebat Bota.

Naum nici nu s-a clintit.

— Singur.

— Exceptînd „nepotul" care te-a adus pe vapor. Puteți să ne spuneți cine-i acest nepot ?

— Îl căutați degeaba...

Bota a zîmbit.

— A trecut granița, nu-i așa ? S-a grăbit să ajungă în... Liban ?

Naum n-a mai răspuns.

— Deci nu știți cine confecționa tăblițele acelea ?

— Nu ! Și vă rog să mă lăsați în pace. Sînt obosit. Voi fi judecat pentru că am vrut să fug din țară. La vîrsta mea... am șaizeci și cinci de ani... se acordă circumstanțe atenuante. Am cerut să plec și nu mi s-a dat aprobare.

— N-ați cerut niciodată așa ceva, domnule Naum. Am cercetat și asta, a spus maiorul Bota.

— Și dacă aș fi cerut, mi s-ar fi aprobat ? a întrebat, cu răutate, Naum.

— Unui om cu conștiința curată — da ! Deci, nu vă simțiți cu nimic vinovat ?

Bota a făcut cîțiva pași prin încăpere, apoi s-a oprit în fața bătrînului.

— Vreți să faceți uitate, unele lucruri domnule Naum. Noi însă sîntem obligați să le ținem minte. Ia gîndiți-vă, acum o săptămînă, joi seara, în fața magazinului Eva din Ferentari, o mașină a lovit un tînăr și, pare-se, s-a și tras în el, cu un pistol cu surdină. Știți, cumva, cine era la volanul mașinii... un Fiat 1500 de culoare roșie sau vișinie ?

— Nu știu despre ce vorbiți. N-am auzit de o asemenea întîmplare.

— Nu cumva erați la volanul acestei mașini ?

— Eu ? A depus cineva plîngere împotriva mea ? Și, în general, a depus cineva... ?

Bota s-a aprins în obraz. A zîmbit sarcastic, disprețuitor. Întinsese lui Naum o cursă și acesta o evitase abia în ultimul moment. Cuvintele lui exprimau ceea ce noi știam de mult: că n-avea cine depune plîngere, deoarece rănitul dispăruse. Banda îl răpise.

— E adevărat, domnule Naum, nimeni n-a reclamat, nici chiar tînărul. Presupunînd că a scăpat cu viață, pînă la urmă..

— V-am spus că nu știu nimic, a răspuns Naum, strîngînd din dinți. Și nu înțeleg de ce mă chinuiți cu întrebări fără nici o noimă, la ora aceasta. Aș vrea să mă odihnesc. Sînt bătrîn.

— Acolo, în sicriu, ați dormit bine, legănat de valuri, nu-i așa? Dar v-am tulburat liniștea. Și dumneavoastră ne-ați tulburat-o pe a noastră, domnule Naum, asta-i nenorocirea! Și-acum nu vreți să răspundeți la întrebări. De pildă, dacă ați fost sau nu la volanul unui Fiat 1500 de culoare vișinie. A cui era mașina? A profesorului Ștefănescu. Aveați o cheie de la garaj? V-a împrumutat cineva cheia? Cum ați reușit să luați mașina profesorului? Știați că joia nu există paznic la garaj? Ați luat-o dumneavoastră sau altcineva?

Naum își încleștase fălcile. Ochii lui cafenii păreau imobili. Abia dacă mai clipea.

— Deci nu știți nimic. Hm! Poate n-ați fost în noaptea aceea la „Eva"... Un lucru însă îl știți sigur. Și va trebui să răspundeți în fața legii.

Fachirul a făcut dinadins o pauză. Apoi a izbucnit, ca un fulger din senin.

— Domnule Naum, va trebui să răspunzi pentru uciderea Mirelei Negrea!

Nici un mușchi nu s-a clintit pe fața bătrînului, de parcă Bota s-ar fi adresat unei statui.

— În ziua de douăzeci și opt august ai pătruns în clădirea unde locuia Mirela Negrea și ai ucis-o, trăgînd cu același pistol cu care ai tras și la Eva. Iată, aici, gloanțele din camera studentei și aici... glonțul găsit la Eva. Sînt identice.

Știam că la Eva nu se găsise nici un glonte. Bota întindea o cursă.

— Pistolul l-ai pus apoi în mîna lui Mitică Toncea, un borfaș, care aducea argilă studentei. După aceea ai telefonat la miliție. Știi că cei de la miliție ți-au înregistrat vocea? Nu

ţi-a dat în gînd să pui o batistă pe microfonul telefonului, aşa-i ?

Bota întindea iarăşi o cursă.

— Mitică Toncea va fi aici, mîine dimineaţă. Te va recunoaşte. N-are rost să mai negi.

Pentru prima oară am simţit că Naum se teme. Preţ de cîteva clipe i-am văzut palma stîngă crispîndu-se, făcîndu-se pumn. Apoi totul a reintrat în normal.

— Nu vrei să răspunzi ? Bine. Atunci să lăsăm totul pe mîine dimineaţa. Eşti bătrîn şi ai nevoie de odihnă, domnule Naum. Aşa e ? Tovarăşe plutonier, s-a adresat el subofiţerului care-l păzea pe arestat, să i se facă o percheziţie amănunţită. Nu mi-ar place să avem surprize. Mitridate avea un adevărat arsenal de otrăvuri şi le ţinea ascunse peste tot... Stai că merg şi eu să supraveghez percheziţia. Rămîi în birou, Raduliene.

o

Abia fusese scos Naum din cameră, că telefonul a sunat. Era ofiţerul de serviciu. Avea o comunicare urgentă pentru maiorul Bota.

— Sînt locotenentul Radulian, am spus. Comunicaţi-mi mie.

— De la Piteşti s-a anunţat că mortul din accidentul care v-a fost anunţat nu poate fi identificat. Nu are nici un document asupra lui.

— Vi s-a comunicat amănunte în legătură cu accidentul ?

— Se pare că individul de la volan era beat, deoarece a intrat berbeceşte cu maşina drept într-un copac de pe marginea şoselei.

— Cînd s-a întîmplat accidentul ?

— Azi dimineaţă pe la ora trei şi jumătate-patru. Adică... acum e trecut de miezul nopţii... Deci ieri dimineaţă.

— Maşina mergea spre Piteşti ?

— Spre Bucureşti. Totul s-a petrecut la kilometrul şaptezeci şi unu, la o curbă. Asta-i tot ce mi s-a spus.

— Cum ? Tot acolo ? În acelaşi loc ! Fantastic ! am exclamat eu fără voie. Scuzaţi... mulţumesc pentru comunicare...

De îndată ce Bota a revenit în cameră, i-am relatat discuţia cu ofiţerul de serviciu.

— Ce vorbeşti, mînzule ! Ei, fir-ar a naibii de afacere, a spus fachirul şi sprîncenele lui s-au răzvrătit parcă, spre fruntea ridată. Deci aşa ; subofiţerul de la Piteşti e sigur că *aceeaşi* maşină a fost angajată în accident... Dumneata pretinzi că la *acelaşi* kilometru şi în *aceeaşi* curbă... Îţi vine să te prinzi cu mîinile de cap ! Ce harababură ! Trebuie să vedem neapărat locul accidentului şi să mergem la Piteşti.

— Acum ?

— Nu. Acum mergem să ne odihnim.

— Nu credeţi că e cazul să ne ocupăm de Zahan ? Şi să vedem ce e cu Cernea ? Aveţi cumva veşti ? Vi s-a comunicat ceva ? Credeţi că...

Bota m-a privit încruntat.

— Parcă promiseseşi să nu mai pui întrebări, mînzule. Nu cred nimic. Vreau să mă odihnesc deocamdată. Vom pleca la drum mîine, după ce vom afla ce s-a întîmplat cu poştaşul şi cu ...o rudă de-a mea, care-i la spital. Bag mîna în foc că la ora asta Mitică e la post.

— Sînteţi sigur că Naum e asasinul Mirelei ?

Mă aşteptam ca Bota să-şi ciupească obrazul sănătos, ca atunci cînd era enervat. Dar acesta a răspuns sec :

— Absolut sigur.

o

În noaptea aceea am dormit buştean. Călătoria cu elicopterul la Constanţa şi prinderea lui Naum avuseseră darul să-mi calmeze nervii. De-acum ştiam, chiar fără ca Bota să-mi dea explicaţii, cum se desfăşuraseră lucrurile şi bănuiam rolul lui Naum.

Începînd înlocuirea fotografiilor şi simţind — poate mai de mult — că sîntem pe urmele lui, Naum a vrut să fugă din ţară, ajutat de complicii săi. Aceştia îi furnizaseră o substanţă otrăvitoare ce dădea stări cataleptice. Medicul de la salvare constatase moartea clinică. Peste cîteva ceasuri, Naum fusese luat de „nepotul" său şi transportat la Constanţa. Probabil că, între timp, bătrînul îşi revenise — ca şi peştii din acvariul maiorului Anghel — şi călătorise pînă la Constanţa ca un om... viu. Altfel nu se explică faptul că miliţia nu văzuse nici o

mașină transportînd un sicriu cu un mort. Cu puțin înainte de plecarea vaporului, Naum își reluase rolul, înghițind iarăși o doză din otrava care-i dădea stări cataleptice. Și, astfel, a fost îmbarcat pe „Latakia", cu acte în regulă.

Acum înțelegeam și explicația lui Bota în legătură cu Shakespeare : Julieta folosise același truc — din păcate cu sfîrșit tragic. Băuse o licoare miraculoasă și toți o crezuseră moartă...

În ziua următoare, Naum trebuia să vorbească. Nu mai avea încotro. Și, fără îndoială, aveam să aflăm cui trebuia să-i predea cifrul „înainte" de a porni în călătoria pe „Abzu". Acum înțelegeam și de ce acea „Abzu" era dătătoare de viață pentru Naum : în timpul călătoriei avea să se trezească. Mesajul din scrisoarea aceea era complet elucidat. Rămînea să aflăm doar cui urma să-i predea cifrul, după lichidarea „sucursalei" traficului de stupefiante...

„Probabil că Naum știa ce doză să ia din acea „aloka pagna", mi-am zis eu. Poate chiar se antrena în acest sens, ca Mitridate, acum mai bine de două mii de ani. Substanța e deosebit de otrăvitoare. Luată însă în anumită cantitate, aloka dă doar stări cataleptice... moartea aparentă. Da. Nu degeaba Naum a fost farmacist. Știa el ceva"...

Cu acest ultim gînd m-am cufundat într-un somn odihnitor.

•

La ora șapte și jumătate, a doua zi dimineața, mă aflam la birou. Bota a sosit cîteva minute mai tîrziu.

După ce am schimbat cîteva cuvinte fără însemnătate, Bota mi-a cerut să văd dacă mașina care avea să ne ducă la Pitești era gata de drum. Șoferul ne aștepta. Cînd am revenit, mi-am dat seama că Bota nu-i în apele lui. Primise probabil o veste neplăcută. Era gata să întreb ce s-a întîmplat dar, în ultima clipă, m-am oprit.

— Deci, totul e gata, Raduliene. Bine. Plecăm imediat. Am anulat confruntarea dintre Naum și Mitică de azi dimineață. Naum mai poate aștepta. Mai ales că Mitică este de negăsit. A dispărut.

Acum înțelegeam de ce era necăjit Bota.

— Poştaşul a dat scrisoarea individului pe care voiam să-l prindem. Individul n-a venit la resturantul Bordei, la Herăstrău. L-a aşteptat pe poştaş chiar în... casă la acesta. Că Cernea stă singur. Şi... Cernea a fost nevoit să-i dea scrisoarea. Noroc că era falsă. Apoi individul a dispărut. Tot ce ţi-am spus am aflat de la Cernea. A telefonat adineauri. Mitică, însă, ia-l de unde nu-i ! Mi-e teamă că i s-a întîmplat ceva. N-a dat nici un semn de viaţă.

— Dacă vreţi să... să-l căutaţi, atunci mă duc singur la Piteşti. Sau plecăm mai tîrziu...

— Să mergi singur la Piteşti ? A, nu ! Mergem împreună. Am fotografia aceea la mine. Vreau să trecem şi pe la Băduleştii de Sus. Poate că doctoriţa de acolo va recunoaşte vreun personaj din fotografie. E drept, mă intrigă dispariţia lui Mitică... Dar nu numai a lui. Ady Zahan nu e nici el acasă ! A lipsit toată noaptea...

„Aşa ne trebuie, era să zic, dacă nu ne-am grăbit să-l arestăm. E drept, am fost la Constanţa, l-am prins pe Naum, dar eu puteam rămîne aici, în Bucureşti şi... ştiam unde să-l găsesc pe Ady !"

— E nouă şi zece. Plecăm, Raduliene. Coboară şi aşteaptă-mă. Mai am de dat un telefon la spital şi gata.

Tot timpul cît a durat drumul pînă la locul accidentului, am făcut fel de fel de presupuneri în privinţa intenţiilor maiorului Bota. Nu ştiu de ce, dar eram convins că Ady Zahan era amestecat şi în accidentul petrecut cu o zi înainte. Stabilisem, în gîndul meu, toată filiera înlocuirii fotografiilor. Zahan era cel care scria tăbliţele, le ducea apoi la Naum care le fotografia şi-apoi le spărgea, transformîndu-le în pulberea aceea roşiatică pe care o găsisem în magazia acestuia, sub mormanul de cărbuni. Înlocuirea fotografiilor revenea Mirelei Negrea, care schimba plicurile. Cînd Mirela a fost descoperită, Naum n-a ezitat s-o lichideze, pentru a feri banda de o eventuală urmărire.

Faptul că Naum era farmacit, medalionul cu inscripţia „acid" găsit la locul accidentului, cît şi folosirea otrăvii care, în anumite doze, dădea stări cataleptice, îmi întăreau convingerea că era vorba de o bandă de traficanţi de stupefiante. Fără îndoială că Naum nu lucra singur. Avea vreun complice care primea pachetele cu haşiş sau heroină din orient şi le expedia în vest. Iar fotografiile de pe tăbliţe constituiau mij-

locul de comunicare între centrală — *„marele preot"* şi sucursala din România. Probabil că se întîmplase ceva deosebit de grav, din moment ce „marele preot" hotărîse să închidă „agenţia" din România, ordonîndu-i lui Naum să-şi lichideze complicii şi promiţîndu-i să-l salveze, după ce acesta va preda cifru lui „Zah", adică lui Zahan. Bătrînul întîrziase să execute partea finală, să bea otrava aceea, deoarece „Zah" nu se afla în ţară. L-a aşteptat cît l-a aşteptat apoi, dîndu-şi seama că timpul trece, iar „VA" de pe „ABZU" aşteaptă, s-a hotărît să folosească metoda... Julietei din piesa lui Shakespeare.

Rămîneau, desigur, multe întrebări fără răspuns : cine era „nepotul" lui Naum, cine fusese accidentat la magazinul Eva din Ferentari, cine era „doctorul" care-l luase pe accidentat, cu a cui maşină fusese Naum la întîlnire. Bota bănuia că luase maşina profesorului Ştefănescu — unde se afla maşina aceea elegantă cu litere arabe pe tăbliţa de număr ? Cîţi dintre membrii bandei se mai aflau în România şi cîţi dispăruseră peste graniţă ?

Trecusem de Titu. Maiorul Bota tăcea. Luasem cu noi dosarul accidentului în care îşi găsise moartea George Ştefănescu pentru a-l aduce la miliţia din Piteşti. Subofiţerul de la evidenţă făcuse un anume pariu. După părerea lui, noul accident fusese comis de aceeaşi maşină. Ori, în ajun, chiar în ziua accidentului, eu văzusem în garaj maşina profesorului...

La kilometrul 71 se afla un miliţian de la serviciul de circulaţie din Piteşti. Maşina se mai găsea încă la locul accidentului. De îndată ce am văzut-o, am exclamat :

— Plutonierul acela de la evidenţa accidentelor a pierdut pariul, tovarăşe maior ! Nu e aceeaşi maşină. Priviţi. Fiatul acesta este de culoare neagră.

— Da. Ai dreptate ! E de culoare neagră.

Am coborît şi am ascultat informarea miliţianului. Maşina ieşise din şosea la curbă şi intrase într-un copac. Nu arăta însă prea deteriorată.

— Ni s-a părut curios, cînd am cercetat, că omul de la volan n-a încercat să frîneze. Nu se văd urme pe asfalt. Nici frîna de mînă n-a fost trasă. Poate că n-a văzut pericolul. Era încă noapte.

— S-a stabilit ora accidentului ? a întrebat Bota.

— Medicul legist a declarat că decesul omului de la volan a survenit la ora trei noaptea.

— Spuneaţi că nu s-a acţionat asupra frînelor ?...

— Exact. Asta nu explică însă efectele reduse ale ciocnirii. Dacă se lovea de copac în plină viteză, maşina ar fi fost foarte deteriorată. Ori, precum vedeţi, nu e ! Comisia de cercetare a ajuns la concluzia că omul de la volan a oprit, pentru un motiv oarecare, în curbă, apoi fără motor — maşina a pornit drept... în copac, a ieşit din şosea, terenul fiind înclinat. Aşa se explică faptul că nu avea viteză mare. Şi nici nu s-a pus frîna.

— Era beat ?

— Medicul zice că nu. Dar eu cred că era beat. Numai un om sub influenţa alcoolului opreşte motorul, nu bagă de seamă că şoseaua este înclinată şi se duce ţintă într-un copac.

Maiorul Bota a examinat interiorul maşinii. Pe perna şoferului existau cîteva urme de sînge, de culoare cărămizie.

— S-au stabilit cauzele decesului ? a întrebat Bota.

— Da. O comoţie cerebrală. Conducătorul auto s-a lovit cu capul de parbriz. Lovitura i-a fost fatală. Sîngele de pe pernă e de la fruntea mortului. N-a sîngerat mult. A murit repede.

Maiorul Bota a cercetat din nou interiorul maşinii. De pe una din perne a cules cîteva fire de păr.

— Cum arată mortul ? E blond ? Are păr lung ? E hippy ? a întrebat el.

— Tipul e mai degrabă roşcat, a răspuns miliţianul. Şi are păr scurt.

— Mda. Roşcat. Poate vopsit roşcat... a murmurat Bota clătinînd din cap, de parcă n-ar fi fost mulţumit de răspunsul miliţianului.

— Şi n-aţi reuşit să-l identificaţi ?

— Nu. N-avea nici un act asupra lui.

— Maşina are număr de Bucureşti. Aţi aflat pe numele cui este înmatriculată ?

Miliţianul şi-a scos un carnet din care a citit :

— George Ştefănescu.

— Aşaa ? Hm ! Cam ciudată chestie. Haide la Piteşti-mînzule ! Mulţumesc pentru informaţii, tovarăşe plutonier. Nu mergi cu noi ?

— Rămîn lîngă mașină. Peste o oră vor veni s-o ducă la un autoservice.

•

În jumătatea de oră cît a durat drumul pînă la miliția din Pitești, fachirul a tăcut, adîncit în gînduri. Cu puțin înainte de intrarea în oraș, s-a întors spre mine.

— Raduliene, prevăd că drumurile noastre se vor despărți aici, la Pitești. Eu îmi voi continua călătoria. Probabil că voi reveni la București cu avionul.

— Am înțeles.

— Bănuiești cine a murit în acest accident?

— Nu știu ce să cred, tovarășe maior. Oare... Ady...?

Fachirul s-a întors brusc spre mine.

— Ooo! Iată o teorie interesantă. Noroc că sîntem la Pitești și incertitudinea va dispare repede. Putem să-l vedem pe mort. E depus la morgă.

La serviciul de circulație ni s-au dat, în linii mari, aceleași informații pe care le obținusem de la miliția nul întîlnit la kilometrul 71. Am predat dosarul pe care-l adusesem și un plutonier mic de statură, cu ochelari, l-a răsfoit grăbit.

— Am cîștigat pariul! Am cîștigat! a exclamat el bucuros, adresîndu-se șefului lui. E aceeași mașină, tovarășe căpitan!

Am zîmbit:

— Greșiți, tovarășe plutonier. Mașina angajată în accident la sfîrșitul anului era de culoare vișinie. Așa scrie și în dosar. Asta e de culoare neagră. E adevărat, tot Fiat 1500, dar negru.

— Am memoria cifrelor, tovarășe locotenent, mi-a spus el. Poftiți. Aceeași serie de motor și caroserie. Culoarea nu corespunde? Păi ce-i mai ușor decît să vopsești o mașină? N-or mai fi putut s-o facă vișinie și i-au tras cu negru. E mai ușor...

Plutonierul exprima un adevăr atît de simplu! Cum de nu-mi trecuse prin minte? Am întors capul spre Bota. Acesta zîmbea, desenînd corpuri geometrice cărora le dădea umbre...

Intrarea medicului legist m-a scos din încurcătură. Acesta era înalt, slab, cu obrajii scofîlciți și pielea feței cenușie, ceea ce m-am făcut imediat să bănuiesc că suferea de ulcer sau de ficat.

— Bine ați venit, domnule doctor, a spus Bota. Avem nevoie de dumneavoastră pentru a clarifica un caz.

Noul venit și-a scos ochelarii și a început să și-i șteargă.

— E vorba de accidentul de ieri dimineață de la kilometrul 71. Vă rog să-mi spuneți: sînteți sigur că omul de la volan a murit din cauza unei comoții cerebrale?

— Da. S-a lovit pe parbrizul mașinii.

— Era beat?

— Nu! Categoric, nu! Procentul de alcool în sînge era foarte, foarte mic. În schimb...

Doctorul a tăcut. Fachirul l-a privit întrebător, așteptînd ca acesta să continue.

— În schimb? a repetat Bota.

— Cred că... cred că omul de la volan, mortul, — că e mort de-a binelea — băuse cam prea multă cofeină. Analiza sîngelui...

— Mulțumesc, domnule doctor. Atîta voiam să știu. Putem merge la morgă să vedem mortul?

— Desigur. Sînteți cu mașina? Vă conduc.

Peste o jumătate de oră ne aflam în fața cadavrului; acesta era acoperit cu un cearșaf. Aveam impresia că trăiesc un coșmar. Toate teoriile mele se învălmășiseră. Capul îmi vîjîia. „Oare, îmi ziceam, în clipa în care doctorul va ridica cearșaful, îl vom vedea pe Ady Zahan?"

Așteptarea mea a durat puțin. Bota a dat repede giulgiul la o parte și am văzut chipul unui om complet necunoscut.

— N-avem de ce să mai întîrziem aici, a spus Bota. Vom ieși, nu înainte însă de a privi o fotografie.

Zicînd acestea, a scos de la piept fotografia pe care o luasem, în prezența lui Mihăiță, din albumul familiei Ștefănescu.

— Raduliene, privește. Spune, care din acest grup seamănă cu mortul?

— Al doilea, de pe rîndul de jos, am spus eu, fără să ezit.

— Şi eu cred la fel. Domnul doctor ce părere are?

— Da, da, el e, a spus doctorul, după ce a privit fotografia.

— Bun. Să ieşim de aici. Ne întoarcem la miliţia oraşului.

Ajungînd iarăşi la serviciul de circulaţie din Piteşti, Bota m-a chemat.

— Aşa cum am prevăzut, mînzule, drumurile noastre se despart aici. Te vei întoarce la Bucureşti, unde vei avea cîteva treburi de făcut.

Bota a scos fotografia şi a pus-o pe masă.

— Deci, mortul e al doilea de pe rîndul de jos. Buun. Să vedem cum se numeşte, ce scrie pe verso. Aşadar: „Grupul de arheologi români, la Nippur, 1959. De la stînga la dreapta, rîndul de sus"... A, uite aici: „rîndul de jos: George Ştefănescu, Mircea Zaharia, profesorul Ştefănescu, M. Zahan"... Deci, mortul se numeşte Mircea Zaharia.

— Zaharia? ! Zah...?

Exclamaţia mi-a scăpat fără voie. Primele trei litere ale numelui acestuia corespundeau cu cele din mesajul descoperit la microscop, în „purceluşul" de cerneală, prin care se cerea transmiterea unui anumit cifru, lui „Zah".

— Da. Mircea Zaharia, a urmat Bota. Acum cred că eşti lămurit, nu-i aşa? Nu-i vorba de Zahan, ci de Zaharia... Iată încă unul din bandă, pe care, din păcate, nu-l mai putem interoga. Rolul lui s-a sfîrşit. A căzut şi el pradă răfuielii bandei? Greu de răspuns. Oricum, pariez că acest Zaharia a fost al treilea bărbat din maşina lui George Ştefănescu. Asta trebuie verificat. În drum spre Bucureşti te vei duce pe la Băduleştii de Sus şi vei arăta această fotografie doctoriţei de-acolo. S-ar putea ca Zaharia să fie chiar de prin partea locului şi, la întoarcerea spre Bucureşti, să se fi oprit acasă, deci să nu fi fost în maşină cînd s-a produs accidentul lui George. Sînt sigur însă că Zaharia procura drogurile Doinei Ştefănescu... Se prea poate să fi avut loc o ceartă în maşină, iar Zaharia s-a dat jos, înfuriat. George a continuat drumul dar, tulburat de discuţia avută, s-a ciocnit de o basculantă...

Îl ascultam aproape fascinat. Lucrurile se legau atît de bine acum, iar Bota făcea încă o dovadă că-şi merită porecla de fachir.

— La Bucureşti vei afla adresa lui Zaharia întrebîndu-l, la urma urmei, pe profesorul Ştefănescu. Vei face apoi o scurtă vizită acasă, la Zaharia. Ştii ce căutăm ?

— Da. Cifrul. Dacă i l-a dat Naum.

— Sînt sigur că i l-a dat ! Dacă nu personal, poate, în ultimul moment, prin poştă. În cazul că nu-l găseşti, vom proceda ulterior la o cercetare sistematică a locuinţei. Un moment : eu voi veni la Bucureşti după-amiază, probabil cu avionul de şase, de la Sibiu. Trimite te rog o maşină la aeroport.

— Am înţeles...

— Şi, pentru că de aici pînă la Bucureşti ai o oră şi mai bine de mers cu maşina, te rog să te gîndeşti la următoarea problemă : oare Mircea Zaharia a murit de moarte bună ?

— Credeţi că... banda... ?

— Nu cred nimic, a spus Bota, ciupindu-şi obrazul stîng, semn că-l contrariase întrebarea mea. Deci te vei gîndi şi la asta. Ajungînd la serviciu, te rog să încerci să afli ce-i cu Mitică Matolu. Iar dacă o vezi pe madam Zahan cînd te duci la profesorul Ştefănescu, întreabă dacă are vreo veste de la Ady. Ei, şi-acum, la revedere !

●

În drum spre Bucureşti am trecut pe la Băduleştii de Sus. Privind fotografia pe care i-am arătat-o, doctoriţa a recunoscut într-adevăr pe cel de al patrulea ocupant al maşinii care poposise la crama gostatului, înainte de Anul Nou. Era Mircea Zaharia. A identificat, de asemenea, pe Ady, pe George Ştefănescu şi pe soţia acestuia.

I-am mulţumit şi am plecat. Pînă la Bucureşti am făcut tot felul de presupuneri în legătură cu moartea lui Zaharia. „Probabil că nu voi găsi cifrul la el, mi-am spus. În ultimul moment „Marele preot" o fi renunţat la serviciile lui Zaharia, l-o fi „condamnat" şi pe el, aşa încît cifrul nu i-a mai fost înmînat sau trimis de Naum. Dar dacă e altceva la mijloc ? Cine e acest Zaharia ? Dacă el însuşi o fi un cocainoman şi a murit sub influenţa drogurilor ? Doctorul de la Piteşti spusese ceva despre marea concentraţie de cofeină din sîngele mortului. Exclus ca acest Zaharia, traficînd droguri, să nu fie şi el un consumator al lor ! Hm ! Atîtea surprize într-o singură dimineaţă ! mi-am zis eu, în cele din urmă. Nu m-aş

mira să aflu, ajungînd la Bucureşti, că Ady Zahan a murit şi el, ucis de bandă".

În gîndul meu nu-l absolvisem cu totul pe Ady de vinovăţie. Continuam să cred că atelierul lui de la pod, din vila profesorului, avea un rol deosebit în afacerea aceasta a cuneiformelor.

La ora două şi jumătate mă aflam în biroul meu. Peste cîteva minute aveam să constat că surprizele nu se sfîrşiseră încă. Bota era chemat la secţia de miliţie a Gării de Nord, să identifice pe un anume Mitică Toncea, hoţ de buzunare, care comisese un delict şi fusese reţinut de miliţia gării.

— Voi veni eu, am spus celui care sunase. Maiorul Bota este în provincie.

În mai puţin de o jumătate de oră mă aflam într-unul din birourile secţiei de miliţie a gării unde se afla Mitică, reţinut pentru furt de buzunare. În încăpere se găsea, de asemenea, păgubaşul.

— Da. E Mitică Toncea, am confirmat eu, la întrebarea dacă-l recunosc pe borfaş. Ce a făcut?

— I-a furat tovarăşului inginer Ion Chiriac portmoneul cu acte, profitînd de înghesuiala de la casa de bilete. Aţi terminat de scris plîngerea, tovarăşe Chiriac? a întrebat ofiţerul de miliţie.

— Da. Desigur. Deşi eu nu am nici o pretenţie. Vreau actele şi gata. De altfel, sînt grăbit. V-aş ruga... Am tren peste douăzeci de minute...

— Bine, bine... O clipă, să citesc reclamaţia şi...

Ofiţerul de miliţie a început să citească. În acest timp, Mitică a făcut cîţiva paşi spre mine şi mi-a şoptit:

— E tipul cu scrisoarea... Care a luat scrisoarea de la nea Cernea. L-am urmărit, de aseară, în continuu... De la casa poştaşului. Acum voia s-o şteargă cu trenul. N-aveam încotro. Trebuia să fac ceva să-l... „agăţ".

N-am mai aşteptat ca Mitică să termine. M-am îndreptat spre uşă şi am acoperit ieşirea.

— Tovarăşe ofiţer, am spus eu, cu glas ferm, adresîndu-mă ofiţerului de miliţie, sînt obligat să-l reţin pentru un interogatoriu pe inginerul Ion Chiriac. Din acest moment, nu mai părăseşte biroul. Va fi condus la noi.

Ion Chiriac s-a întors spre mine. Era potrivit de statură, brunet. Să tot fi avut treizeci şi cinci de ani.

— Cu ce drept ? a izbucnit acesta. Cu ce drept ? Eu sînt cel păgubit, şi tot eu sînt reţinut, în loc să...?

— Protestele dumneavoastră sînt gratuite, i-am spus hotărît. Vă acuz de a fi luat, în mod samavolnic, o scrisoare de la factorul poştal Ion Cernea, intrînd fără permisiune în locuinţa acestuia.

— Ia te uită ! a exclamat ofiţerul de miliţie. Hoţii între ei ! Deci, de ăştia erai şi dumneata, domnule Chiriac ? Bravo... Şi mai eşti şi inginer !

— Va avea loc o confruntare cu Cernea, am spus.

— E o calomnie... Eu...

— Unde vroia să plece... păgubaşul ? am întrebat.

— La Giurgiu, mi-a răspuns ofiţerul de miliţie. Dar mai are tren şi deseară.

Am luat măsurile cuvenite ca Ion Chiriac să fie transportat la securitate şi am pornit spre casa profesorului Ştefănescu. În drum, m-am oprit la un bufet să mănînc ceva.

o

Profesorul Ştefănescu m-a primit cu amabilitate.

— Doriţi adresa lui Mircea Zaharia ? V-o dau, desigur. A fost unul dintre cei cu care am lucrat la Nippur. E profesor de istorie... După întoarcerea noastră, n-am mai avut nevoie de serviciile lui.

— Îmi este îngăduit să întreb de ce ?

Bătrînul savant s-a încruntat abia perceptibil.

— Chestiuni strict personale, domnule Radulian. De altfel Zaharia aparţine de altă instituţie, nu de facultate.

— Mulţumesc, domnule profesor. Bună ziua ! Menajera dumneavoastră e acasă ?

— E plecată. Revine pe la ora patru...

Am ieşit şi am cerut şoferului să mă ducă pe strada Uzinei, la numărul 7, la adresa pe care mi-o dăduse profesorul. Casa unde locuise Mircea Zaharia avea două etaje. De îndată ce am intrat, s-a deschis o uşă de la unul din apartamentele de la parter.

— Pe cine căutaţi ? m-a întrebat o femeie bondoacă, cu faţa slinoasă.

— Aici locuieşte Mircea Zaharia ?

— Da. Cine sînteţi dumneavoastră ?

I-am spus.

— Păi... păi domnul Zaharia nu e acasă. N-a venit de două zile. Nu știu ce-o fi cu el. Locuiește la etajul întîi, are o garsonieră. Eu îi fac curat, că nu e căsătorit. Dar, de două zile, patul e nedesfăcut. De obicei, cînd pleacă, îmi spune, ca să știu ce să fac. Acum nu mi-a spus nimic.

— Ai cheile de la garsonieră ?

— Le am... Dar eu... Auleo, doamne ferește, nu cumva i s-a întîmplat ceva ? Spuneți-mi : i s-a întîmplat ceva domnului Zaharia ?

— Am venit să-l caut acasă, deoarece nici la serviciu n-a fost de două zile.

— Așaaa ?

Înapoia femeii s-a ivit un tip înalt, care încerca să-și aranjeze îmbrăcămintea.

— Vă conduc eu, a spus omul. Hai, dă cheile încoace, femeie. Eu țin, într-un fel, și loc de portar, mi-a explicat el.

În timp ce urcam scara, omul continua să-și aranjeze cămașa, vîrînd-o în pantaloni. După ce a descuiat ușa garsonierei, s-a dat la o parte, făcîndu-mi loc să intru.

— Îl cunoști bine pe Zaharia ? am întrebat.

— Cum să nu, tovarășe ! a răspuns el. Stă aici de aproape cinci ani. A cumpărat garsoniera de la cineva care a plecat din țară în Canada sau Australia.

În timp ce omul vorbea, eu cercetam garsoniera. În bucătărie domnea o ordine desăvîrșită, semn că locatarul lua rareori masa acasă sau o mînă de femeie pricepută punea ordine după plecarea lui. În dormitor, patul era nedesfăcut. O uriașă bibliotecă ocupa unul dintre pereți... Lîngă peretele din stînga intrării se afla un dulap modern, care la mijloc avea o nișă cu o oglindă, în care se reflectau cîteva figurine din porțelan de Saxa. Pe o măsuță lucea alb un telefon. Am format numărul profesorului Ștefănescu. Mi-a răspuns menajera.

— Întrebați de Ady, de băiatul meu ? Nu-i acasă. E plecat din București de vreo două zile. Nu știu unde. M-a anunțat doar atît : că pleacă. Bună ziua !

Deci Ady nu revenise. Nu aveam nici o știre despre el. După ce am închis telefonul, am căutat prin cîteva sertare, m-am uitat pe sub pat, prin baie. Era o inspecție sumară. Dacă Mircea Zaharia primise, într-adevăr, cifrul, apoi nu-l lăsa în mijlocul casei, la vedere.

Înainte de a ieşi din garsonieră, am mai stat cîteva minute de vorbă cu portarul.

— Cine îl vizita în ultima vreme ? am întrebat.

— Pe domnul Zaharia ? Păi... nimeni. E un băiat foarte serios. Nu aduce femei acasă, nu face chefuri... Ca să nu mint : venea, într-un timp, e drept, şi la dînsul... de, ca tot omul o fi avînd... şi el pe cineva... O femeie, cînd şi cînd. Dar nu cred că e ceva între ei. Ştiţi, femeia venea doar pentru cîteva minute, să-l ia în oraş.

— Cum arăta ?

— Păi era blondă, cam de vreo treizeci de ani, înăltuţă...

Am scos şi i-am arătat fotografia luată de la profesorul Ştefănescu.

— Da. Aceasta este, a spus el, arătînd în grupul din fotografia făcută la Nippur pe Doina Ştefănescu.

— Mulţumesc. Închideţi şi coborîm ! Vă rog, oricine ar veni, să nu-i daţi voie să intre în garsoniera domnului Zaharia. Iar dacă va primi vreo scrisoare prin poştă, să o păstraţi. Mi-o veţi da numai mie.

— Am înţeles.

— La revedere.

Portarul şi nevastă-sa au ieşit în uşa casei, urmărindu-mă cu privirea, nedumeriţi, desigur.

•

La ora cinci şi jumătate am controlat dacă a plecat maşina la aeroport să-l ia pe Bota, apoi am încercat să-mi pun ordine în gînduri, ca să-i pot raporta maiorului tot ceea ce aflasem şi cît mai concis. Am mai dat un telefon mamei lui Ady Zahan, dar am primit acelaşi răspuns : asistentul profesorului Ştefănescu nu revenise în Bucureşti şi nici nu dăduse un semn de viaţă. Mama sa era îngrijorată, iar profesorul Ştefănescu fusese pus într-o situaţie neplăcută la facultate, unde Ady trebuia să intre în compunerea unor comisii de examene.

Am coborît pînă la bufet, am cerut o cafea şi am băut-o încet, gîndindu-mă la întrebarea pe care mi-o pusese maiorul Bota referitor la moartea lui Mircea Zaharia : „Oare să fi murit de moarte bună ?“ Eram convins că da, deoarece, dacă „marele preot“ avea de gînd să-l lichideze, nu ar fi cerut lui Naum să-i lase cifrul înainte de „plecarea“ acestuia spre...

Probabil că altceva se întîmplase. Consumator, şi el, de droguri, Mircea Zaharia luase probabil o cantitate prea mare de cofeină sau alt stupefiant şi pornise apoi la drum. Ajuns la locul unde ştia că s-a întîmplat accidentul în care murise George, Zaharia oprise maşina. La pornire, sub influenţa substanţei halucinogene, nu mai văzuse curba, ieşise din şosea şi nimerise într-un copac.

Mi-am privit ceasul. Era şase şi un sfert. Am urcat la etajul unde îmi aveam biroul şi, văzînd că maiorul Bota nu sosise, am cerut să fie adus la interogatoriu Ion Chiriac. Acesta părea calm, deosebit de calm. N-a fost nevoie să-l mai chem pe Cernea. Chiriac a recunoscut că a intrat în casa acestuia pentru scrisoare.

— Deci nu mai e nevoie să-l chemăm pe factorul poştal ? Recunoaşteţi ?

— Da. Recunosc.

În clipa în care puneam întrebarea, Bota şi-a făcut apariţia în uşă. Era însoţit de Mitică Toncea. Punîndu-şi degetul pe buze, maiorul a păşit uşurel prin cameră şi s-a aşezat la biroul său, făcîndu-mi semn să continui.

— Aţi putea să ne spuneţi de ce vă interesa scrisoarea aceea ?

— O să vă spun...

— Unde e scrisoarea acum ?

— Am rupt-o şi am aruncat-o.

— Deci aţi dorit să obţineţi o scrisoare adresată unui mort, pentru ca s-o rupeţi şi... gata ! De ce atîta ostenceală, domnule inginer ?

— Voiam s-o folosesc, dar nu mai avea nici un rost.

— Ce vreţi să spuneţi ?

Ion Chiriac a zîmbit trist. A tras aer în piept, apoi a continuat :

— Am avut intenţia de a răzbuna pe cineva. De a răzbuna o moartă.

Bota a scris un bileţel pe care mi l-a pus în faţă. „*Mitică mi-a povestit cum l-a prins. Bravo !*"

— Voiam să răzbun pe cineva care a murit.

— Pe cine ? am întrebat.

— Pe Mirela Negrea. Studenta Mirela Negrea. Logodnica mea.

Inima mi s-a oprit parcă. Simţeam că mă înăbuş. Mirela fusese logodită ?! Logodită cu acest individ ?

— Aţi cunoscut-o pe studenta care a fost asasinată acum aproape o săptămînă ? a intervenit Bota, văzînd că eu nu mai aveam suflul necesar interogatoriului.

— Da. Eram logodiţi. Trebuia să ne căsătorim în vara asta. După examenele ei de sfîrşit de an.

— Vă vedeaţi des ? Adică, vreau să spun, cunoşteaţi bine activitatea ei ? am întrebat eu.

— Desigur. Depinde la ce vă referiţi. Tocmai că toată tărăşenia de aici a început : că-i ştiam toate drumurile. Şi Mirela nu mi-a ascuns nimic. Iar pentru că am aflat ceea ce nu trebuia să ştiu, era s-o păţesc.

— Într-o seară, în faţa magazinului Eva din Ferentari ? a întrebat Bota, nitam-nisam.

— De unde ştiţi ? a spus Ion Chiriac, privindu-ne cu vădită curiozitate. Da, acolo era s-o păţesc. Am scăpat însă ca prin minune.

— Pentru că ploua şi omul de la volan nu a văzut bine ?

Ion Chiriac a privit spre maior, clipind din ochi, ca atunci cînd într-o încăpere întunecată năvăleşte, brusc, lumina.

— Da, tovarăşe maior, a spus ferm Chiriac.

— L-ai putea recunoaşte pe cel care a încercat să te calce cu maşina ?

— Îl ştiu cine e, tovarăşe maior. Dar individul a... murit şi el. Se numea Cristea Naum. El a încercat să mă omoare. M-a trîntit jos. Dar m-a salvat cineva. Un necunoscut. M-a dus cu maşina lui şi, în cele din urmă, mi-am venit de-a binelea în fire într-o casă necunoscută. Era noapte. M-a oblojit, apoi m-a sfătuit să nu spun nimănui nimic din cele întîmplate. Priviţi aici...

Spunînd acestea, Chiriac şi-a scos haina, lăsînd să se vadă braţul drept.

— Aici am fost rănit. S-a tras cu un pistol cu surdină, a spus el, apoi şi-a îmbrăcat haina. Omul care m-a luat cu maşina m-a avertizat că orice vorbă din partea mea putea s-o pună în primejdie de moarte pe Mirela.

— Şi... ai tăcut, a intervenit Bota.

— Ce era să fac ? Era în joc viaţa logodnicei mele. După trei zile, într-o noapte, am fost readus în oraş. Maşina a oprit, am fost dat jos şi condus pe o stradă dosnică, unde mi

s-a spus să aştept că va veni Mirela. Totul a fost doar un truc. Mirela n-a venit. Iar omul care mă adusese a avut timp să dispară fără să-l urmăresc sau să pot vedea numărul maşinii cu care mă adusese.

— De ce ai fost obligat să taci ? De ce era în primejdie Mirela ?

— Pentru că fata ducea la poştă nişte plicuri şi, pe drum, le schimba. Le schimba fiindcă aşa i se cerea de către cineva. Dacă se afla acest lucru, atunci logodnica mea era în primejdie. Aşa mi s-a spus de către omul care m-a salvat. De altfel, aşa s-a şi întîmplat. Logodnicei mele i s-a furat poşeta. S-a descoperit, astfel, trucul cu plicurile. Speriată, Mirela mi-a spus tot. Eu am sfătuit-o să se adreseze miliţiei, chiar cu riscul de a păţi cine ştie ce, pentru fapta ei. A fost însă prea tîrziu...

— Cînd aţi aflat că Mirela schimba plicurile ? În ziua cînd i s-a furat poşeta sau mai înainte ? am întrebat eu.

— Mai înainte. Mirela mi-a mărturisit că intrase la bănuieli. Mi s-a destăinuit... Era vorba de Mircea Zaharia, un profesor de istorie. El i-a cerut Mirelei să schimbe plicurile.

— Cunoaşteţi motivul ? a întrebat Bota.

Chiriac a rămas cîtva timp pe gînduri.

— Vă spun ceea ce ştiu de la Mirela. De cînd a murit George Ştefănescu, vărul Mirelei, profesorul Zaharia nu mai era în graţiile tatălui lui George. Nu mai avea acces nici la lucrările acestuia, nu mai citea nici scrisorile care soseau din Irak şi care conţineau date despre descoperirile de acolo. Zaharia este un tînăr talentat, de viitor. Înainte de accident, scrisorile soseau pe numele lui. După aceea totul a fost preluat de profesorul Ştefănescu. Zaharia, — un foarte bun istoric, — a fost victima invidiei lui Zahan, asistentul profesorului. Cunoaştea şi el bine scrierea aceea veche, îmi scapă numele acum...

— Cuneiformă.

— Da. Cuneiformă. Dar Zaharia nu mai putea fi la curent cu noile descoperiri. Şi-atunci, a rugat-o pe Mirela să nu ducă la poştă plicurile profesorului Ştefănescu direct ci, după ce i le dădea şi lui, să vadă... să fie la curent cu ce se descoperea acolo, la săpăturile din Irak. În fine, prea bine n-am înţeles eu cum stau lucrurile dar, pînă la urmă, Mirela a intrat la bănuieli. Cînd mi-a spus, eu am rîs : „Ia, colo, o

chestie de invidie între savanți. Umblă după prioritate la descoperiri". Dar Mirela bănuia că Zaharia nu se mulțumea doar să citească, ci și schimba ceva din conținutul plicurilor. I-a spus acestuia că nu mai e dispusă să facă oficiul de curieră și să schimbe plicurile. Dar Zaharia, mai întîi a glumit, apoi a trecut la amenințări că o spune profesorului Ștefănescu.

— Cum ai dat de... Naum? a întrebat Bota. Probabil că ți-au trebuit multe zile de pîndă.

— Da. Multe. L-am urmărit pe Zaharia, aflîndu-i drumurile. Dar nu se ducea niciodată la Naum. Se întîlnea într-un parc, stăteau alături cîtva timp și citeau ziare sau fumau, fără să-și vorbească...

— ...Iar la sfîrșit schimbau, ca din întîmplare, ziarele împăturite și lăsate pe bancă, între ei, a continuat Bota.

Ion Chiriac a clipit des din ochi, apoi a rămas cu gura întredeschisă, ca un om surprins de o veste neașteptată.

— De unde știți, tovarășe maior? a întrebat el, cu vocea ușor alterată. Naum e mort. N-a putut să vă mărturisească trucul. Ați aflat de la profesorul Zaharia?

— Zaharia e mort și el, a spus maiorul. De altfel, ieri, într-unul din ziarele de după-amiază, la faptul divers, a apărut știrea. E drept, nu se spunea numele mortului, că nu se știa, dar s-a publicat numărul de înmatriculare al mașinii. N-ați citit, în „Informația" de ieri?

— Nu! Și-apoi, de unde să știu că... Iertați-mă! Cum să bănuiesc că Zaharia era în mașina aceea...

— Așa cum am spus, nu de la Naum și nici de la Zaharia am aflat toate astea. Trucul mi-a fost destăinuit de altcineva...

— I-ați urmărit dumneavoastră?

— Nu.

— Sînt... sînt foarte uimit, tovarășe maior. Chestiunea asta n-o știam decît cu și Mirela. I-am spus doar Mirelei. Ați vorbit cu ea?

— Da.

Maiorul Bota răspundea monosilabic, ceea ce mărea parcă tensiunea dialogului.

— Nu... n-ați vorbit cu Mirela, tovarășe maior. Glumiți, pesemne. Eu i-am spus toate acestea chiar sîmbătă, în ziua morții ei. N-avea timpul material să vă spună. Doar dacă... dacă...

Ion Chiriac şi-a trecut mîna peste fruntea brusc îmbrobonată de sudoare.

— Liniştește-te, i-a spus Bota, cu o blîndeţe puţin cam exagerată. Ai putea să-mi spui cum ai ajuns să afli de plic?

— Întîmplarea... Întîmplarea, tovarăşe maior. Atunci cînd individul acela mă bandaja şi credea că sînt leşinat, şi că nu aud nimic, a avut o discuţie cu cineva. Vorbea în engleză. Se plîngea că au trimis o scrisoare lui Naum, dar primitorul n-a acţionat, fiindcă i-a fost frică. *„Nu-i nimic*, a zis celălalt. *O să-i trimitem alta. I-o fi frică să nu-l otrăvim de tot"*. Acum înţeleg cum s-au petrecut lucrurile cu Naum.

Chiriac a făcut o pauză, apoi a reluat:

— Aflînd că Naum a murit, i-am urmărit corespondenţa. Voiam să pun mîna pe scrisoare. Era singurul meu document cu care puteam acuza pe ucigaşul logodnicei mele, adică pe Zaharia..

— Într-adevăr, singurul document. Atunci de ce ai rupt-o şi ai aruncat-o? De ce nu l-ai denunţat pe Zaharia? a întrebat Bota.

— Pentru că... Tovarăşe maior, am greşit, ştiu, intrînd în casa lui Cernea. Dar voiam neapărat scrisoarea...

— De ce nu l-ai denunţat pe Zaharia? Repet întrebarea.

— Pentru că n-am mai dat de urma lui. Cînd am fost readus în oraş, acum două zile, vindecat sau aproape vindecat, am aflat de moartea lui Naum. Imediat l-am căutat pe Zaharia. L-am căutat la telefon, am dat tîrcoale casei... Zadarnic! Nu voiam să merg la miliţie înainte de a avea o explicaţie cu Zaharia.

Bota a zîmbit.

— Şi-atunci ai preferat să pui mîna pe scrisoare şi s-o rupi. Să-ţi spun eu de ce ai rupt-o?

Peste chipul lui Ion Chiriac a trecut ca o umbră. Bota a continuat:

— Pentru că citiseşi în ziar că Zaharia a murit... mai bine zis, că omul din maşina cu numărul pe care-l cunoşteai a murit într-un accident. Aşa e?

Ion Chiriac a roşit. A lăsat capul în jos:

— Da. Am minţit spunînd că nu ştiam.... mai bine zis... că nu bănuiam moartea lui Zaharia. Ieri, în „Informaţia", am citit despre accident. Am bănuit că Zaharia e mortul. De aceea,

am rupt scrisoarea şi am aruncat-o. Vinovaţii îşi primiseră pedeapsa. Vinovaţii pentru moartea Mirelei, Naum şi Zaharia.

— Poftim, Raduliene ! Şi noi care credeam că prin scrisoarea aceea ajungem la cine ştie ce membru al bandei ! Cînd colo...

Maiorul continua să se amuze.

— Ei, aşa se întîmplă uneori ! Ai avut mare noroc, amice, i-a spus el lui Ion Chiriac. Mare noroc ! Puteai să mori ca un pui de găină. Scrisoarea aceea conţinea otravă, amice ! Ai avut mare noroc !

Chiriac a deschis gura să spună ceva, apoi şi-a pus palmele amîndouă peste obraji.

— Fantastic ! a exclamat el...

— Conţinea aceeaşi otravă pe care a luat-o şi Naum. Şi dumneata nu cunoşteai proporţiile, doza... Punînd mereu mîna pe scrisoare şi apoi pe alimente, te puteai curăţa. Ai avut mare noroc, să ştii...

Ion Chiriac era speriat de-a binelea.

— Ce zici, Raduliene ? Aşa-i că a avut noroc ? Şi noi care credeam că ajungem la un membru al bandei ! Ce-i drept, de aseară, eu nu mai credeam asta. Ştiam, oarecum, că pe nimeni din bandă nu-l mai interesa scrisoarea otrăvită. Doar pe dînsul.

— Ştiaţi ?

— Da. Mi-a dat Mitică telefon...

Am privit spre Mitică. Acesta asista la discuţiile noastre ca şi cînd aşa se cuvenea. Faptul m-a cam deranjat. Locul lui — oricîte servicii ne-ar fi făcut — nu era acolo...

— Cît îl priveşte pe domnul inginer, ştiam de dînsul de acum două zile.

— De acum două zile ? m-am mirat eu.

Dialogul acesta în prezenţa lui Ion Chiriac nu era prea ortodox din punct de vedere profesional dar, înţelegînd că inginerul nu era cu nimic vinovat — decît, cel mult, că intrase fără voie în casa lui Cernea — nu-mi făceam probleme.

— Ce v-a determinat să alegeţi acest mod original de a intra în casa poştaşului ? a întrebat Bota.

Inginerul a zîmbit în silă.

— Mi-era frică să nu fiu urmărit. Frica de oamenii lui Naum...

— Înţeleg...

Cîteva clipe maiorul Bota a făcut o pauză, apoi a reluat.

— Aveţi nervii tari, domnule inginer ?

Cel întrebat şi-a ţuguiat buzele, a mirare. Întrebarea i se părea inutilă.

— Desigur...

— În acest caz... în acest caz o să aflaţi imediat de unde ştiu povestea aceea... De unde ştiu trucul folosit de Naum şi de Zaharia... Mitică, să intre persoana.

Pe faţa inginerului a trecut ceva ca o spaimă. Era încordat la maximum. Gura i se strînsese pungă. Am renunţat însă să-l privesc, deoarece Mitică tocmai deschidea uşa.

...Nu ştiu dacă aţi trăit vreodată senzaţia că visaţi cu ochii larg deschişi, că aveţi halucinaţii. Nu ştiu dacă vreodată aţi simţit că, din pricina unei emoţii puternice, inima îşi încetează zbaterea, iar respiraţia vi se blochează.

Ei bine, acestea au fost senzaţiile pe care le-am avut în clipa care a urmat. Niciodată după acea întîmplare, omul pe care îl stimam, maiorul Bota, căruia mulţi îi spuneau „fachirul", nu m-a impresionat atît de profund, ca în seara aceea de neuitat în care, cel puţin pentru mine, el a săvîrşit o minune, un fapt de domeniul supranaturalului, atestînd că îşi merita, pe bună dreptate, porecla...

Priveam spre uşă, aşteptînd să intre Mitică. Nu ştiam cu cine va veni. Şi, deodată, în prag a apărut Mitică, sprijinind pe cineva care abia putea merge. Mi-am trecut mîna peste ochi, ca pentru a alunga o vedenie. Respiraţia mi s-a oprit. Inima s-a oprit şi ea.

În prag, sprijinită de Mitică Toncea, a apărut... Mirela Negrea !

Am privit spre Bota. Maiorul zîmbea, ca un om care a făcut o glumă bună şi aştepta parcă să zîmbim şi noi. Eram încremenit. Dacă cineva mi-ar fi scrijelat pielea, cred că n-ar fi ieşit nici o picătură de sînge. Ion Chiriac se făcuse alb ca varul. Ţipătul lui l-am auzit ca prin vis...

— Mirela...

— Bună seara, domnişoară, i s-a adresat Bota fetei.

Mitică a ajutat-o să se aşeze...

— Bună seara, domnule maior. Bună seara...

A vrut să-mi rostească numele, dar s-a oprit. Mi-a căutat doar privirea şi, preţ de o clipă, am avut senzaţia că citesc pînă în adîncul sufletului ei bucuria aceasta a revederii.

— Mitică ! Să intre şi domnul... Naum !

Mitică Toncea s-a îndreptat spre uşa pe care a deschis-o larg şi, în cadrul ei, s-a ivit silueta bătrînului Cristea Naum. N-am avut răgazul să-l privesc, deoarece, chiar în clipa aceea, Bota a ţîşnit de la locul lui şi s-a repezit spre inginerul Ion Chiriac. O lovitură de karate peste braţul drept al acestuia şi un strigăt de durere... Bota a întins apoi mîna şi a cules din pumnul inert al inginerului ceva, după care s-a întors la locul lui şi s-a reaşezat, punînd în faţa mea o mică fiolă...

— A ! Iată-ne aproape toţi cei interesaţi a exclamat el, cu un calm de necrezut. Bună seara, domnule Naum. Precum se vede, aceste ultime 24 de ore din infernul străjuit de Neti au scăpat doi oameni. E o performanţă ! În legendele sumerienilor, această performanţă n-a reuşit-o decît Inanna, zeiţa cerului şi a dragostei... În fine, locotenentul Radulian, aici de faţă, ştie mai bine legendele. Eşti cumva uimit, domnule Naum ? Cunoşti, cumva, pe domnul inginer Ion Chiriac ? A, nu ! Nu-l cunoşti ! El însă te cunoaşte bine de tot... Ştie şi cum schimbai clişeele cu profesorul Mircea Zaharia, prin parcurile unde vă întîlneaţi din... întîmplare. Deci, nu-l cunoşti ! Hm ! Va trebui să-i explicăm domnului inginer minunea învierii dumneavoastră...

Continuînd pe acelaşi ton, Bota a relatat împrejurările „învierii" lui Naum. Eram, orice s-ar spune, uimit de procedeul majorului. Ce rost avea să povestească totul în faţa celor doi arestaţi ?

— Şi-acum, la capătul povestirii mele, doresc să-l întreb, din nou, pe domnul Naum dacă îl cunoaşte pe inginerul Ion Chiriac.

— Nu-l cunosc. Nu mă interesează toată această înscenare, a fost răspunsul celui întrebat.

— Recunoaşteţi că aţi primit o scrisoare de acest fel ? a întrebat Bota, scoţînd din sertarul biroului său plicul original luat de mine de la Cernea, în prezenţa dirigintelui.

— Nu ştiu nimic. Nu cunosc...

— Bine ! Acest plic conţine un cartonaş, îmbibat cu un soi de otravă miraculoasă... Ştim foarte bine, domnule Naum, cum aţi folosit-o... Domnule inginer, s-a adresat Bota lui Chiriac, nu e cazul să-ţi mai faci emoţii : plicul luat de dumneata şi... rupt, din ordinul „marelui preot" era curat... plastografie, vorba lui nenea Zaharia din „O scrisoare pierdută".

Fra un plic confecționat de noi. Deci nu puteai să te otrăvești cu ea, așa cum ai încercat adineauri cu fiola de pe masă. Cianură sau... Hm ? Ce conține fiola ?

Ion Chiriac n-a răspuns. Bota a ridicat din umeri :

— Ceea ce mi se pare curios, domnule inginer, e că „logodnica" nu vă cunoaște. Domnișoară Negrea, îl cunoașteți pe domnul Ion Chiriac, care pretinde că v-a fost... sau vă este... mă rog, cum vreți s-o luați... logodnic ?

Mirela l-a privit cîteva clipe, apoi a dat din cap.

— Nu l-am văzut în viața mea, tovarășe maior.

— Ooo ! Probabil, domnule inginer, ați vrut să răzbunați o altă logodnică ! Interesant ! Foarte interesant ! Noroc că Mirela Negrea n-a murit. Altfel rămîneam cu convingerea că v-a fost, într-adevăr logodnică.

Bota a început să deseneze cercuri pe foaia de hîrtie din fața lui.

— Mda. Nu e cazul să prelungim acest interogatoriu. Lucrurile sînt clare. Regret, domnule Naum, că ești prea modest și nu vrei să-ți recunoști meritele : cunoști foarte bine alfabetul cuneiform. Dovada ? Ai citit, la microscop, mesajul din scrisoarea prin care ți se cerea să dai lui „Zah" cifrul înainte de a lua otrava aceea „salvatoare"...

Naum s-a făcut alb ca varul.

— Nu știu nimic, a îngăimat el.

— Pe „Zah" nu l-ai găsit la telefon. Avea alte probleme. Și cum nu mai puteai să aștepți, ai pus totul într-un plic, ai scris pe el adresa lui Mircea Zaharia, l-ai trimis și-apoi, cu cugetul împăcat, ai luat drumul spre Nirvana. O expertiză grafologică ne va convinge că pe acest plic e scrisul dumitale...

Bota a scos din sertar un al doilea plic, arătîndu-l bătrînului.

— Plicul a fost găsit în cutia poștală a lui Zaharia. Înăuntru e un cifru. Vrei să ne spui la ce folosea acest cifru ?

— Nu știu... nu mă interesează ! Eu nu cunosc nimic, a răspuns bătrînul. Nu cunosc nimic...

Repeta în neștire cuvintele „nu cunosc nimic", pradă unei tulburări de nedescris. Mîinile îi tremurau. Fața-i era îmbrobonată de sudoare.

— Nici dumneata, domnule inginer ? Nu știi la ce folosea ?

Ion Chiriac continua să tacă. Stătea imobil, cu privirile ţintă undeva într-un colţ al încăperii.

— Nu-i nimic... Chiar dacă nu vreţi să spuneţi, avem cifrul şi avem fotografiile schimbate. Vom descifra conţinutul cuneiformelor şi vom înţelege despre ce e vorba. Deocamdată, atît. Mitică însoţeşte-i afară pe Naum şi pe Chiriac. Apoi te rog să revii aici. Şi vezi ce faci cu hainele astea ponosite.

— Am înţeles, domn' şef. Le dau jos, la călcat ? Cum ziceţi, aia fac !

o

După ieşirea lui Mitică Toncea şi a celor doi arestaţi, în încăpere au rămas doar Bota, Mirela şi eu.

— Uff, domnişoara Mirela, dacă ai şti ce reproşuri mi-a făcut acest domn Radulian ! Cred că nu mi-ar fi iertat toată viaţa faptul că te-am vîrît într-o primejdie de moarte. E drept, i-am spus că erai foarte vinovată, ţi-am mai încărcat un pic conştiinţa, dar a fost foarte greu... greu de tot. Simţeam cum mă acuză că nu te-am păzit bine... Noroc că n-ai fost decît rănită. Te-am putut salva. Zilnic dădeam telefoane la spital, iar el mă privea cu suspiciune... Ştii, ţi-am organizat şi o... înmormîntare. O, trebuie să-i mulţumeşti unui student drăguţ — o să-l afli dumneata — care ţi-a făcut un necrolog înduioşător... O clipă ! Am ceva de spus lui Mitică...

Bota a ieşit, lăsîndu-ne singuri. Eram emoţionat. M-am apropiat de fată.

— Cum te simţi, domnişoară Mirela ? am întrebat-o, încurcat, stîngaci, neştiind ce să-i spun altceva, trăind totuşi senzaţia că mai particip la ceva ireal, de necrezut.

— Destul de bine. Mi-am revenit abia de două zile. Dar... cred eu, nu e cazul să-mi vorbeşti protocolar... Un om întors din lumea de dincolo nu are asemenea pretenţii cînd îşi revede un prieten. Spune-mi simplu : Mirela.

— Nu-mi vine să cred... Dacă ai şti ce se petrece cu mine în aceste clipe ! Dacă m-ai cunoaşte, ţi-ai da seama că nu mi-a fost uşor aflînd că... ai murit. De-acum ne vom vedea mai des.

— Asta nu se ştie. Nu cred că voi scăpa uşor din alt punct de vedere. Plicurile acelea... Am fost o proastă îndeplinind rugămintea lui Mircea Zaharia. De unde să ştiu eu ce

făcea el cu plicurile!? Cînd am intrat la bănuieli, Zaharia m-a amenințat că divulgă totul unchiului meu.

— Sincer, dar sincer, Mirela: asta-i tot ce știi din toată afacerea...?

Fata m-a privit cu ochii larg deschiși. Apoi a clipit de cîteva ori. Buzele-i roșii, pline, s-au strîns. Pe obrajii palizi, încadrați de părul de culoarea fuiorului de cînepă, au apărut două bobițe de lacrimi.

— Bine, Mirela, te cred, am spus eu. Te cred...

Mi-am trecut mîna mîngîietor peste părul ei și am zîmbit stîngaci.

— N-ai de ce te teme... am spus eu, tocmai în clipa în care au auzit o bătaie în ușă.

Maiorul Bota cerea permisiunea să intre.

— E voie? A! Deci, așa cum bănuiam, a exclamat el. Hm! Nu mi-aș fi meritat porecla, dacă n-aș fi ghicit ce se întîmplă lăsîndu-vă singuri! Mitică! Poftim înăuntru... borfașule!

Nu știu ce m-a făcut să privesc spre ușă cu mai multă atenție decît ar fi trebuit. Simțeam, instinctiv, că maiorul Bota nu-și terminase sacul cu surprize. Și, într-adevăr, așa a și fost.

...În spatele lui Bota am văzut silueta lui Mitică, dar parcă nu mai era el, ci altcineva. Un om care-și lepădase hainele de borfaș și acum era îmbrăcat... ca mine și ca maiorul Bota, în uniformă de ofițer de securitate.

— Îmi dați voie să vă prezint pe căpitanul Alexandru Popa, specialist... de nevoie, în hoții... de buzunare, a zis Bota, adresîndu-se Mirelei și mie.

— Ne cunoaștem, dom'șef, a spus căpitanul. Nu e nevoie să mai facem protocol. Domnișoarei i-am cărat două luni argilă pentru mulaje pînă în clipa cînd i-am... dilit poșeta, iar pe Radulian îl știu... îl știu că mergea cu mamzel prin parc atît de absorbit, că puteam, să fiu al mamii, să-i șutesc pantofii din picioare, că tot nu simțea...

Am rîs. Pentru prima dată, în ultimele zile, am rîs din toată inima, simțeam cum mă năpădește o bucurie lăuntrică, copleșitoare...

— V-ați jucat minunat rolul, tovarășe căpitan, am spus eu.

— Nu degeaba am lucrat cu... fachirul la „brigada veselă". Am învățat limbajul colorat al borfașilor.

•

În seara aceea, maiorul Bota a plecat acasă devreme.

— Simt nevoia să trag un somn zdravăn, a spus el. După atîtea emoții, cred că e și cazul, mînzule, nu-i așa ? Și te sfătuiesc și pe dumneata să te culci de îndată ce ajungi acasă. Lasă nedumeririle pentru mîine dimineață...

— Într-adevăr, am multe nedumeriri, am spus eu.

— Bănuiesc.

Ne-am despărțit în fața sediului nostru. Eu am luat tramvaiul. Cînd am ajuns acasă era ora zece. M-am pregătit de culcare și, ca de obicei, am luat o carte să citesc. Mi-a fost imposibil. Eram obosit și literele îmi fugeau prin fața ochilor. Mă chinuiau întrebările, nedumeririle de tot felul. În primul rînd, Bota îmi spusese să mă gîndesc dacă Mircea Zaharia murise de... moarte bună. În discuția din seara aceea, maiorul nu mă mai întrebase nimic, dar nedumerirea, odată stîrnită, stăruia în mintea mea. Voiam, de asemenea, să știu cine, dintre cei arestați, morți sau neidentificați încă, era „marele preot". Cine îl dusese pe Naum la Constanța, jucînd rolul de „nepot" al acestuia ? Unde erau „corpurile delicte" — stupefiantele. Le expediaseră pe toate ? Cum de ajunsese Zaharia să conducă mașina lui George Ștefănescu, Fiatul acela vopsit negru ? Unde era Ady Zahan ?

Iată doar cîteva dintre întrebările care mă chinuiau. Nu puteam, deocamdată, să dau nici un răspuns care să mă mulțumească. Se făcuse ora unsprezece cînd am stins lumina.

•

A doua zi dimineața maiorul Bota a venit deosebit de bine dispus.

— Cum ai dormit, mînzule ? m-a întrebat el, fără să aștepte răspunsul, a cerut să i se aducă o cafea de la bufet. Tu nu vrei o cafea ? m-a întrebat.

— Nu... mulțumesc.

După ce i s-a adus cafeaua, Bota s-a rezemat de spătarul scaunului și m-a privit zîmbind :

— Nu te roade curiozitatea, mînzule ? Nu vrei să mai afli nimic ? m-a întrebat el.

— La timpul potrivit, îmi veţi spune, tovarăşe maior.

Iată un răspuns pe care mi l-ai dat încă de la începutul colaborării noastre. Asta m-a făcut să-ţi acord toată simpatia mea. Să ştii că celor care mi-au fost, uneori, „asistenţi" pentru rezolvarea unor cazuri, le-am aplicat... penalizări : cu cît erau mai curioşi, cu atît le spuneam mai puţin. Uneori, n-am făcut excepţie nici cu dumneata, mînzule. De aceea, cînd ai fost curios nu ţi-am spus tot ce ştiam sau aveam de gînd să întreprind. Dar, nu-i numai asta...

Bota a sorbit din ceaşca cu cafea.

— Uneori, mînzule, sînt lucruri pe care trebuie să le ştie doar un singur om... Sînt unele secrete deosebit de importante.

— Înţeleg, tovarăşe maior.

— Apoi nici nu este indicat să spui ajutorului tău tot ce gîndeşti despre cazul în speţă. De ce ? Pentru că îl pui în situaţia de a primi totul „mură-n gură" şi a nu mai gîndi şi el. Ori, asta-i păgubitor şi pentru mine. De multe ori sînt în impas. Şi-atunci, cer părerea ajutorului meu care, în raţionamente, a mers pe calea lui. Dacă drumurile noastre se interferează şi-apoi se suprapun, înseamnă că totul e în regulă. Dacă nu... înseamnă că trebuie să-mi revăd raţionamentele. Ei, dar am impresia că ne irosim forţele într-o discuţie fără rost. Mînzule, te ascult. Întreabă-mă şi îţi voi răspunde. Avem timp pînă la ora zece şi jumătate.

Nu ştiam cum să încep.

— Ei, haide ! De-acum, gata ! Sînt hotărît să-ţi spun tot ce ştiu. Prima întrebare se referă la... ?

— Sînt multe, tovarăşe maior. Nu ştiu cu care să încep. Mi-aţi pus, ieri la Piteşti, o întrebare, în legătură cu Mircea Zaharia. Dacă a murit de moarte bună...

— O să-ţi răspund mai tîrziu. După ora zece şi jumătate.

„De ce după această oră ? Ce urmează să se întîmple la zece şi jumătate ?" m-am întrebat.

— În toată afacerea asta a cuneiformelor există un lucru neclar, am spus eu. N-am găsit stupefiantele... sediul sucursalei ...Nu ştiu dacă Ady Zahan are vreun amestec. Nu cumva el e „nepotul"... ?

— Încet, încet, mînzule ! Mă dobori sub avalanşa asta de întrebări. Deci... stupefiantele. Hm ! Vei fi deziluzionat, mînzule, aflînd că nu vom găsi niciodată aceste stupefiante.

— Le-au distrus banditii ?

— Nu ! Nu ! Adevărul e că n-au existat... niciodată decît în imaginaţia dumitale. În afacerea care ne preocupă nu e vorba de stupefiante. Nu e vorba de aşa ceva, în ciuda aparenţelor... Problema e mult mai complicată. Banda s-a ocupat de ceva mult mai grav şi mai periculos...

Bota a înclinat capul.

— Da. Spionaj...

Am privit spre maior cu multă atenţie. Ochii lui albaştri căpătaseră reflexele oţelului. Cutele-i de pe fruntea bronzată păreau mai adînci.

— Povestea a început cînd a venit la noi profesorul Ştefănescu. La scurt timp după vizita lui, am reuşit, ajutat de Mitică Toncea, — de fapt căpitanul Popa, specialist în cifruri, — să decodificăm textele de pe clişeele schimbate. Mă priveşti cu oarecare reproş. Mînzule, nu aveam voie să-ţi spun... Nu era nici cazul... Am ştiut deci că nu e vorba de trafic de stupefiante, ci de altceva. Cu ajutorul cuneiformelor se transmiteau date secrete privind producţia de materiale finisabile a ţării noastre...

— Producţia de... ?

— Inginerul Ion Chiriac lucrează la secţia specială a comitetului de geologie. El aducea toate datele lui Zaharia. Acesta făcea codificarea şi dădea textul lui Naum, vechi spion, rămas în România după 1945 şi reactivat de curînd. Rolul bătrînului era foarte simplu...

— Scria în cuneiforme, lucra tăbliţele, le fotografia şi-i dădea totul lui Zaharia care, la rîndul lui, cu ajutorul... inconştient al Mirelei, schimba la fiecare expediţie două-trei fotografii din plicul pe care profesorul Ştefănescu îl expedia lui Roweland, în Irak. De fapt, nu lui Roweland, ci altcuiva. Lui Morton, probabil.

Spusesem toate acestea într-o răsuflare, mînat poate de dorinţa de a disculpa-o pe Mirela. Bota şi-a trecut palma peste sprîncenele-i întunecate, apoi şi-a ţuguiat buzele, închizînd puţin ochii.

— Mda. Aşa se petreceau lucrurile. Totul a mers bine, la început, dar iată că a intervenit drama. George Ştefănescu moare într-un accident, iar Zaharia, cade în dizgraţie. Bănuieşti de ce ?

— Pentru că el îi procura soției lui George Ștefănescu stupefiante...

— Și, cu ajutorul lor, îi înfrînsese orice rezistență. Idila a început, desigur, în Irak, pe cînd George era ocupat cu pacienții lui, iar cei doi — ambii profesori de istorie — lucrau împreună pe șantier. Sau poate că legătura era mai veche. Au fost, pare-se, colegi de facultate... George a ghicit totul, sînt sigur, abia acolo, în satul Răduleștii de Sus, la dispensar. Tulburarea a pus stăpînire pe el și, probabil, a avut o ceartă cu Zaharia. Acesta din urmă, deși era noapte, a coborît din mașină...

Am intervenit.

— George a spus tatălui său niște cuvinte aparent fără nici o legătură. Ne-am lămurit ce vroia să spună despre stupefiante. Îi dezvăluia tatălui său numele omului care o „aproviziona" pe Doina Ștefănescu cu droguri : Mircea Zaharia. Dar George a murmurat ceva și în legătură cu corespondența... Nu cumva știa sau bănuia ceva ?

Bota și-a trecut mîna prin părul alb-argintiu.

— Probabil simțise că Zaharia schimba clișee. Și-a avertizat tatăl. De aceea profesorul Ștefănescu a interzis accesul lui Zaharia în casa lui și intra în panică ori de cîte ori i se părea că ceva nu e în regulă cu scrisorile trimise în Irak. Și tot din această cauză a și venit la noi, de îndată ce a găsit clișeele schimbate.

— Nu înțeleg, am spus, de ce bătrînul savant nu ne-a spus că îl bănuiește pe Zaharia ?

Maiorul Bota și-a sorbit ultima picătură de cafea din ceșcuță.

— E greu de răspuns. Vezi, mînzule, sînt mulți oameni cărora nu le place să arunce vorbe fără să verifice, preferă să taie posibilitatea repetării unei nereguli, decît să-l arate cu degetul pe cel bănuit. Profesorul e unul dintre aceștia. Și, mai e un motiv. Ți-l voi spune la ora zece și jumătate.

„Iar ora asta !" era să exclam, enervat, oarecum.

— Deci, a reluat Bota, profesorul a procedat în felul lui : dacă pînă la accident Mircea Zaharia avea acces la lucrările profesorului și se ocupa personal de trimiterea clișeelor, după moartea lui George lucrurile s-au schimbat. Zaharia a trebuit să apeleze la Mirela. De bună credință, fata a crezut cele spuse de Zaharia : că Ady Zahan e invidios, că din cauza

lui el nu mai poate lucra cu profesorul... Restul ți-e cunoscut : cum schimba Mirela plicurile, unde îl întîlnise pe Zaharia, — în hol la un cinematograf, dumneata ai crezut că întreabă de un bilet în plus, nu-i așa ? Mai știi, de asemenea cum transmitea Zaharia datele codificate : lui Naum, în parcuri, așezîndu-se unul lîngă altul pe bancă, și schimbînd, ca din întîmplare, ziarele. Întocmai cum a povestit Chiriac. Acest Chiriac ne-a furnizat o poveste verosimilă, cu date exacte, fiind sigur că... Zaharia și Mirela au murit, iar Naum a dispărut. De-acum putea să îndruge orice.

— Noi îl credeam, cu cît furniza date mai apropiate de realitate.

— Exact. El nu știa însă și nu știe un lucru : că noi am reușit să le cunoaștem cifrul, să decodificăm clișeele în cuneiforme. Ion Chiriac, cu tupeul care-l caracterizează, ne-a servit niște întîmplări adevărate, scoțîndu-se, bineînțeles, din cauză. Știam, iar el ne-a confirmat, că Naum a încercat s-o omoare pe Mirela. De la el am aflat cum menținea legătura Zaharia și Naum. Cît privește rana lui... aici trebuie să fac o paranteză.

Bota s-a ridicat de pe scaun și a făcut două-trei mișcări de gimnastică, așa cum avea obiceiul cînd era obligat să stea mai mult la birou.

— Părerea mea este că Zaharia a tras în Chiriac, încercînd să-l omoare acolo, la „Eva". De ce ? Pentru a tăia un fir care ducea la el. Hotărîrea a luat-o împreună cu Naum. Simțise că sîntem pe urmele lor. Și-atunci au vrut să rupă toate punțile ; acțiunea de spionaj nu mai putea continua. De aceea Zaharia a cerut lui Naum s-o suprime pe Mirela — motivînd că fata îl cunoaște și-l poate divulga, el urmînd să-l lichideze pe Ion Chiriac. De ce i se dăduse lui Naum rolul de călău ? Pentru că acesta avea să fugă din România. O dată dispărut din țară...

Aveam totuși o nelămurire : Mirela îl cunoștea pe Naum ? L-am întrebat pe Bota.

— Da. După furtul poșetei, l-a urmărit pe Zaharia și l-a descoperit astfel pe... Naum, cei doi întîlnindu-se în Cișmigiu. A văzut și trucul folosit de cei doi pentru a-și transmite documente. Imediat ce a ajuns acasă, ți-a telefonat. A fost însă prea tîrziu... Naum a venit la ea și a încercat s-o omoare.

— Deci de la Mirela aţi aflat cum procedau cei doi ! Spre nedumerirea lui Chiriac care, ştiind că Naum şi Zaharia sînt morţi, a holbat ochii mari cînd i-aţi spus cum lucrau.

— Într-adevăr, de la Mirela ştiam. De îndată ce şi-a revenit din comă, fata mi-a spus tot. Pe Naum îl prinsesem. Zaharia zburase însă din cuib ! Dar iată că se iveşte pariul plutonierului acela cu memorie bună de la serviciul de circulaţie din Piteşti ! Mi-am dat repede seama că Zaharia era omul care dăduse ortul popii în „maşina morţii"...

Lucrurile mi se păreau deosebit de clare.

— În mintea mea mai stăruiau încă doar două nedumeriri. Deocamdată, două, i-am spus lui Bota, zîmbind.

— Care ?

— Roweland era un... este un... spion ?

Bota a început să rîdă.

— Nici vorbă, mînzule ! Unul dintre asistenţii lui — acel Morton care a răspuns profesorului Ştefănescu la telefon — se îndeletnicea cu... De altfel, imediat ce s-a telefonat la Bagdad, pentru a afla ce e cu Roweland — chemat în Anglia, la Yale — corespondenţa a încetat. Eu însă am avut destul timp să pot afla că cineva va veni, în România, pentru a lămuri unele lucruri...

— Cine ? *„Marele preot" ?*

— Marele preot ? A, nu ! Nici vorbă...

— Atunci, nu mai înţeleg nimic, am spus. Cine e „marele preot" ? Nu e „nepotul" lui Naum, individul venit din Irak, care a dat telefoanele acelea lui Ion Ardeleanu şi care, după ce l-a dus la Constanţa pe Naum, a părăsit ţara ?

— Nu ! Nu ! Omul venit din Irak a adus bani... L-a „îmbarcat" într-adevăr pe Naum... dar nu e el „marele preot". Ceea ce pot să-ţi spun e că s-ar putea ca individul să fie, într-adevăr, nepotul lui Naum. Chiar dumneata mi-ai spus că Naum avea un frate plecat din ţară imediat după război. Poate că acesta are un fiu. Poate că acest fiu — acum 30-35 de ani — căruia Naum îi e unchi lucrează în „branşă", în spionaj şi, cunoscînd limba română, a fost trimis să-şi salveze unchiul.

— Pe acest nepot trebuie să-l prindem !

Bota a ridicat din umeri.

— Poftim de găseşte un individ cu semnalmentele date de vecinul lui Naum ! Imposibil ! E ca şi cînd ai căuta acul

într-un car cu fîn. În forfota asta de turişti ! Nu uita că sîntem în plin sezon estival.

— Credeţi că a scăpat ? Că a trecut graniţa ?

Maiorul Bota a zîmbit.

— Există o singură şansă să-l prindem. *Poate* că poartă numele lui Naum. Poate. Pe paşaport o fi trecut Naom, cum o fi acest nume prin Irak. Tatăl lui e frate cu Naum, deci au acelaşi nume...

Am clătinat din cap.

— Nu cred că venea în România cu paşaportul pe acest nume.

— Dimpotrivă ! *Era necesar*, pentru că trebuia să arate autorităţilor noastre că e rudă cu Naum şi să i se elibereze autorizaţia de ieşire din ţară pentru cadavrul unchiului său... Oricum, am alarmat pe cei în drept. Poate că grănicerii, avertizaţi, ne vor da vreo ştire, găsind un paşaport străin cu numele Naum sau ceva similar.

Eram de-a dreptul uimit de raţionamentul lui Bota. Simţeam că are dreptate. Puteam ajunge şi eu la asemenea concluzii ? Da. Dar pentru asta mi-ar fi trebuit experienţa şi mai ales... ingeniozitatea „fachirului".

— Şi-atunci, tot nu mi-aţi răspuns : cine e „marele preot" ? am întrebat.

Maiorul Bota şi-a privit ceasul. Mi l-am privit şi eu. Era zece şi jumătate.

— Mda. E timpul să dau un telefon la poartă, să întreb dacă au sosit nişte vizitatori pentru mine.

Bota a format numărul care trebuia.

— Alo, aici maiorul Bota. Vreo veste pentru mine ? Au venit ? Bine. Să urce. Mulţumesc...

După ce a închis telefonul s-a întors spre mine.

— Deci nu ştii cine e „marele preot" ?

— Nu ! A venit o dată cu „nepotul" lui Naum ? A plecat din ţară ?

— Să plece ? Nu, mînzule. N-a venit din afară şi nici nu va mai putea pleca. Pentru că „marele preot"... e mort.

— Mort ?

— Da. Iar cel care l-a ucis urcă tocmai acum scările spre biroul meu. A sosit la zece cu trenul de Sibiu... Să aşteptăm...

Am început să număr, în gînd, secundele. N-am ajuns decît pînă la opt, că am auzit o bătaie în uşă.

— Intră ! a rostit, tare, Bota.

Uşa s-a deschis şi în încăpere a intrat... Ady Zahan. Avea părul negru, strălucitor de negru, iar tăietura de la frunte părea sîngerie în lumina ce răzbea printre perdelele de la geamuri. „Deci, totuşi, Ady ! De aceea avea atelierul la pod..." am gîndit eu fulgerător.

Bota s-a ridicat să-l întîmpine.

— Bine ai venit ! Totul e în regulă ? a întrebat Bota.

— Da, domnule maior, a răspuns Ady şi m-a salutat înclinînd capul. Poate să intre ?

— Desigur...

Zahan s-a întors spre uşă şi a deschis-o larg. În prag a apărut o femeie de vreo treizeci de ani, cu părul lung, vopsit roşcat, înaltă, cu obrajii palizi, care privea absent, zîmbind aiurea. În spatele ei am văzut halatul unei surori medicale.

— Unde-i Mihăiţă ? a întrebat femeia cu glas plîngător. Nu-l văd pe Mihăiţă ? De ce mi l-aţi luat pe Mihăiţă ?

Bota a încercat s-o liniştească.

— O să vină şi Mihăiţă. O să vină. Cum vă simţiţi, doamna Ştefănescu ?

— Mă doare rău capul. Mă doare capul, a răspuns ea, cu glas cîntat, de fetiţă alintată... Dar unde e Mihăiţă ? Mi-aţi spus că o să-l întîlnesc aici.

— O să vină... doamna Ştefănescu, i-a spus din nou, Bota.

Am privit întrebător spre maior. Acesta a clătinat din cap, ca şi cînd ar fi spus : „Tot nu înţelegi ?" Eu am ridicat din umeri. Chiar nu înţelegeam nimic ! Pe sală am auzit un glas de copil. L-am recunoscut : era al lui Mihăiţă. Copilul — însoţit de madam Zahan — a intrat şi s-a dus spre mama lui. Aceasta l-a privit zîmbind trist.

— Nu l-ai văzut pe Mihăiţă, băieţaşule ? a întrebat ea, cu aceeaşi voce cîntată...

•

De îndată ce bolnava a fost scoasă din încăpere, — urmată fiind de madam Zahan, de Ady şi de Mihăiţă — m-am uitat descumpănit spre Bota.

— Da, mînzule. Ai văzut pe ucigașul „marelui preot", a spus el, răspicat. Domnul Zahan, pe care l-am întîlnit la Călimănești, unde fusese chemat de doamna Doina Ștefănescu, ne-a făcut serviciul de a însoți bolnava aici. Am crezut că vederea lui Mihăiță va fi un șoc pentru dînsa. Dar, n-a fost așa...

Eram, pur și simplu, stupefiat. Nu mai înțelegeam nimic.

— Și-atunci... Nu cumva vreți să spuneți că... Mircea Zaharia era... a fost... Și că doamna Ștefănescu... ?

— Da, mînzule. Zaharia a fost „marele preot", iar Doina Ștefănescu e ucigașa lui. M-au condus la această bănuială firele de păr blond-roșcat găsite pe perna mașinii, dar mai ales faptul că accidentul s-a petrecut aproape în același loc unde a murit și George Ștefănescu. Numai un criminal maniac, un obsedat, un dement putea face așa ceva. Doina Ștefănescu a vrut să-și răzbune decăderea în care fusese împinsă de Mircea Zaharia, să răzbune moartea soțului ei, socotindu-l vinovat pe acest Zaharia. Iar locul răzbunării trebuia să fie la același kilometru 71, unde George...

— Abia acum știu, în sfîrșit, încotro ați plecat de la Pitești. V-ați dus la Călimănești, la Doina Ștefănescu ? Nu-i așa ?

— Da. Din păcate, soția lui George nu mai e în toate mințile. Cînd am vizitat-o, ieri, cînta la pian. În loc de partitură, pe suportul respectiv, se afla o scrisoare. O anonimă. Cineva o anunța că Zaharia e pe punctul de a pleca definitiv din țară. Asta, probabil, a precipitat lucrurile. Gîndul că omul vinovat de moartea lui George va scăpa de răzbunarea ei, a făcut-o să se gîndească la crimă. S-a grăbit să plece la București, unde l-a vizitat pe Zaharia și l-a invitat la drum, cu mașina... În mașina în care a murit George. Fiatul 1500 care își schimbase culoarea... George și profesorul aveau, fiecare, Fiat 1500. Mașina profesorului era la garaj. Nu s-a mișcat de acolo. A lui George era însă la dispoziția Doinei, care i-o dădea oricînd lui Zaharia. În noaptea accidentului de la Eva, în fiat se afla Zaharia. El a tras, vrînd să-l lichideze pe Chiriac. Atunci Fiatul era vișiniu. Pentru a încurca cercetările, l-au vopsit negru.

— Acum înțeleg, am murmurat eu.

— Doina și Zaharia au pornit, probabil, spre casa părinților acestuia din urmă. Bănuiesc că părinții lui Zaharia locuiesc undeva pe lîngă Găești. Au vrut să rămînă peste noapte

acolo dar, în ultimul moment, Doina o fi vrut să plece la București, sub un pretext oarecare. Începea să-și pună planul în acțiune. Lui Zaharia îi era somn. Doina i-a dat, pe drum, vreo pastilă pentru trezire... De fapt, i-a dat una pentru a-l adormi de tot. După ce Zaharia a adormit, Doina a trecut la volan. Ajungînd la locul unde murise George, a oprit, a coborît și l-a trecut pe omul adormit în dreptul volanului. Apoi a băgat în viteză și a sărit din mașină. Șoseaua era înclinată și în curbă. Mașina s-a dus drept în pom. După asta, Doina s-a îndreptat liniștită spre gara cea mai apropiată, și-a scos bilet și a plecat la Călimănești.

— Ipoteza trebuie verificată.

— Simplu : vom afla unde locuiesc părinții lui Mircea Zaharia, vom face cercetări și la gara Mătăsaru dacă a văzut-o cineva, în zorii zilei de miercuri. Cu aerul ei de... nebună, nu putea trece nebăgată în seamă. Știi ce melodie cînta la pian cînd am intrat, acolo, în locuința ei din Călimănești ?

— Un cîntec de leagăn pentru Mihăiță ?

— Un marș funebru, pe care-l puncta, din cînd în cînd, cu cuvintele : „N-a scăpat !" „N-a scăpat !" și împungea cu degetul în anonima aflată pe suportul unde stau, de obicei, partiturile.

— Lamentabil sfîrșit pentru un „mare preot", am zis eu.

— Anonima primită de Doina Ștefănescu este la mine, a continuat Bota. Pun pariu, pe ce vrei, că autorul scrisorii ne este cunoscut.

— Chiriac ?

Bota a aprobat, dînd din cap.

— Faci progrese, mînzule. Ți-am mai spus-o. Da ! Chiriac a scris-o. Inginerul a aflat probabil că „marele preot" a încercat să-l lichideze. Și a vrut să-i plătească lui Zaharia, instigînd-o pe Doina Ștefănescu. Instigarea i-a reușit. Doina e ucigașa. Chiriac — autorul moral.

Bota a făcut o pauză apoi și-a trecut mîna prin părul argintiu.

— În chip de „mare preot" Zaharia și-a jucat bine rolul, a murmurat Bota. Voia să distrugă orice urmă, pe Naum îl... expediase, pe Mirela o scosese din circuit. Pe Chiriac îl împușcase la Eva, dar cineva îl salvase. Bănuiești cumva, cine l-a salvat pe Chiriac ?

— Cred că „nepotul" lui Naum. Pesemne n-a vrut să lase corpuri delicte la locul crimei, în faţa magazinului Eva din Ferentari.

— Nu acesta e motivul principal.

— Dar care ?

Bota a zîmbit.

— Chiriac lucra într-o instituţie unde avea acces la documente foarte importante. Banda mai avea nevoie de el. Poate peste un an, poate peste zece. Rămînea, cum se zice, în rezervă, urmînd să fie activat la timpul oportun. De către cine ? Poate chiar de nepotul lui Naum. Deocamdată, acţiunea de spionaj nu mai putea continua. De aceea, „marele preot" a hotărît lichidarea Mirelei. Naum pleca din ţară... Rămîneau în viaţă doar Zaharia şi Chiriac. Pentru a se pune la adăpost de orice surprize, Zaharia a hotărît să se debaraseze şi de Chiriac. Prin această hotărîre el contravenea intenţiilor celor de la Bagdad. De aceea „nepotul" venit din Irak l-a salvat pe inginer.

— Care, la rîndul lui, pentru a se răzbuna, a instigat-o pe Doina Ştefănescu...

— Întocmai. Venind din Irak, „nepotul" lui Naum a lucrat ca la carte dar... nu ştia că numărul de telefon al unchiului său fusese schimbat. În consecinţă, purta conversaţia cu... Ardeleanu şi trimitea scrisori lui Naum...

Bota a făcut o pauză. În ochii lui albaştri stăruia o lumină ghiduşă.

— Mai aveţi vreo... întrebare ? a spus el, imitîndu-l pe crainicul de la emisiunea „Ştiinţă pentru toţi".

— Una singură. Tot nu m-am lămurit ce e cu Ady Zahan. Ştiţi foarte bine că are un atelier la pod. Doar nu-l ţine de florile mărului acolo !

Maiorul Bota s-a jucat cîteva clipe cu ceşcuţa de cafea, goală acum.

— Ady Zahan făcea exact ceea ce făceau Zaharia şi Naum. Codifica nişte date, scria tăbliţe, le fotografia... Cu o singură deosebire. Ghiceşti care ?

— Nu.

— Toate acestea le făcea pentru... *pentru mine*, mînzule. Înţelegi ? La scurt timp după vizita profesorului Ştefănescu, eu am devenit... corespondentul din România, adică dublura „marelui preot". Dar numai în materie de fotografii schimbate.

Așadar, să recapitulăm : Mircea Zaharia schimba fotografiile profesorului, vîrînd în plic altele, cu date despre producția de materiale *finisabile*, date primite de la Chiriac. După asta, intram eu în joc și, la rîndul meu... schimbam fotografiile lui Zaharia cu unele care conțineau date fictive, codificarea realizînd-o căpitanul Popa iar execuția — în cuneiforme — Zahan. Ady Zahan, omul care ți-e atît de antipatic și pe care l-ai bănuit mereu. Probabil că îi porți pică din facultate. Numai astfel îmi explic faptul că voiai neapărat să-l bagi la apă, deși totul îți spunea că nu ai dreptate. În meseria noastră, mînzule, trebuie să fii obiectiv. E prima condiție a reușitei.

Am simțit nevoia să respir adînc, aveam senzația că mă sufoc.

— Înțeleg... înțeleg, am murmurat.

Cît privește rolul jucat de mine... dacă n-aș fi procedat așa, „corespondentul" din Irak ar fi simțit că ceva nu e în regulă, ar fi dat alarma și toți s-ar fi dat la fund. Interesul meu era să prelungesc schimbul de scrisori, să cîștig timp, pentru a putea prinde toate firele.

— Și eu care uneori vă acuzam în gînd de... încetineală !

— Datele furnizate de mine erau false. Cu alte cuvinte, mă jucam cu un șarpe căruia îi scoseserm dinții și dansa așa cum cîntam eu.

— Ca... fachirii, am spus aproape fără voie.

Bota m-a învăluit în privirea lui albastră, încruntîndu-și sprîncele-i negre, atît de contrastante cu părul alb-argintiu.

— *Et tu, mi fili...?* a spus el, repetînd celebrele cuvinte ale lui Cesar. Și tu, fiul meu, hai ?

Afară era soare, ziua de iunie părea ca toate celelalte pe care le trăiserm în ultima săptămînă. Dinspre Dîmbovița adia o boare de vînt răcoros. Străzile cunoșteau furnicarul de fiecare zi la această oră. Oamenii mergeau liniștiți la treburile lor.

SFÎRȘIT

Lei 4,75

EDITURA MILITARĂ